1. Elementele de bază ale limbajului Java

SI. dr. ing. Raul Robu

CUPRINS

- 1.1. Istoricul şi caracteristicile limbajului Java
- 1.2. JDK Java Development Kit
- 1.3. Pachetele Java
- 1.4. Principalele medii integrate de dezvoltare pentru Java
- 1.5 Structura unui program Java
- 1.6 Cuvintele rezervate ale limbajului Java
- 1.7 Tipuri de variabile în Java
- 1.8 Tipul variabilelor în funcție de locul declarării
- 1.9 Clase înfășurătoare
- 1.10 Spaţiul ocupat şi domeniul de valori al variabilelor primitive
- 1.11 Constante
- 1.12 Tablourile în Java
- 1.13 Şirurile de caractere în Java (clasele *String, StringBuffer, StringBuilder*)
- 1.14 Date Time API
- 1.15 Operatorii limbajului Java
- 1.16 Instrucţiunile limbajului Java

1.1. Istoricul şi caracteristicile limbajului Java

Istoric

- Limbajul Java a fost generat în cadrul proiectului Green al companiei Sun Microsystems, proiect lansat în 1991 şi condus de James Gosling
- Prima implementare JDK (Java Development Kit) a fost lansată în 1995 (versiunile alpha şi beta) şi urmărea principiul "Write Once, Run Anywhere". JDK 1.0 a fost lansată în 1996
- Sun Microsystems a fost preluată de Oracle Corporation în 2009
- Platforme Java:
 - Java SE (Java Standard Edition)
 - Java EE (Java Enterprise Edition)
 - Java ME (Java Micro Edition)
- Versiunile Java Standard Edition cu suport pe termen lung (LTS Long term support) sunt:
 - □ Java SE 7 (iulie 2011)
 - □ Java SE 8 (martie, 2014)
 - □ Java SE 11 (septembrie, 2018)
 - □ Java SE 17 (septembrie, 2021)

- Începând cu Java SE 9 (Septembrie, 2017) la fiecare 6 luni apare o noua versiune (în lunile martie si septembrie a fiecărui an)
- Ultima versiune la data curentă este Java SE 19 (Septembrie, 2022), urmează să apară Java SE 20 în martie 2023

Caracteristici

- Traducere în executabil în 2 faze:
 - Compilarea: text Java -> cod de maşină virtuală Java ("byte code" sau cod intermediar)
 - Interpretarea: cod de maşină virtuală Java > cod de maşină de execuţie efectivă, fizică
- Are un mare grad de independenţă de platformă
- Este orientat pe obiecte
- Prezintă câteva simplificări în raport cu C++:
 - u nu admite moștenirea multiplă,
 - nu operează cu pointeri, ci cu referințe, asupra cărora se pot efectua doar operații de atribuire, nu și operații aritmetice,
 - □ Efectuează automat dezalocarea memoriei ocupate de obiecte care nu mai sunt folosite cu ajutorul unei componente numite "Garbage collector"

- Este concurent
- Este distribuit Programele Java pot îngloba, alături de obiecte locale, obiecte aflate la distanţă, în mod normal în reţea, inclusiv în Internet. În Java, sunt respectate protocoalele de reţea FTP, HTTP, etc
- Este dinamic şi robust. În Java, alocarea memoriei este prin excelenţă dinamică —adică: nu se face la compilare / linkeditare, ci în execuţie- şi orice alocare este precedată de verificări.
- Este sigur. Înainte ca interpretorul Java să execute codul intermediar, acesta este supus unor verificări de tipul: nedepăşirea stivei, etc.

1.2. JDK – Java Development Kit

Kit-ul pentru dezvoltarea aplicațiilor Java conține:

- ■compilatorul Java: javac
- ■interpretorul de cod intermediar: *java* (este specific pentru fiecare maşină ţintă)
- ■un depanator: jdb
- ■un generator de documentație: javadoc

- un generator de fişiere header pentru integrarea unor funţii scrise în C: javah
- un dezasamblor pentru fişiere .class: javap
- un utilitar pentru generarea de arhive: jar
- Java Runtime Environment (JRE) conține mașina virtuală Java, biblioteci şi alte componente necesare rulării aplicațiilor java
- JShell: The Java Shell JDK 9 introduce JShell care este o unealtă de tipul REPL(Read Evaluate Print Loop) și rulează din linie de comandă. JShell nu se folosește pentru a crea proiecte ci pentru a verifica rapid dacă logica unei bucăți de cod este bună, sau dacă ieșirea unei bucăți de cod este corectă.
- etc

1.3. Pachete Java

- java.lang conţine clasele de bază (clasa Object, clasele înfăşurătoare, clase pentru tratarea excepţiilor, clase pentru lucru cu fire de execuţie, etc). Acest pachet este importat în mod implicit de către compilator
- java.util conţine clasele necesare pentru lucrul cu colecţii de obiecte şi alte clase cu rol utilitar
- java.io conţine clase pentru intrări / ieşiri generice şi accesarea fişierelor
- java.math conţine clase pentru operaţii matematice
- java.time a fost introdus în Java 8 şi conţine clase suport pentru lucrul cu date calendaristice, timp, etc.
- java.sql conţine clase suport pentru lucrul cu baze de date
- javax.servlet conţine clasele suport pentru lucrul cu servleturi
- javax.xml conţine clasele suport pentru procesarea documentelor XML
- java.security conţine clase suport pentru autentificare, criptare, etc.
- javax.swing conţine clase suport pentru dezvoltarea interfeţelor grafice
- Ş.a

1.4. Principalele medii integrate de dezvoltare pentru Java

- IntelliJ (dezvoltat de JetBrains)
- Eclipse (proiectat iniţial de IBM, dar aflat acum în stadiu de open source)
- NetBeans (iniţial dezvoltat de Charles University in Prague)

La dezvoltarea aplicaţiilor practice vom folosi:

IntelliJ IDEA Community Edition 2022.3.2

Eclipse 2022-09 IDE for enterprise Java and Web Developers

1.5 Structura unui program Java

- În general programele Java conțin mai multe clase şi interfețe în care se scrie codul java
- Clasele şi interfeţele, se plasează în pachete, care nu sunt altceva decât directoare. Dacă în denumirea pachetului se foloseşte punct se creează subdirectoare, a căror denumire este delimitată de acest simbol
- În pachete se amplasează clase care deservesc aceluiași scop. Dacă ne gândim la clasele din API-ul Java, avem pachetul java.io care conține clase și interfețe cu ajutorul cărora se fac operații de intrare / ieșire. Pe de altă parte pachetul javax.swing conține clase cu ajutorul cărora se realizează aplicații cu interfață grafică
- Pachetele se vor găsi în directorul *src* al proiectului având în ele fișiere cu extensia *java* ce conțin codul sursă (in cazul proiectelor dezvoltate în *IntelliJ* și *Eclipse*) și în directorul *bin* (in cazul proiectelor dezvoltate în *Eclipse*) respectiv în directorul out/production (în cazul IntelliJ) și vor conține fișiere cu extensia *class*. Aceste fișiere conțin byte code-ul (codul de mașină virtuală rezultat prin compilare)
- În general programatorul trebuie să creeze o clasă care conține funcția *public* static void main(String[]args) cu care își începe execuția programul. Excepție de la aceasta regulă o reprezintă proiectele web dinamice cu servlet-uri și JSP-uri și aplicațiile Java mobile realizate in Android Studio, în care programatorul nu trebuie sa creeze o astfel de clasă.

- м
 - Funcția main, cu care își începe execuția un program, are o structură fixă, doar numele vectorului de string-uri care este parametru de intrare poate să fie modificat
 - Un prim program în Java este exemplificat mai jos

```
package capitolul1.hello;
import java.util.Scanner;

public class MainApp {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.print("a=");
        Scanner scanner=new Scanner(System.in);
        int a=scanner.nextInt();
        System.out.println("Ati introdus valoarea="+a);
        scanner.close();
    }
}
```

```
@ Javadoc ☑ Declaration ☑ Console ☒ ☐ Progress
<terminated > MainApp (41) [Java Application] D:\kituri ←
a=3
Ati introdus valoarea=3
```

- ٧
- Programul începe cu cuvântul cheie package care specifica numele pachetului (directorului care conține acest cod sursă). Într-un proiect se poate sa nu se creeze nici un pachet, în acest caz cuvântul package va lipsi.
- Urmează o zona în care se importă clasele, interfețele utilizate în program, în cazul de față clasa Scanner din pachetul java.util. Se poate importa tot conținutul unui pachet printr-o sintaxa precum cea de mai jos, dar întotdeauna se recomandă să se importe doar ceea ce se utilizează

import java.util.*;

- Apoi urmează clasa care conține funcția public static void main(String[]ars).
- System.out este streamul de ieşire standard şi este asociat monitorului. Apelul metodei print sau println prin intermediul acestui stream va determina scriere pe ecran. Dacă se utilizează un obiect de tip PrintStream asociat unui fişier şi se apelează metoda print pentru acel obiect se va face scriere în fişier
- System.in reprezintă streamul de intrare standard asociat tastaturii
- Clasa Scanner dispune de metode care permit citirea directă a tipurilor primitive.
- La instanţierea obiectului *Scanner* prin constructor i s-a transmis *stream-ul* asociat tastaturii, aşadar metoda va citi de la tastatură. Daca s-ar fi transmis *stream-ul* asociat unui fișier citirea s-ar fi realizat din fișier
- În exemplul precedent operatorul + este folosit ca si operator de concatenare a string-urilor

Recomandări de urmat privind alegerea denumirilor:

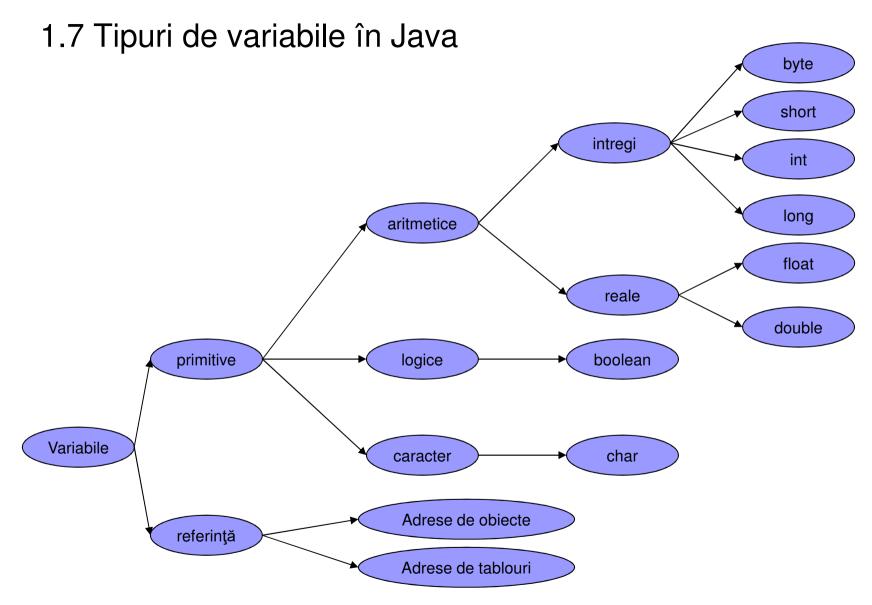
- denumirile pachetelor sunt formate din litere mici (ex: java.util, java.sql, etc)
- denumirile de clase şi interfețe, în general denumirile tipurilor de date care nu sunt primitive, încep cu literă mare. Dacă aceste denumiri sunt formate din alipirea mai multe cuvinte, atunci prima litera a fiecărui cuvânt va fi mare (ex. BufferedReader, InputStreamReader, etc).
- □ Denumirile de variabile primitive şi obiecte încep cu literă mică
- Denumirile de constante se aleg cu toate litere mari şi separate prin undersocore atunci când sunt formate din mai multe cuvinte
- □ Nu sunt premise spaţii în denumiri

1.6 Cuvintele rezervate ale limbajului Java

abstract	do	import	protected	throws
boolean	double	instanceof	public	transient
break	else	int	return	try
byte	extends	interface	short	void
case	final	long	static	volatile
catch	finally	native	super	while
char	float	new	switch	
class	for	null	syncronized	
continue	if	package	this	
default	implements	private	throw	

1.8 Tipul variabilelor în funcție de locul declarării

- variabile locale declarate în funcții, accesibile doar în interiorul acestora, distruse după ce funcția își încheie execuția
- variabile de intrare ale metodelor, sau parametri formali, declarați între parantezele rotunde ale metodelor
- variabile instanță variabile membre ale clasei (atributele sau proprietățile clasei) declarate în clasă, în afara metodelor
- variabile clasă variabile declarate în afara metodelor şi statice (se vor discuta în detaliu în capitolul următor)

1.9 Clasele înfăşurătoare în Java

- Clasele înfășuratoare (wrapper classes) sunt clase asociate tipurilor primitive.
- Clasele înfăsurătoare sunt: Byte, Short, Integer, Long, Float, Double, Boolean, Character
- Obiectul clasei înfășurătoare conține o valoare a tipului primitiv asociat și dispune de metode care permit diverse prelucrări asupra valorii primitive asociate
- În continuare se exemplifică pentru clasa înfășurătoare Integer.
- Instanțierea:

```
Integer x=new Integer(3);
Integer y=new Integer(3);

//SAU

Integer x=3; //autoboxing
int z=3;
Integer y=z; //autoboxing
int w=x; //unboxing
```


- Conversia automată pe care compilatorul Java o face între tipurile primitive şi obiectele corespunzătoare claselor lor înfășurătoare se numește autoboxing
- Conversia unui obiect al clasei înfășurătoare la tipul primitiv asociat se numește unboxing
- În continuare se exemplifică o parte din metodele care pot fi utilizate în operații cu obiecte *Integer*

```
System.out.println(x.compareTo(y)); // afiseaza 0. Returneaza 1 cand x>y si -1 cand x<y System.out.println(x.equals(y)); // afiseaza true

System.out.println(Integer.toString(15)); // afiseaza 15. Conversie din intreg in String

System.out.println(Integer.toBinaryString(15)); // afiseaza 1111. returneaza un String cu //reprezentarea binara a intregului transmis ca si parametru

Integer intVar2; intVar2=Integer.valueOf("123"); //conversie din String in Integer

int intVar3; intVar3=Integer.parseInt("123"); //conversie din String in int
```


1.10 Spaţiul ocupat şi domeniul de valori al variabilelor primitive

 Informațiile privind spațiul de memorie ocupat de către varaibilele primitive precum și valorile minime și maxime ale acestora se pot afla cu ajutorul constantelor SIZE, MIN_VALUE și MAX_VALUE din clasele înfășurătoare corespunzătoare

```
System.out.printf("%-6s %-10s %-22s %s\n", "Tip", "Numar biti", "Valoarea minima", "Valoarea maxima");
System.out.printf("%-6s %-10s %-22s %s\n", Byte.TYPE, Byte.SIZE, Byte.MIN_VALUE, Byte.MAX_VALUE);
System.out.printf("%-6s %-10s %-22s %s\n", Short.TYPE, Short.SIZE, Short.MIN_VALUE, Short.MAX_VALUE);
System.out.printf("%-6s %-10s %-22s %s\n", Integer.TYPE, Integer.SIZE, Integer.MIN_VALUE, Integer.MAX_VALUE);
System.out.printf("%-6s %-10s %-22s %s\n", Long.TYPE, Long.SIZE, Long.MIN_VALUE, Long.MAX_VALUE);
System.out.printf("%-6s %-10s %-22s %s\n", Float.TYPE, Float.SIZE, Float.MIN_VALUE, Float.MAX_VALUE);
System.out.printf("%-6s %-10s %-22s %s\n", Double.TYPE, Double.SIZE, Double.MIN_VALUE, Double.MAX_VALUE);
System.out.printf("%-6s %-10s %-22s %s\n", Character.TYPE, Character.SIZE, (int) Character.MIN_VALUE, (int) Character.MAX_VALUE);
```

```
📳 Problems 🙋 Javadoc 🖳 Console 🖾
<terminated> variabile [Java Application] C:\Program Files\Java\jre6\bin\javaw.exe (Oct 3, 2012 10:50:05 AM)
        Numar biti Valoarea minima
                                                Valoarea maxima
Tip
byte
                     -128
                                                127
                                                32767
short 16
                     -32768
int
                     -2147483648
                                                2147483647
                     -9223372036854775808
                                                9223372036854775807
long
float
                     1.4E-45
                                                3.4028235E38
double 64
                     4.9E-324
                                                1.7976931348623157E308
                                                65535
char
```

Caracterul se reprezintă pe 2 octeți

1.11 Constante în limbajul Java

- Așa cum numele sugerează, o constantă este o entitate dintr-un program care este imutabilă, cu alte cuvinte care are o valoare ce nu poate fi schimbată
- Se declară cu ajutorul cuvântului cheie final amplasat înaintea tipului

```
final int a=3;
//a=4; //eroare de compilare
```

- Constantele pot fi:
 - numerice
 - întregi
 - reale
 - booleene
 - caracter
 - □ şir
- Constantele întregi pot fi:
 - Octale precedate de cifra 0, formate din cifre de la 0 la 7
 - □ Zecimale prima cifra diferită de 0, iar restul cifre de la 0 la 9
 - □ Hexazecimale precedate de grupul de caractere 0x, formate din cifre de la 0 la 9 şi/sau litere de la 'a' la 'f'
 - Dacă înşiruirile respective nu sunt urmate de niciun sufix, atunci constantele în cauză se reprezintă intern pe 4 octeți. Dacă înşiruirile respective sunt urmate de sufixul "L", atunci constantele în cauză se reprezintă intern pe 8 octeți. În ambele cazuri, reprezentarea internă este "complement de doi".

19

Exemple de valori constante întregi

023	notație octală, reprezentând constanta 19, exprimată intern pe 4 octeți		
23	notație zecimală, reprezentând constanta 23, exprimată intern pe 4 octeți		
0x15	notație hexazecimală, reprezentând constanta 21, exprimată intern pe 4 octeți		
Oxfffffff	notație hexazecimală, reprezentând constanta -1, exprimată intern pe 4 octeți		
023L	notație octală, reprezentând constanta 19, exprimată intern pe 8 octeți		
23L	notație zecimală, reprezentând constanta 23, exprimată intern pe 8 octeți		
0x15L	notație hexazecimală, reprezentând constanta 21, exprimată intern pe 8 octeți		
0xfffffffL	notație hexazecimală, reprezentând constanta -1, exprimată intern pe 8 octeți		

Exemple de valori constante reale

$$\begin{bmatrix} [+] \\ - \end{bmatrix} [partea\ intreaga] \begin{bmatrix} .[partea\ fractionana] \end{bmatrix} \begin{bmatrix} e[+] modulul\ exponentului \\ e-modulul\ exponentului \end{bmatrix} \begin{bmatrix} f \\ [d] \end{bmatrix}$$

- 1.4f dacă se pune sufixul f variabila de reprezintă pe 4 octeți
- 1. dacă se pune sufixul d sau nu se pune nici un sufix variabila se reprezintă pe 8 octeţi, deci trebuie declarată de tip double
- .723
- 1.2e15f
- 1.e-7
- -27e+12
- -43e-6d

Valori constante caracter

- □ Se pun intre apostrofi
- System.out.println('A');
- System.out.println('\u0041'); //secventa escape
- □ System.out.println('\t');//secventa escape speciala carcaterul t reprezintă tab, alte caractere posibile sunt:
 - b pentru backspace
 - n pentru line feed
 - f pentru form feed
 - r pentru carriage return
 - " pentru double quote
 - '- pentru single quote
 - \ pentru backslash

Valori constantele şir

- Se pun intre ghilimele
- Exemplu:
 - System.out.println("Automatica si Calculatoare");
 - ☐ System.out.println("Vechiul nume: Universitatea \"Politehnica\" din Timisoara");

Valori constante booleene {true,false}

1.12 Tablourile în Java

Crearea şi iniţializarea tablourilor

```
    int[] alfa=new int[5];
    alfa[0]=100;
    alfa[1]=200;
    ....
    alfa[4]=500;
    SAU
    int[] alfa={100,200,300,400,500};
```

- în Java se verifică depășirea capacității tablourilor. Încercarea de a accesa un element din afara spațiului alocat va genera excepția ArrayIndexOutOfBoundsException
- Lungimea unui tablou → alfa.length

Copierea tablourilor

Copierea tablourilor se poate realiza cu ajutorul metodei statice arraycopy() din clasa
 System sau cu ajutorul metodei statice copyOf() din clasa Arrays

```
public static void arraycopy (Object referinţăTablouSursă, int indiceÎnSursă,
Object referinţăTablouDestinaţie, int indiceÎnDestinaţie, int numărElementeDeCopiat)
```

```
package capitolul1.tablouri1;

public class MainApp {
   public static void main(String[] args) {
      int []a= {1,2,3};
      int []b= {4,5,6};

      b=a;//b indica spre aceeasi referinta ca si a. Nu se face copiere de elemente

      a[0]=99;
      System.out.println("a[0]="+a[0]+" b[0]="+b[0]);//Output a[0]=99 b[0]=99
```



```
int []c= {1,2,3};
int []d=new int[c.length];
System.arraycopy(c, 0, d, 0, c.length);
//valorile din zona de memorie a lui c se copiaza in zona de memorie a lui d
c[0]=99;
System.out.println("c[0]="+c[0]+" d[0]="+d[0]);
a[0]=99 b[0]=99
c[0]=99 d[0]=1
}
```

Ordonarea tablourilor

- Ordonarea tablourilor de tipuri primitive se poate realiza cu ajutorul metodei statice sort() din clasa Arrays, care utilizează pentru ordonare algoritmul Quicksort
- Metoda poate fi utilizată şi pentru ordonarea vectorilor de obiecte în ordine crescătoare naturală. Dacă obiectele nu au o ordine crescătoare naturală trebuie implementat un comparator


```
package capitolul1.tablouri2;
import java.util.Arrays;
public class MainApp {
  public static void afis(int []v) {
      for(int i=0;i<v.length;i++)</pre>
        System.out.print(v[i]+" ");
                                                             0123579
     System.out.println();
                                                             Gasit pe pozitia 4
                                                             0123579
  }
  public static void main(String[] args) {
      int []a= {5,2,1,7,9,3,0};
     afis(a);
     Arrays.sort(a);
     afis(a);
      int poz=Arrays.binarySearch(a, 5);//doar ptr tablou ordonat
      System.out.println(poz>=0?"Gasit pe pozitia "+poz:"Nu se gaseste!");
      int []b=Arrays.copyOf(a, a.Length);
     afis(b);
```


Tablouri bidimensionale

 Tablourile de tablouri (tablouri bidimensionale) pot avea un număr diferit de elemente pe fiecare rând

```
String[][] persoane = { { "Dl. ", "Dna. ", "Dsra. " }, { "Popescu", "Georgescu" } };

for (int i = 0; i < persoane.length; i++) { //accesam randurile
    for (int j = 0; j < persoane[i].length; j++){ //accesam elementele de pe randuri
        System.out.print(persoane[i][j] + " ");
    }
    System.out.println();
}</pre>
```

Dl. Dna. Dsra. Popescu Georgescu

1.13 Şirurile de caractere în Java

- Java oferă mai multe clase pentru lucru cu șiruri de caractere
- Clasa String este cea mai utilizată clasă pentru lucruri cu şiruri de caractere. Şirurile de caractere declarate ca şi String-uri nu pot fi modificate. Stringul este imutabil. Toate metodele din clasa String care operează asupra şirului de caractere (cum ar fi trim(), toUpperCase(), toLowerCase(), replace(), etc) returnează un String nou cu valorile modificate, lăsându-l pe cel vechi nemodificat.
- Clasa StringBuilder dispune de metode care permit modificarea şirului de caractere, dar are metode nesincronizate (nu sunt thread safe, utilizarea acesteia nefiind recomandată în aplicații cu fire de execuție)
- Clasa StringBuffer dispune de metode care permit modificarea şirului de caractere, are metode sincronizate (este thread safe, poate să fie utilizata în aplicaţii cu fire de execuţie)

Clasa String

Declararea şi instantierea

```
String sir; //sau: String sir="hello!";

sir="hello!";

//sau:
String sir=new String("hello!");

//sau:
char[] helloArray={'h','e','l','l','o','!'};
String sir=new String(helloArray);
System.out.println(sir); // afişează: "hello!"
```

Compararea şirurilor

```
String s1 ="abc";
String s2 = "abc";
System.out.println(s1==s2);
System.out.println(s1.equals(s2));

String s3 = new String("abc");
String s4 = new String("abc");
System.out.println(s3==s4);
System.out.println(s3==s4);
System.out.println(s3.equals(s4));
```


- În cazul stringurilor care sunt instanţiate fără a utiliza operatorul new (prin atribuirea unei valori), se parcurge containerul de string-uri al maşinii virtuale şi dacă se găseşte un string cu aceeaşi valoare se returnează o referință către acesta, iar dacă nu se găseşte atunci se introduce stringul în container şi apoi se returnează o referință către el
- Astfel când s2 primește o valoare, după ce s1 a primit aceeași valoare, cu siguranță există acea valoare în containerul de stringuri şi referința din s2 va fi aceeași cu cea din s1. De aceea comparația s1==s2 returnează true
- Comparatia s3==s4 în schimb returnează false, pentru că s3 şi s4 au fost alocate folosind operatorul new în memoria heap la adrese diferite cu toate ca au același conținut.
- Comparațiile o1==o2 comparară referințe de obiecte şi pentru a compara conținutul obiectelor se folosește metoda equals. În cazul string-urilor metoda equals compară conținutul unul şir de caractere cu cel al altui sir de caractere. Metoda este case-sensitive. Pentru o comparație case-insensitive se folosește metoda equalsIgnoreCase()

Lungimea unui String

String s="hello!"; System.out.println(sir.length()); // afişează:6

Concatenarea şirurilor

- □ cu operatorul +
- □ cu metoda concat() a clasei *String*

```
String s1="afara";
String s2="ploua";

System.out.println(s1+" "+s2); // afişează: afara ploua
System.out.println(s1.concat(" ").concat(s2)); // afişează: afara ploua
```

Convertirea şirurilor în numere

- Fiecare clasă înfășurătoare dispune de o metodă *valueOf* care convertește un șir într-un obiect din clasa respectivă
- Ficare clasă înfăşurătoare dispune de o metodă parse..., care converteşte un şir într-o variabilă de tipul elementar corespunzător clasei înfăşurătoare în cauză (vezi subcapitolul 1.9).

Convertirea numerelor în şiruri

☐ Fiecare clasă înfăşurătoare dispune de o metodă numită *toString()*, care converteşte tipul primitiv corespunzător într-un şir

```
int i=3;
double d=7;
String s1=Integer.toString(i);
String s2=Double.toString(d);
```


Obţinerea caracterului dintr-o anumită poziţie a unui şir

```
String alfa="Luna tu stapana marii, pe a lumii bolta luneci"; char a=alfa.charAt(9); // variabila a va lua valoarea "t"
```

Observație: nu există o metoda setCharAt() care să permită modificarea valorii dintr-o anumită poziție a unui sir pentru ca string-urile sunt imutabile!

Utilizarea unui delimitator pentru extragerea de subșiruri

```
String alfa="Exemplu cu split";
String[] s=alfa.split("");
System.out.println(s[0]); //afiseaza Exemplu
```

 O alternativă la utilizarea metodei split() este utilizarea clasei StringTokenizer care permite specificarea delimitatorului ori la instanțierea obiectului, ori ca și parametru a metodei nextToken()

Obţinerea de subşiruri din şiruri de date

```
String alfa="Luna tu stapana marii, pe a lumii bolta luneci ";
System.out.println(alfa.substring(8,15)); //Afisează stapana
System.out.println(alfa.substring(8)); //Afisează stapana marii, pe a lumii bolta luneci
```

 Generarea şirului de minuscule, respectiv a şirului de majuscule corespunzătoare unui şir dat

```
System.out.println(alfa.toUpperCase());
System.out.println(alfa.toLowerCase());
```

Căutarea unui caracter într-un şir dat

```
System.out.println(alfa.indexOf('a')); //Afiseaza 3
System.out.println(alfa.indexOf('a',4)); //Afiseaza 10
System.out.println(alfa.lastIndexOf('a')); //Afiseaza 38
System.out.println(alfa.lastIndexOf('a',37)); //Afiseaza 26
```


Căutarea unui subşir într-un şir dat

```
System.out.println(alfa.indexOf("un")); //Afiseaza 1
System.out.println(alfa.indexOf("un",2)); //Afiseaza 41
System.out.println(alfa.lastIndexOf("un")); //Afiseaza 41
System.out.println(alfa.lastIndexOf("un",40)); //Afiseaza 1
System.out.println(alfa.contains("un")); //Afiseaza true
```

Înlocuirea unui caracter într-un şir dat

System.out.println(alfa.replace ('a', 'A')); //Afisează: LunA tu stApAnA mArii, pe A lumii boltA luneci

Înlocuirea unui subşir într-un şir dat

```
System.out.println(alfa.replaceFirst ("un", "UN")); //LUNa tu stapana marii, pe a lumii bolta luneci System.out.println(alfa.replaceAll ("un", "UN")); //LUNa tu stapana marii, pe a lumii bolta lUNeci
```

Compararea şirurilor şi porţiunilor de şiruri

```
System.out.println(alfa.startsWith("Luna")); //true
System.out.println(alfa.startsWith("tu",5)); //true
System.out.println(alfa.endsWith("Luneci")); //false
```

M

```
System.out.println(beta.compareTo("abce")); //-1
System.out.println(beta.compareTolgnoreCase("ABCD")); //0
System.out.println(beta.equals("ABCD")); //false
System.out.println(beta.equalsIgnoreCase("ABCD")); //true
System.out.println(beta.regionMatches(1, "aaaBCd", 3, 2));//false
System.out.println(beta.regionMatches(true,1, "aaaBCd", 3, 2));//true
```

- Eliminarea spaţiilor de la începutul şi finalul şirului se poate realiza cu funcţia trim()
- în septembrie 2018, a fost lansat Java 11 care introduce noi metode în clasa String. Aceste sunt:
 - repeat(nr) repetă string-ul de un număr de ori dat ca şi parametru de intrare si returnează noul string obținut prin concatenare
 - □ *isBlank()* determină daca string-ul; este gol sau are doar spaţii albe, returnează *boolean*
 - strip() returnează stringul cu spațiile albe de la început și sfârșit eliminate

- M
- □ **stripLeading()** returnează string-ul cu spațiile albe de la început eliminate
- □ *stripTrailing()* returnează string-ul cu spațiile albe de la sfârșit eliminate
- lines() returnează un stream care conține liniile extrase din string, separate prin terminatorul de linie
- Exemplul următor arată cum pot fi utilizate aceste metode

```
package capitolul1.stringuri;
public class MainApp {
                                                                  @ Javadoc 🚇 Declaration 💂
    public static void main(String []args) {
                                                                 <terminated > MainApp (26) [J
       String s = " test ";
                                                                 1: test test test
       System.out.println("1:"+s.repeat(3));
                                                                 2:false
       System.out.println("2:"+s.isBlank());
                                                                 3:true
       System.out.println("3:"+"".isBlank());
                                                                 4:true
       System.out.println("4:"+" ".isBlank());
                                                                 5:test.
       System.out.println("5:"+s.strip()+".");
                                                                 6:test .
       System.out.println("6:"+s.stripLeading()+".");
                                                                 7: test.
       System.out.println("7:"+s.stripTrailing()+".");
                                                                 aaa
        s = "aaa\nbbb\nccc";
                                                                 bbb
        s.lines().forEach(System.out::println);
                                                                 CCC
```


- Java 12, lansat în martie 2019, aduce îmbunătăţiri string-urilor prin introducerea următoarelor metode în clasa String:
 - metoda indent(nr), metoda returnează un nou String în care se ajustează indentarea fiecărei linii a stringului pentru care se apelează, în funcție de parametrul transmis la apel. Dacă nr este pozitiv la începutul fiecărei linii se introduc nr spaţii. Dacă nr este negativ se șterg de la începutul fiecărei linii nr spaţii (dacă nu sunt suficiente se şterg cele existente). Dacă nr este 0, nu se fac adăugări sau ștergeri de spaţii
 - metoda transform() care transformă un string într-un nou string cu ajutorul unei funcții transmisă ca şi argument
 - metoda describeConstable() care returnează un obiect Optional care descrie string-ul
 - □ Exemplul următor ilustrează cum pot fi utilizate aceste metode

```
package capitolul1.stringuri;
import java.util.Optional;

public class MainApp2 {
    public static void main(String[] args) {
        String s1="linia 1\nlinia 2";
        System.out.println(s1.indent(4));
}
```



```
String s2=" linia 1\n linia 2";//4 spatii
System.out.println(s2.indent(-1));

String s3="Oana";
String s4=s3.transform(String::toUpperCase);
System.out.println("s3="+s3+"\ns4="+s4);

Optional<String> optional = s4.describeConstable();
    optional.ifPresent(System.out::println);
}
```

leşirea programului este următoarea:

```
@ Javadoc □ Declaration □ Console □ Progress
<terminated > MainApp (35) [Java Application] D:\kitur
linia 1
linia 2

linia 1
linia 2

s3=Oana
s4=OANA
OANA
```

Clasele StringBuffer şi StringBuilder

 Obiectele StringBuffer permit modificarea şirului de caractere. De exemplu modificarea unui caracter se poate realiza cu ajutorul metodei setCharAt(). Ştergerea unui caracter cu ajutorul metodei deleteCharAt()

```
String s="abc";
StringBuffer sb=new StringBuffer(s);
sb.setCharAt(1, 'Z');
System.out.println(sb); //output: aZc
sb.deleteCharAt(0);
System.out.println(sb); //output: Zc
```

- Clasa StringBuffer dispune de metode pentru:
 - □ Adăugarea unui tip primitiv la un obiect *StringBuffer* metoda *append()*
 - Stergerea unei bucati dintr-un sir de caractere metoda delete()
 - □ Inserarea unui subsir intr-un sir metoda *insert()*
 - □ Inversarea literelor sirului de caractere metoda *reverse()*
 - □ Etc
- Metodele publice ale clasei *StringBuffer* sunt sincronizate, ceea ce înseamnă că sunt sigure în aplicații cu fire de execuție, dar costul pentru acest lucru este performanta.
- Clasa StringBuilder dispune de metode similare cu StringBuffer, doar ca metodele sale nu sunt sincronizate si aceasta aduce un plus de viteza de execuție.
- StringBuilder este recomandat în aplicații fără fire de execuție, iar StringBuffer în aplicații cu fire de execuție

1.14 Date Time API

- De la prima versiune de Java şi până în prezent API-ul pentru date calendaristice şi timp a evoluat.
 Primul tip de data calendaristică introdus încă din prima versiune Java a fost tipul Date. Utilizarea acestuia este posibilă şi în prezent dar nerecomandată pentru ca este învechită (deprecated)
- Următorul tip de dată calendaristică introdus a fost tipul Calendar (dezavantaj, lunile pornesc de la zero)

```
Calendar c=Calendar.getInstance();//modificare cu settere

System.out.println(c.get(Calendar.DAY_OF_MONTH)+"."+(c.get(Calendar.MONTH)+1)+"."

+c.get(Calendar.YEAR));
System.out.println(c.get(Calendar.HOUR_OF_DAY)+":"+c.get(Calendar.MINUTE)+":"

+c.get(Calendar.SECOND));
```

 În Java 8 au fost introduse tipurile LocalDate, LocalTime, LocalDateTime, etc care sunt uşor de utilizat si recomandate

```
LocalDateTime dt1 =LocalDateTime.now();

System.out.println("dt1: " + dt1);

Month luna = dt1.getMonth();

int a_cata_luna=dt1.getMonthValue();

System.out.println(luna+" month = month "+a_cata_luna);
```

```
LocalDateTime dt2 =dt1.withMonth(2).withDayOfMonth(2);
System.out.println("dt2: "+dt2);
LocalDate d1 = dt1.toLocalDate();
System.out.println("d1: " + d1+" data extrasa din dt1");
LocalDate d2 =LocalDate.now();
System.out.println("d2: " + d2);
LocalDate d3 = LocalDate.of(2012, Month.FEBRUARY, 14);
System.out.println("d3: " + d3);
                                                dt2: 2023-02-02T11:16:26.592126600
                                                d1: 2023-02-27 data extrasa din dt1
                                                d2: 2023-02-27
LocalTime t1 = LocalTime.of(21, 30):
                                                d3: 2012-02-14
                                                t1: 21:30
System.out.println("t1: " + t1);
                                                t2: 20:15:30
                                                d4: 2017-11-20
                                                d5: 2023-06-07 data dupa 100 de zile de la data 2023-02-27
LocalTime t2 = LocalTime.parse("20:15:30"); Urmatoarea zi de luni de dupa data 2023-02-27 este in data: 2023-03-06
System.out.println("t2: " + t2);
LocalDate d4 = LocalDate.parse("2017-11-20");
System.out.println("d4: " + d4);
LocalDate d5 = d1.plus(100, ChronoUnit.DAYS);
System.out.println("d5: " + d5+" data dupa 100 de zile de la data "+d1);
LocalDate lunea viitoare =d1.with(TemporalAdjusters.next(DayOfWeek.MONDAY));
System.out.println("Lunea viitoare este in : " + Lunea viitoare);
```



```
long nr_zile1=Duration.between(d1.atStartOfDay(), d5.atStartOfDay()).toDays();
System.out.println("Intre "+d1+ " si "+d5+" sunt: " + nr_zile1+" zile");

long nr_zile2=ChronoUnit.DAYS.between(d1, d5);
System.out.println("Intre "+d1+ " si "+d5+" sunt: " + nr_zile2+" zile");

long nr_ani=ChronoUnit.YEARS.between(d3, d4);
System.out.println("Intre "+d3+ " si "+d4+" sunt: " + nr_ani+" ani");

String s="20.03.2022";
LocalDate d6=LocalDate.parse(s, DateTimeFormatter.ofPattern("dd.MM.yyyy"));
System.out.println("d6: "+d6);

System.out.println("d6: "+d6.format(DateTimeFormatter.ofPattern("dd.MM.yyyy")));
```

```
Intre 2023-02-27 si 2023-06-07 sunt: 100 zile
Intre 2023-02-27 si 2023-06-07 sunt: 100 zile
Intre 2012-02-14 si 2017-11-20 sunt: 5 ani
d6: 2022-03-20
d6: 20.03.2022
```

М

1.15 Operatorii limbajului Java

Operatorii unari:

+	Operatorul unar plus; indică o valoare pozitivă (sunt pozitive, de asemenea, numerele	
	neprecedate de niciun operator)	
- Operatorul unar minus; neagă o expresie:		
++	Operatorul de incrementare; incrementează o valoare cu 1	
	Operatorul de decrementare; decrementează o valoare cu 1	
İ	Operatorul de complementare logică; complementează o valoare booleană	
~	Operatorul de complementare la nivel de bit	

Operatorii aritmetici:

*	Operatorul de înmulțire
/ Operatorul de împărțire	
%	Modulo
+	Operatorul de adunare (folosit, de asemenea, pentru concatenarea șirurilor)
-	Operatorul de scădere

Operatorii relaționali și de egalitate

	, , ,	
>	Operatorul mai mare	
>=	Operatorul mai mare sau egal	
<	Operatorul mai mic	
<=	Operatorul mai mic sau egal	
	Operatorul de verificare a egalității	
!=	Operatorul de verificare a inegalității	

Operatorii la nivel de bit

<<	Operatorul de deplasare la stânga cu semn	
>>	Operatorul de deplasare la dreapta cu semn	
>>> Operatorul de deplasare la dreapta fără se:		
&	Operatorul AND bit la bit	
	Operatorul OR bit la bit	
^ Operatorul XOR bit la bit		
~	Operatorul unar NOT la nivel de bit	

M

Operatorii condiționali

&&	Operatorul logic AND
	Operatorul logic OR
7:	Operatorul ternar (if-then-else)

Operatorii de asignare

o Per utoria de usagnure	
Operatorul de asignare simplă	
Operatorul de asignare postadunare (x+=y \Leftrightarrow x=x+y)	
Operatorul de asignare postscădere (x-=y ⇔ x=x-y)	
Operatorul de asignare postînmulțire (x*=y ⇔ x=x*y)	
Operatorul de asignare postîmpărțire (x/=y ⇔ x=x/y)	
Operatorul de asignare postmodulo (x%=y ⇔ x=x%y)	
Operatorul de asignare postAND (x&=y ⇔ x=x&y)	
Operatorul de asignare postOR (x =y ⇔ x=x y)	
Operatorul de asignare postXOR (x^=y ⇔ x=x^y)	
Operatorul de asignare postdeplasare_la_stânga_cu semn (x<<=y⇔x=x< <y)< th=""></y)<>	
Operatorul de asignare postdeplasare_la_dreapta_cu semn (x>>=y ⇔ x=x>>y)	
Operatorul de asignare postdeplasare_la_dreapta_fără semn (x>>>=y ⇔ x=x>>>y)	

Operatorul de verificare

Lingtandent I	Operatorul de verificare a apartenenței unui obiect la un anumit tip
IIIDIMIICOVI	

Operatorii limbajului Java, în ordinea puterii de precedență

Denumirea operatorilor	Notația operatorilor
operatorii unari de postfixare	expr++, expr
operatorii unari de prefixare	++expr,expr, +expr, -expr, ~, !
operatorii multiplicativi	*, /, %
operatorii aditivi	+, -
operatorii de deplasare	<<, >>, >>>
operatorii relaționali	<, >, <=, >=, instanceof
operatorii de egalitate	==, !=
operatorul bit la bit AND	&
operatorul bit la bit XOR	^
operatorul bit la bit OR	1
operatorul logic AND	& &
operatorul logic OR	11
operatorul ternar	?:
operatorii de asignare	=, +=, -=, *=, /=, %=, &=, ^=, =, <<=, >>=, >>>=

 Pentru stabilirea ordinii dorite de realizare a operaţiilor în expresii, se recomandă utilizarea parantezelor rotunde

1.16 Instrucţiunile limbajului Java

■ if-then-else

```
if(expresieLogica){ //secvenţa de instrucţii dintre aceste acolade se execută doar dacă expresieLogica are valoarea true
...
}
else{ //secvenţa de instrucţii dintre aceste acolade se execută doar dacă expresieLogica are valoarea false
...
}
```

switch – varianta clasică

```
String anotimpul;
String luna= "octombrie";
switch (luna.toLowerCase()) {
    case "decembrie":
    case "ianuarie":
    case "februarie":anotimpul = "iarna";break;
    case "martie":
    case "aprilie":
    case "mai":anotimpul = "primavara";break;
    case "iunie":
    case "iulie":
    case "august":anotimpul = "vara";break;
    case "septembrie":
    case "octombrie":
    case "noiembrie":anotimpul = "toamna";break;
    default: anotimpul=""; break;
System.out.println("Luna "+luna+" este in anotimpul "+anotimpul);
```


switch cu expresii

- A fost introdus ca şi o caracteristică cu previzualizare în Java 12 (martie, 2019) şi inclus ca şi caracteristică permanentă în Java 14 (martie, 2020). Noul switch permite scrierea mai compactă dar si mai lizibilă a codului
- Swtich-ul poate fi utilizat în continuare în forma nouă, ca o expresie sau în forma clasică

```
String luna= "octombrie";
String anotimpul=switch (luna.toLowerCase()) {
   case "decembrie", "ianuarie", "februarie"-> "iarna";
   case "martie", "aprilie", "mai"-> "primavara";
   case "iunie", "iulie", "august"-> "vara";
   case "septembrie", "octombrie", "noiembrie"-> "toamna";
   default -> "";
};
System.out.println("Luna "+Luna+" este in anotimpul "+anotimpul);
```

- După cum se observă noul switch permite scrierea mai comasată a codului şi oferă posibilitatea de a scrie mai puţin cod pentru a realiza acelaşi lucru
- caracteristicile switch-ului cu expresii sunt următoarele:
 - case-urile pot enumera mai multe constante separate prin virgule
 - □ Nu se mai foloseşte break
 - □ default este obligatoriu
 - Case-urile sunt urmate de -> după care se specifică o valoare pe care switch-ul o va returna în cazul în care se intră pe acea ramură

while

do..while

for

```
class MainApp{
    public static void main(String[] args){
        for(int i=1; i<11; i++){
            System.out.println("Contorul este: " + i);
        }
    }
}</pre>
```

```
class MainApp{
    public static void main(String[] args){
        int[] numbers={1,2,3,4,5,6,7,8,9,10};
        for(int item:numbers){
            System.out.println("Count is: " + item);
        }
    }
}
```


break fără etichetă

 este utilizat în case-urile switch-ului clasic sau pentru a termina forțat o buclă de program atunci când aceasta şi-a îndeplinit sarcina

```
class MainApp{
    public static void main(String[] args){
            int[] arrayOfInts={32,87,3,589,12,1076,2000,8,622,127};
            int searchfor=12:
            int i;
            boolean foundIt=false;
            for(i=0;i<arrayOfInts.length;i++){
                        if(arrayOfInts[i]==searchfor){
                                    foundIt=true;
                                    break;
            if(foundIt){
                        System.out.println("Found "+searchfor+" at index "+i);
            else{
                        System.out.println(searchfor+" not in the array");
                                                                                                    48
```


break cu etichetă

Este utilizat pentru a încheia mai multe bucle. De exemplu dacă se dorește ca printr-o comandă break să se iasă din 2 for-uri imbricate, se pune o etichetă deasupra for-ului exterior şi se folosește comanda break eticheta. Un break simplu, fără eticheta ar determina ieșirea doar din for-ul interior.

```
package capitolul1.break cu eticheta;
public class MainApp {
    public static void main(String[] args) {
        int [][]matrice= {{1,2,3},{4,5,6},{7,8,9}};
        int x=3;
        boolean gasit=false;
        int i=0;
        int j=0;
eticheta:
        for (i=0;i<matrice.length;i++) {//for 1</pre>
            System.out.println("Se cauta pe linia "+i);
            for(j=0;j<matrice[i].length;j++) { //for 2</pre>
                if(matrice[i][j]==x) {
                     gasit=true;
                    break eticheta;
                    //break;
            }//end for2
```


- În exemplul precedent dacă se folosește instrucțiunea *break* fără etichetă (se pune în comentariu *break*-ul cu etichetă și se scoate din comentariu break-ul fără etichetă) pentru ca programul să funcționeze corect trebuie făcută încă o testare a variabilei *gasit* imediat după for-ul al doilea (scos din comentariu if (gasit) break;)
- Break-ul cu eticheta se poate utiliza şi pentru a ieşi dintr-un bloc catch. Acest aspect va fi discutat in capitolul de tratare a excepţiilor

continue fără etichetă

 Determina trecerea la următoarea iterație (sare peste iterația curentă) în cadrul unui for, while sau do...while

continue cu etichetă

 Determină trecerea la următoarea iterație a buclei exterioare, care este marcată cu eticheta aleasă

```
package capitolul1.continue cu eticheta;
public class ContinueLabelDemo {
    public static void main(String[] args) {
        eticheta: for (int i = 0; i < 3; i++) {//for 1
            for (int j = 0; j < 3; j++) {//for 2
                if (i == 1) {
                    continue eticheta;
                } //end if
                System.out.print("(" + i + ", " + j + ")");
            } //end for 2
            System.out.println();
                                                       Markers Properties #
        } //end for 1
                                                      <terminated > ContinueLab
    } //end main
                                                      (0, 0)(0, 1)(0, 2)
                                                       (2, 0)(2, 1)(2, 2)
} //end class
```


- Exemplul precedent generează şi afișează indicii i si j care ar putea fi utilizați pentru a accesa elementele de pe prima si ultima linie a unei matrici de 3 x 3.
- Se utilizează instrucțiunea continue cu etichetă pentru a sări peste elementele care indica linia 1. Daca i are valoarea 1, se executa continue etichetă, care determină forul 1 (for-ul exterior) să treacă la următoarea iterație

return

- □ În metodele de tip *void* se folosește return; care asigura ieșirea din metodă
- În metodele de alt tip decât void se folosește return expresie, unde unde expresie trebuie să fie în consonanță cu tipul folosit la declararea metodei

2. Orientarea pe obiecte

Sl. dr. ing. Raul Robu

2022-2023, Semestrul 2

CUPRINS

- 2.1 Noțiuni generale
- 2.2 Moștenirea
- 2.3 Variabile și metode statice. Secvențe de cod statice. Importuri statice
- 2.4 Constructori
 - 2.4.1 Notiuni generale
 - 2.4.2 Şablonul de proiectare Singleton
 - 2.4.2 Legarea dinamică și constructorii
- 2.5 Modificatori de acces
- 2.6 Distrugerea obiectelor
- 2.7 Mostenire si polimorfism
- 2.8 Enumerări
- 2.9 Serializarea obiectelor
- 2.10 Generarea documentației
- 2.11 Redefinirea metodelor
- 2.12 Clase generice
- 2.13 Metode generice
- 2.14 Clase imbricate
 - 2.14.1 Noțiuni generale
 - 2.14.2 Clasă interioară membră
 - 2.14.3 Clasă interioară locală

CUPRINS

- 2.14.4 Clasă interioară anonimă
- 2.14.5 Clase interioare statice
- 2.14.6 Facilitați pentru operarea cu clase imbricate (Java 11)
- 2.15 Clase abstracte
- 2.16 Interfețe
 - 2.16.1 Noțiuni generale
 - 2.16.2 Metode implicite, metode statice (Java 8) și metode private în interfețe (Java 9)
 - 2.16.3 Interfete funcționale (Java 8)
- 2.17 Expresii Lambda
- 2.18 Referințe de metode
- 2.19 Stream API
- 2.20 Clasa Optional
- 2.21 Inferența tipului la varibilele locale (local variable type inference)
- 2.22 Tipul înregistrare (record)
- 2.23 Design patterns (Factory, Abstract Factory, Facade, Command, Model View Controller)

2.1 Noțiuni generale

- Un program este format din una sau mai multe clase.
- O clasă reprezintă descrierea unei mulțimi de obiecte care au aceeași structură şi același comportament. Ca urmare, într-o clasă vom găsi definițiile datelor şi ale operațiilor ce caracterizează obiectele clasei respective
- Clasa reprezintă un tipar după care se creează un obiect prin instanţiere
- Declararea unei clase este similară cu declararea unui nou tip de date
- Majoritatea conceptelor legate de orientarea pe obiecte sunt similare cu cele din C++:
 - Încapsularea accesul la variabilele membre ale unui obiect se poate realiza doar cu ajutorul metodelor obiectului
 - Supraîncărcarea mai multe metode pot avea același nume dar o signatură diferită (numărul și tipul parametrilor diferă de la o metodă la alta)
 - Moștenirea constă în extinderea comportamentului unei clase existente prin definirea unei clase noi, care moștenește conținutul primei clase, adăugând la acesta elementele specifice ei
 - Legarea dinamică asocierea unui apel de metodă cu funcţia ce trebuie apelată se numeşte "legare" ("Binding"). Legarea se poate face la compilare ("legare timpurie" sau statică) sau la execuţie ("legare târzie" sau "legare dinamică"). În Java pentru metodele finale sau statice legarea este timpurie iar pentru celelate legarea este dinamică

- Orice construcţie are un tip stabilit la momentul compilării
- Nu există tipuri implicite pentru metode şi nici posibilitatea ca la apelul unei metode să fie omişi anumiţi parametri ("strong typed")
- Polimorfismul este abilitatea unui obiect de a lua mai multe forme. Una din cele mai frecvente utilizări ale polimorfismului în POO este când o referință a unei clase de bază este utilizată pentru a referi un obiect al clasei derivate
- O funcţie sau operator este supraîncărcart dacă execută operaţii diferite în contexte diferite (de exemplu operatorul + care poate fi adunare sau concatenare de şiruri)
- O clasă poate fi extinsă prin redefinirea unor metode şi / sau adăugarea unor metode noi
- O metodă care redefinește o alta din clasa de bază are același nume, același tip de rezultat și aceeași listă de parametri
- În cazul în care o clasă derivată are variabile membre cu același nume ca şi clasa de bază nu este vorba de o redefinire, cei doi parametri coexista şi pot si referiți distinct
- final blochează redefinirea. O metodă finală nu mai poate fi redefinită, iar o clasă finală nu mai poate fi extinsă

Ŋ

Moştenirea

- Permisă doar moștenirea simplă, spre deosebire de C++
- Clasa moştenită superclasă sau supraclasă sau clasă de bază
- Clasa care realizează extinderea- subclasă sau clasă derivată
- Relaţia de moştenire între clase este o relaţie de forma "is A" (este un fel de) adică "subclasa este un fel de superclasă". Dacă considerăm clasa de bază Vapor şi clasa drivată VasDeCroaziera, putem spune că vasul de croazieră este tot un tip de vapor
- Agregarea şi compoziția sunt relații de asociere între clase de forma "has A" (are o). Agregarea indică o asociere slabă între clase iar compoziția o asociere puternică între clase (belongs-to sau part-of)
- În cazul agregării distrugerea obiectului principal nu implică distrugerea obiectelor de legătură, acestea continuă să existe (legătură slabă).
- În cazul compozitei distrugerea obiectului principal implică distrugerea obiectului de legătură, clasa obiectului principal fiind cea care creează instanța obiectului de legătură (legătură puternică).
- O firmă are mai multe departamente şi mai mulţi angajaţi. Închiderea firmei duce la desfiinţarea departamentelor, deci acestea au o legătură puternică cu firma (compoziţie). Pe de altă parte angajaţii continuă să existe şi se pot angaja la alte companii (legătură slabă - agregare).
- În anumite situații o legătură poate fi considerată puternică sau slabă în funcție de context sau în funcție de modul în care este privită acea legătură

- Un constructor este o metodă care același nume cu clasa şi este apelată implicit la crearea obiectului
- Un obiect reprezintă încapsularea unor date asupra cărora nu se pot executa decât anumite operaţii numite metode
- Signatura unei metode reprezintă tipul returnat de metoda, numele acesteia şi lista sa de parametri
- Interfaţă unui obiect -modul în care un obiect este cunoscut din exterior
- In momentul în care o clasă este necesară (pentru că se instanţiază un obiect de tipul respectiv sau pentru că este apelată o metodă statică din clasa respectivă) aceasta se va încărca în mașina virtuală. Încărcarea este realizată de către un obiect numit "class loader".
- Clasele formează o ierarhie, care are la rădăcină clasa Object
- Rădăcina ierarhiei de clase, clasa *Object* conţine o serie de *metode* care vor fi moştenite de orice clasă definită în Java. Unele din aceste metode pot fi redefinite, altele nu pot fi redefinite fiind finale

- Definiţia clasei Object este conţinută în biblioteca java.lang şi va fi încărcată de pe maşina pe care se execută programul care o utilizează.
- Metodele finale ale clasei Object sunt următoarele:
- public final Class getClass ()
- public final void notify () throws IllegallMonitorStateException
- public final void notifvAll () throws IllegalMonitorStateException
- public final void wait (long timeout) throws InterruptedException
- public final void wait() throws InterruptedException
- Metodele clasei Object care pot fi redefinite sunt următoarele:
- public boolean equals (Object obj)
- public int hashCode()
- public String toString ()
- protected void finalize() throws Throwable
- protected Object clone() throws CloneNotSupportedException

- Extinderea comportamentului unei clase existente prin definirea unei clase noi, care moşteneşte conţinutul primei clase, adăugând la acesta elementele specifice ei
- Clasa moştenită se numeşte clasă de bază, supraclasă sau superclasă, iar clasa care realizează extinderea se numeşte subclasă, clasă derivată, sau clasă descendentă.
- Relaţia de moştenire între clase este o relaţie de forma "is A" (este un fel de). Dacă considerăm clasa de bază Poligon şi clasa derivată Dreptunghi, putem spune că dreptunghiul este un fel de poligon
- Implementarea moştenirii se realizează cu ajutorul cuvântului cheie extends şi nu este permisă moştenirea multiplă

```
class Nume_subclasa extends Nume_supraclasa{
//continut specific subclasei
}

package capitolul2.mostenire;

class Poligon {
    protected double[] laturi;
    public Poligon(int n) {
        laturi = new double[n];
    }
    public double perimetru() {
        double s=0;
        for(int i=0;i<laturi.length;i++) s+=laturi[i];
        return s;
    }
}</pre>
```



```
final class Dreptunghi extends Poligon {
    public Dreptunghi(double L, double h){
        super(4);
        laturi[0] = laturi[2] = L;
        laturi[1] =laturi[3] = h;
    public double aria( ){
        return laturi[0]*laturi[1];
                                                          @ Javadoc ☐ Declaration ☐ Console ☒ ➡ Progress
                                                          <terminated> MainApp2 (1) [Java Application] D:\kitur
class MainApp {
                                                          Perimetrul dreptunghiului este 10.0
                                                          Aria dreptunghiului este 6.0
    public static void main(String []args) {
        Dreptunghi d=new Dreptunghi(3, 2);
        System.out.println("Perimetrul dreptunghiului este "+d.perimetru());
        System.out.println("Aria dreptunghiului este "+d.aria());
```

- Clasa Dreptunghi este finală, aşadar nu mai poate fi extinsă
- Nefiind permisă moştenirea multiplă, clasa Dreptunghi nu poate extinde şi alte clase
- Se pot crea şi alte clase derivate din clasa *Poligon* precum *Triunghi*, *Patrat*, *Romb*, etc

Clase derivate din clasa Object

în mod explicit:

```
class Chitara extends Object{
    String culoare;
    int nr corzi;
în mod implicit:
class Chitara{
    String culoare;
    int nr_corzi;
Chitara c; //variabilă initializata cu null
//...
c=new Chitara();
sau
Chitara c=new Chitara();
```

Accesul la câmpurile obiectului creat, în interiorul pachetului

```
c.culoare="neagra";
c.nr_corzi=12;
```


2.3 Variabile şi metode statice. Secvenţe de cod statice. Importuri statice

- Variabilele statice ale unei clase sunt variabilele globale ale clasei, adică variabile a căror valoare poate să fie referită de orice obiect din clasa respectivă
- Pentru o variabilă membru statică se alocă memorie o singură dată, indiferent de numărul de obiecte de acel tip
- Variabilele şi metodele declarate static se consideră că aparţin clasei nu obiectelor clasei respective, de aceea ele se accesează de obicei utilizând numele clasei:

```
NumeClasa.nume_variabila_statica
NumeClasa.nume_metodă_statica()
```

- Variabilele statice se mai numesc variabile clasă (class variables)
- Variabilele locale NU pot fi statice
- O metodă statică poate să refere doar variabile sau metode statice, dar poate să fie apelată de orice metodă a clasei
- Metodele statice sunt similare funcţiilor obişnuite din limbajul C

```
Class Aplicatie{
    static final int VERSIUNE=3; //constanta
    static int numarObiecte;
    ...
}
```

- VERSIUNE este similară unei constante întregi şi globale din limbajul C
- numarObiecte poate fi actualizată de orice obiect creat pentru a contoriza numărul total de obiecte de tip Aplicatie
- exemplul de mai jos arată că pentru o variabilă membru statică se alocă memorie o singură dată indiferent de numărul de obiecte de acel tip

```
package capitolul2.statice;
class DespreStatic {
    int x;
    static int y;
    DespreStatic(){
        x=0;
        v=0;
class MainApp1{
    public static void main(String args[]){
        DespreStatic t1=new DespreStatic();
                                                                                🛃 Problems 🌘 Javadoc 🖳 Console 🖾
        DespreStatic t2=new DespreStatic();
                                                                                <terminated > Test [Java Application] C:\Progran
        t1.x=10;
                                                                                t1.x=10 t1.v=20
        t1.v=10:
                                                                                t2.x=20 t2.y=20
        t2.x=20;
                                                                                t1.x=10 DespreStatic.v=20
        t2.y=20;
                                                                                t2.x=20 DespreStatic.y=20
        System.out.println("t1.x="+t1.x+" t1.y="+t1.y);
        System.out.println("t2.x="+t2.x+" t2.y="+t2.y);
        System.out.println();
                                //modul de acces recomandat
        System.out.println("t1.x="+t1.x+" DespreStatic.y="+DespreStatic.y);
        System.out.println("t2.x="+t2.x+" DespreStatic.y="+DespreStatic.y);
                                                                                                                 13
```

Secvențe de cod statice

```
static{
   //secventa de cod
}
```

- Secvenţe de cod static se pot declara numai în afara metodelor
- Aceste secvenţe se execută în momentul în care se referă clasa care le conţine

```
package capitolul2.statice;
class Floare {
    protected int numarPetale;
    protected String nume;
    Floare(int numarPetale,String nume){
        this.numarPetale =numarPetale;
        this.nume=nume;
    public void afiseaza(){
        System.out.println(nume+" are "+numarPetale+ " petale ");
    static{
                                                               Problems @ Javadoc 🙉 Declaration
        System.out.println("Zona statica");
                                                               <terminated > Exemplu [Java Applica
                                                               Zona statica
class MainApp2{
                                                               Laleaua are 7 petale
    static{
        Floare g=new Floare(7, "Laleaua");
        g.afiseaza();
    public static void main(String args[]){}
                                                                                                              14
```


Importuri statice

- Importurile statice permit accesul la variabilele statice ale unei clase fără a mai fi necesară specificarea numelui clasei
- De exemplu pentru apelul metodelor statice random(), sqrt(), pow() din clasa Math este necesară specificarea numelui clasei

```
package capitolul2.statice;

class MainApp3 {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println(Math.random());
        System.out.println(Math.sqrt(4));
        System.out.println(Math.pow(2, 4));
    }
}
```

Dacă se folosește import static metodele pot să fie apelate direct, fără nume clasă

```
package capitolul2.statice;

import static java.lang.Math.random;
import static java.lang.Math.sqrt;
import static java.lang.Math.pow;

class MainApp4 {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println(random());
        System.out.println(sqrt(4));
        System.out.println(pow(2, 4));
    }
}
```


2.4 Constructori

2.4.1 Noţiuni generale

- Metode speciale apelate la crearea obiectelor
- Au același nume ca și numele claselor în care se găsesc și nu returnează nimic
- Un constructor nu poate fi apelat din alte metode, cu excepția altui constructor
- În mod implicit prima instrucțiune dintr-un constructor este apelul constructorului fără parametri ai superclasei. Singura abatere de la această regulă are loc atunci când prima instrucțiune din constructor este un apel explicit la alt constructor al clasei sau la un constructor al supraclasei.
- Dacă într-o clasă nu se definește nici un constructor, atunci este furnizat automat un constructor fără argumente (numit şi constructor implicit) al cărui corp conţine numai un apel al constructorului implicit al superclasei
- Dacă într-o clasă se defineşte cel puţin un constructor, constructorul implicit fără argumente nu mai este furnizat automat. Constructorii nu pot avea atributele abstract, native, static, synchronized sau final

16

• În general modificatorul de acces al constructorului este *public*, dar sunt situații de excepție în care constructorul este *privat* (design pattern-ul *singleton*)

```
class Chitara {
    private String culoare;
    private int nr_corzi;
    public Chitara(){
        culoare="Neagra";
        nr_corzi=6;
    }
    public Chitara(String culoare,int nr_corzi){
        this.culoare=culoare;
        this.nr_corzi=nr_corzi;
    }
}
```

SAU:

```
class Chitara {
   private String culoare;
   private int nr_corzi;
   public Chitara(String culoare,int nr_corzi){
        this.culoare=culoare;
        this.nr_corzi=nr_corzi;
   }
   public Chitara(){
        this ("Neagra",6);
   }
}
```

Apelul constructorului supraclasei se poate face în felul următor:

2.4.2 Şablonul de proiectare Singleton

- Singleton este un şablon de proiectare (design pattern) care este utilizat pentru a restricţiona numărul de instanţieri ale unei clase la un singur obiect
- La baza pattern-ului Singleton stă o metodă ce permite crearea unei noi instanţe a clasei dacă aceasta nu există deja. Dacă instanţa există deja, atunci întoarce o referinţă către obiectul existent. Pentru a asigura o singură instanţiere a clasei, constructorul trebuie făcut private
- Uneori este important să avem doar un singur obiect pentru o clasă. De exemplu, într-un sistem ar trebui să existe un singur manager de ferestre (sau doar un sistem de fişiere). De obicei, singletons sunt folosite pentru managementul centralizat al resurselor interne sau externe
- Crearea unui Singleton presupune crearea unui clase cu:
 - Un constructor privat care nu va permite crearea de obiecte din afara clasei
 - O metodă statică de obicei numită getInstance() care returnează un obiect de tip Singleton
 - O variabilă membru privată şi statică de tip Singleton care se poate instanţia când clasa este încărcată (early instantiation) sau la cerere atunci când crearea instanţei este cerută (lazy instantiation)

```
package capitolul2.constructori.singleton early;//early instantiation
class Singleton {
   //creaza un obiect al clasei Singleton
  private static Singleton instance = new Singleton();
  //Constuctorul este privat deci nu se poate apela din alta clasa pentru instantiere
  private Singleton(){}
  //Returneaza singurul obiect disponibil
  public static Singleton getInstance() {
     return instance;
  public void showMessage() {
      System.out.println("Ok!");
class MainApp {
  public static void main(String[] args) {
    //Instantierea de mai jos da eroare. Constructorul privat nu este este vizibil.
     //Singleton object = new Singleton();
     //Preia singurul obiect disponibil
     Singleton object = Singleton.getInstance();
     //Afiseaza mesajul
     object.showMessage();
```

```
package capitolul2.constructori.singleton lazy;//lazy instantiation
class Singleton {
   //creaza un obiect al clasei Singleton
  private static Singleton instance;
  //Constuctorul este privat deci nu se poate apela din alta clasa pentru instantiere
  private Singleton(){}
   //Returneaza singurul obiect disponibil
  public static Singleton getInstance(){
      if (instance==null)
         instance=new Singleton();
     return instance;
  public void showMessage() {
      System.out.println("Ok!");
class MainApp {
  public static void main(String[] args) {
     //Instantierea de mai jos da eroare. Constructorul privat nu este este vizibil.
     //Singleton object = new Singleton();
     //Preia singurul obiect disponibil
     Singleton object = Singleton.getInstance();
     //Afiseaza mesajul
     object.showMessage();
                                                                                       20
```

2.4.3 Legarea dinamică și constructorii

- Deoarece în Java la apelul metodelor non-statice se aplică legarea dinamică, pe de o parte, şi ținând cont de modul în care se apelează constructorii într-o ierarhie de clase, pe de altă parte, trebuie să avem grijă cum proiectăm constructorii dacă aceștia apelează la rândul lor metode ale claselor respective.
- Fişierul SuperClasa.java

```
package capitolul2.constructori.legarea dinamica;
class SuperClasa {
    protected int a;
    private int x;
    public SuperClasa() {
        a = 2;
        x = calcul();
    public int calcul() {
        return 2 * a;
   @Override
    public String toString() {
        return a+", "+x;
                                                                                        21
```

■ Fişierul SubClasa.java

```
package capitolul2.constructori.legarea_dinamica;

class SubClasa extends SuperClasa{
    private int y;
    public SubClasa() {
        y = calcul();
    }
    @Override
    public int calcul() {
        return 3 * a;
    }
    @Override
    public String toString() {
        return super.toString() + ", "+y;
    }
}
```

■ Fişierul MainApp.java

```
package capitolul2.constructori.legarea_dinamica;

class MainApp {
    public static void main(String[] a) {
        SubClasa ob=new SubClasa();
        System.out.println(ob);
    }
}
```

- M
 - Utilizarea adnotaţiei @Override nu este obligatorie dar este recomandată pentru că aceasta asigură că metoda de dedesubtul ei redefineşte o altă metodă din clasa de bază
 - La instanţierea obiectului ob în programul principal se apelează constructorul fără parametri din Subclasa.
 - Prima linie din acesta, este una implicită care realizează apel la constructorul fără parametri din SuperClasa. Astfel înainte de a se executa y = calcul(); se vor executa liniile de cod din constructorul superclasei.
 - Astfel a primește valoarea 2, iar x va primi valoarea returnată de metoda calcul(). Întrucât există două metode calcul, una în clasa de bază şi una în clasa derivată (care o redefinește pe cea din clasa de bază) se pune problema care din cele două metode se va apela în linia x=calcul(); Valorile variabilelor x şi y depind de care din metodele de calcul se vor executa la apel. Legarea dinamică este asocierea dintre un apel de metodă şi metoda care se va executa efectiv la rulare.
 - Apelul metodei calcul() din constructorul clasei de bază determină execuția metodei calcul din clasa obiectului în curs de instanţiere, aceasta este metoda calcul din SubClasa şi în acest fel x va primi valoarea 6.
 - Constructorul din SuperClasa se încheie, execuția codului continuă cu liniile de cod din constructorul clasei derivate, mai exact cu instrucțiunea y = calcul(); Şi în acest caz se va apela metoda calcul din clasa obiectului în curs de instanţiere, deci din SubClasa, y primind valoarea 6.

■ Console

@ Javadoc

<terminated> MainApp (1

2, 6, 6

În acest fel ieşirea programului va fi

2.5 Modificatori de acces

Principiul încapsulării presupune ca variabilele membre ale claselor să fie ascunse şi modificarea lor să se poată face numai cu ajutorul metodelor definite în cadrul claselor respective, de exemplu:

```
package capitolul2.modificatori_acces;
class Chitara {
   private String culoare;
   private int nr_corzi;
   public Chitara(String culoare,int nr corzi){
        this.culoare=culoare;
       this.nr corzi=nr corzi;
   public Chitara() {
        this ("Neagra",6);
   public String getCuloare () {
        return culoare;
   public void setCuloare (String culoare) {
        this.culoare=culoare;
   //...
```

- În IntelliJ getterele şi setterele se generează apăsând Alt + Insert atunci când cursorul se află în interiorul clasei de interes şi alegând comanda Generate getter and setter
- În Eclipse metodele de tip get set pot fi generate alegând opţiunea de meniu Source şi apoi Generate Getters and Setters... atunci când cursorul se află în interiorul clasei de interes

public

- se poate aplica constructorilor, metodelor, variabilelor membre şi claselor
- o clasă publică poate fi importată într-un alt pachet decât cel în care este declarată și utilizată acolo
- o clasă care nu are atributul public este vizibilă doar la nivelul pachetului în care se află
- o clasă publică trebuie amplasată într-un fișier java cu aceeași denumire ca și clasa

private

- se poate aplica constructorilor, variabilelor membre, metodelor şi claselor interioare
- restrânge nivelul de vizibilitate al elementelor care au acest atribut doar la nivelul clasei

protected

- se poate aplica constructorilor, variabilelor membre, metodelor şi claselor interioare
- metodele si variabilele membre protected sunt accesibile din metodele clasei şi din metodele subclaselor
- un obiect al unei clase care conține variabile si metode *protected* nu dispune de acces la acestea din afara pachetului (accesul este permis doar dacă obiectul se găsește în același pachet cu clasa)


```
package capitolul2.modificatori_acces;

class Test {
    protected String camp_protected;
}

class MainApp1 {
    public static void main(String []args) {
        Test t=new Test();
        t.camp_protected="acces permis";
    }
}
```

Modificatorul de acces implicit (package)

- Când nu se specifică un modificator de acces, accesul este limitat la nivelul pachetului. Variabilele membre sau metodele pentru care nu se specifică un modificator de acces sunt accesibile din alte clase ale aceluiași pachet
- ☐ În exemplul de mai jos clasa *Test* și clasa *MainApp* sunt în același pachet *(exemplu2)*


```
package capitolul2.modificatori_acces;

public class Testul {
    String camp;
}

class MainApp2 {
    public static void main(String []args) {
        Testul t=new Testul();
        t.camp="Acces permis";
    }
}
```

Pentru ca o clasă să poată fi utilizată într-un alt pachet decât cel în care este definită ea trebuie să fie publică şi apoi trebuie importată. În continuare, clasa *OClasa* din pachetul capitolul2.modificatori_acces.test, importă clasa *Testul* pentru a putea declara obiecte de tip *Testul*. Accesul la variabilele membre implicite nu este permis în acest caz


```
package capitolul2.modificatori_acces.test;

import capitolul2.modificatori_acces.Testul;

class OClasa {
    void metoda() {
        Testul t=new Testul();
        //t.camp="Acces interzis";
    }
}
```

☐ În ceea ce privește vizibilitatea pe relație de moștenire, variabilele membre și metodele *private* ale unei clase de bază nu sunt vizibile în clasele derivate, cele *protected* și *public* sunt vizibile, iar cele fără modificator de acces sunt vizibile doar dacă cele 2 clase sunt în același pachet

2.6 Distrugerea obiectelor

- Nu cade în sarcina programatorului, ci în sarcina unei componente a maşinii virtuale numita Garbage Collector
- Dacă spre un anumit obiect nu mai există nici o referinţă externă, în nici o funcţie activă, acel obiect devine candidat la eliminarea din memorie
- Înainte de a elimina un obiect din memorie este apelată metoda *finalize* protected void finalize() throws Throwable;
- În metoda finalize pot fi scrise instrucţiuni care să reactiveze obiectul, sau poate fi afişat un mesaj care precizează că obiectul urmează să fie distrus
- La crearea unui obiect se apelează o ierarhie de constructori începând cu constructorul clasei Object, iar la distrugerea lui se apelează un lanţ de metode finalize
- Dacă există un cod care trebuie să se execute când un obiect nu mai este util atunci fie se scrie codul într-o metodă care se apelează în mod explicit, fie se apelează în mod explicit Garbage Collector, pentru că altfel nu există garanția că obiectul va fi distrus până se încheie programul

Exemplul de mai jos arată cum se poate utiliza metoda finalize

```
package capitolul2.gc;
class Test {
    private int x;
    public Test(int x) {
       this.x = x;
    }
    public int getX() {
        return x;
   @Override
    protected void finalize() throws Throwable {
      System.out.println("Se elibereaza memoria ocupata de obiectul "
            + "care are x cu valoarea "+this.x);
```



```
package capitolul2.gc;
public class MainApp {
    public static void main(String[] args) {
        Test t1 = new Test(1);
        t1 = null;
        Test t2 = new Test(2);
       Test t3 = new Test(3);
        t2 = t3;
        System.out.println("t2.getX() -> "+t2.getX());
        System.qc();
```

```
Markers □ Properties ♣ Servers ➡ Data Source Explorer □ Snippets □ Console ```



- Apelul metodei statice System.gc() determină rularea Garbage Collector în mașina virtuală java. Fără acest apel garbage collector nu rulează până programul își încheie execuția
- Rularea garbage collector determină eliberarea zonelor de memorie alocate spre care nu mai sunt referințe active.
- În exemplul precedent, atribuirea *t1=null* determină pierderea referinței către zona de memorie rezervată pentru obiectul *t1* (care are x cu valoarea 1). De asemenea atribuirea *t2=t3* face ca referința către zona de memorie spre care indica *t2* (cea care conține x cu valoare 2) să se piardă
- garbage collector eliberează memoria ocupată de obiectele menționate mai sus şi execută pentru fiecare obiect dezalocat metoda finallize



# 2.7 Moştenire şi polimorfism

- Polimorfismul este abilitatea unui obiect de a lua mai multe forme. Una din cele mai frecvente utilizări ale polimorfismului în POO este când o referință a unei clase de bază este utilizată pentru a referi un obiect al clasei derivate
- Relația de moștenire dintre clase, oferă suport pentru polimorfism
- Relaţia de moştenire între clase este o relaţie de forma "is A" (este un fel de) adică "subclasa este un fel de superclasă". Dacă considerăm clasa de bază Vapor şi clasa derivată VasDeCroaziera, putem spune că un vas de croazieră este tot un tip de vapor. Datorită acestui lucru putem face o referinţă a clasei de bază Vapor să refere un obiect al clasei derivate VasDeCroaziera

#### Vapor v=new VasDeCroazaiera();

■ Polimorfismul mai poate fi implementat folosind interfeţele şi clasele care le implementează, acest lucru va fi discutat în subcapitolul dedicat interfeţelor

```
package capitolul2.conversii;
class Vapor{
 private String denumire;
 private int nr_membrii_echipaj;
 public Vapor(String denumire, int nr_membrii_echipaj) {
 this.denumire = denumire;
 this.nr membrii echipaj = nr membrii echipaj;
 public String getDenumire() {
 return denumire;
 @Override
 public String toString() {
 return denumire + ", "+ nr_membrii_echipaj;
class VasDeCroaziera extends Vapor{
 private int nr_restaurante;
 private int nr_piscine;
 VasDeCroaziera(String denumire,int nr_membrii_echipaj,int nr_restaurante,int nr_piscine){
 super(denumire,nr_membrii_echipaj);
 this.nr_restaurante=nr_restaurante;
 this.nr_piscine=nr_piscine;
 public int getNr_restaurante() {
 return nr_restaurante;
 }
```

```
@Override
 public String toString() {
 return super.toString()+", "+ nr restaurante+ ", " + nr piscine;
 }
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 Vapor a=new Vapor("Pescarus",10);
 System.out.println(a);
 VasDeCroaziera b=new VasDeCroaziera("Harmony of the Seas", 100, 10, 7);
 System.out.println(b);
 a=b;
 System.out.println(a.toString());
 □ Console 🖾 🍱 Markers 🗆 Properties 🤲 Servers
 <terminated > MainApp (146) [Java Application] D:\
 b=(VasDeCroaziera)a;
 Pescarus, 10
 System.out.println(b.toString());
 Harmony of the Seas, 100, 10, 7
 Harmony of the Seas, 100, 10, 7
 Harmony of the Seas, 100, 10, 7
```

 În cazul în care un obiect primeşte o referință la un obiect al subclasei, nu este necesară o conversie explicită prin cast

- Conversia explicită prin cast este necesară dacă un obiect primește o referință a superclasei sale
- Conversia prin operație de cast de la un obiect al superclasei la un obiect al subclasei este posibilă doar dacă în momentul execuției superclasa referă un obiect al subclasei.
- Dacă obiectul referit nu este de tipul corespunzător se va genera o excepţie
   ClassCastException
- După ce un obiect al superclasei a obţinut ca valoare o referinţă la un obiect al subclasei, în cazul în care în clasa de bază există o metoda redefinită de clasa derivată, atunci cea din clasa derivată va fi cea apelată
- Utilizarea mecanismului de conversie pe bază de cast se poate face numai între o superclasa şi subclasele sale (sau subclasele subclaselor sale)
- În general, deoarece Object este rădăcina ierarhiei de clase se pot executa conversii precum în secvența următoare

```
Object o;
Ceva c=new Ceva();
o=c;
...
c=(Ceva) o;
```


 Pentru a asigura corectitudinea castului se recomandă verificarea apartenenţei obiectului la clasa respectivă cu ajutorul operatorului instanceof

```
Vapor c=new Vapor("Pescarus",10);
if (c instanceof Vapor)
 System.out.println("c este instanta Vapor");
else
 System.out.println("c nu este instanta Vapor");

if (c instanceof VasDeCroaziera)
 System.out.println("c este instanta VasDeCroaziera");
else
 System.out.println("c nu este instanta VasDeCroaziera");
```

```
Markers □ Properties ♣ Servers ♠ Data Source E <terminated > MainApp (27) [Java Application] D:\kitic c este instanta Vapor c nu este instanta VasDeCroaziera
```

- М
  - Operatorul instanceof de regulă este utilizat într-un if prin care se verifică dacă un obiect este o instanță a unei anumite clase. Dacă obiectul este o instanță a acelei clase, pentru a putea avea acces la metodele clasei, în varianta clasică de utilizare a lui instanceof se impune o conversie de tip (vezi primul if din exemplul de mai jos).
  - În versiunile Java 12, 14 şi 15 a fost întrodus ca şi o caracteristică cu previzualizare (preview feature) operatorul pattern matching instanceof, iar începând cu versiunea Java 16 (martie, 2021) acest operator a fost introdus ca şi o caracteristică permanentă
  - Utilizând operatorul patter matching instanceof se poate declara un obiect care va prelua caracteristicile obiectului verificat, obiect care poate fi utilizat în acel if. În acest fel nu mai este necesară operația de cast (vezi al doilea if din exemplul de mai jos).

2.8 Enumerări

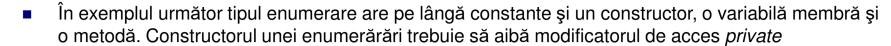
- Enumerările se folosesc pentru variabile care au o listă finită de valori cunoscută la momentul compilării
- Tipul enumerare deși NU trebuie instanţiat folosind new, are capabilităţi similare unei clase (poate avea constructor, metode, variabile membre, etc).
- Enumerările nu pot extinde alte clase şi nici nu pot fi extinse (pentru că extind deja clasa java.lang.Enum şi nu este permisă moștenirea multiplă) dar pot implementa interfețe
- Declararea unei enumerări se face cu ajutorul cuvântului cheie enum.
- Enumerarea trebuie sa înceapă cu o listă de constante şi apoi pot să urmeze metode, variabile sau constructori
- Potrivit convenţiei de nume din Java este important sa se denumească constantele cu toate literele mari
- Fiecare constantă *enum* reprezintă un obiect care are atributele *public static final* şi poate fi accesat utilizând numele enumerării
- Tipurile enumerare pot fi utilizate în switch

- Inclusiv funcția main() poate fi scrisă într-o enumerare
- Metoda toString() din clasa Object este redefinită în clasa java.lang.Enum astfel încât returnează numele constantei
- Alte metode importante din clasa java.lang.Enum sunt values(), ordinal() şi valueOf()
- Metoda values() returnează un vector cu toate valorile pe care le poate lua o enumerare
- Metoda *ordinal()* returnează poziția pe care se află o anumită constantă în enumerare
- Metoda valueOf() returnează constanta corespunzătoare string-ului specificat ca şi parametru de intrare dacă aceasta există (dacă nu există metoda aruncă excepția java.lang.IllegalArgumentException)
- Enumerările pot conține un constructor privat care se va executa separat pentru fiecare constantă
- Următoarele două exemple ilustrează cum se poate utiliza tipul enumerare

```
package capitolul2.enumerari1;
import java.util.Scanner;
enum Anotimp{
 PRIMAVARA,
 VARA,
 TOAMNA,
 IARNA
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 Anotimp a=Anotimp. VARA;
 System.out.println(a);
 boolean ok=false;
 Scanner scanner=new Scanner(System.in);
 do {
 try {
 System.out.print("Introduceti anotimpul preferat:");
 String s=scanner.next();
 a=Anotimp.valueOf(s.toUpperCase());
 ok=true;
 catch(IllegalArgumentException e) {
 System.out.println(e);
 }while(!ok);
 41
 scanner.close();
```

```
String cuvant=switch(a) {
 case PRIMAVARA->"ghiocei";
 case VARA->"soare";
 case TOAMNA->"culoare";
 case IARNA->"zapada";
 default->throw new IllegalStateException();
};
System.out.println("Anotimpul introdus este: "+a);
System.out.println(a+"->"+cuvant+"\n");
System.out.println("Anotimpurile anului sunt:");
Anotimp [] anotimpuri=Anotimp.values();
for (Anotimp b:anotimpuri) {
 System.out.println(b);
System.out.println("Anotimpul introdus este pe pozitia "+a.ordinal()+" in enumerare");
 @ Javadoc ➡ Declaration ➡ Console ☒ ➡ Progress
 <terminated > MainApp (66) [Java Application] D:\kituri diverse\eclipse-je
 VARA
 Introduceti anotimpul preferat:primavara
 Anotimpul introdus este: PRIMAVARA
 PRIMAVARA->ghiocei
 Anotimpurile anului sunt:
 PRIMAVARA
 VARA
 TOAMNA
 42
 Anotimpul introdus este pe pozitia 0 in enumerare
```



```
package capitolul2.enumerari2;
enum Anotimp{
 PRIMAVARA,
 VARA,
 TOAMNA,
 IARNA;
 private int a=7;
 private Anotimp() {
 System.out.println("Contructor apelat pentru fiecare constanta");
 void metoda() {
 System.out.println("Metoda in enumerare. a="+a);
 @ Javadoc ♣ Declaration ➡ Console ☒ ➡ Progress
 <terminated > MainApp (67) [Java Application] D:\kituri dive
class MainApp {
 Contructor apelat pentru fiecare constanta
 Contructor apelat pentru fiecare constanta
 public static void main(String[] args) {
 Contructor apelat pentru fiecare constanta
 Anotimp a=Anotimp. VARA;
 Contructor apelat pentru fiecare constanta
 System.out.println(a);
 VARA
 Metoda in enumerare. a=7
 a.metoda();
```


2.9 Serializarea obiectelor

- Serializarea obiectelor presupune descompunerea acestora într-o înșiruire de octeți și salvarea lor într-un flux de date. Procesul opus, de recompunere a obiectelor din șirul de octeți se numește deserializare
- Pot să fie serializate obiectele oricărei clase care implementează interfața Serilizable
- O clasă care implementează interfața Serilizable poate avea variabile membre obiecte ale altor clase, care la rândul lor trebuie să implementeze interfața Serilizable pentru a putea fi salvate
- Câmpurile ale căror valoare nu se dorește să fie serializată trebuie să fie precedate de cuvântul cheie transient
- Serializarea / deserializarea obiectelor se poate realiza cu ajutorul claselor
   ObjectOutputStream / ObjectInputStream iar a tipurilor primitive cu ajutorul claselor
   DataOutputStream / DataInputStream
- Metoda writeObject() din clasa ObjectOutputStream realizează serializarea, iar metoda readObject() din clasa ObjectInputStream() realizează deserializarea

- Exemplul de mai jos serializează o colecţie de obiecte de tip List în fișierul pers.bin
- Fișierul *Persoana.java:*

```
package capitolul2.serializare;
import java.io.Serializable;
class Persoana implements Serializable{
 private String nume;
 private transient int varsta;
 private Adresa adresa;
 public Persoana(String nume, int varsta, Adresa adresa) {
 this.nume = nume;
 this.varsta = varsta;
 this.adresa=adresa;
 @Override
 public String toString() {
 return nume + " " + varsta+" "+adresa;
```


■ Fișierul *Adresa.java:*

```
package capitolul2.serializare;
import java.io.Serializable;
class Adresa implements Serializable{
 private String localitate;
 private String strada;
 private int nr;
 public Adresa(String localitate, String strada, int nr) {
 this.localitate = localitate;
 this.strada = strada;
 this.nr = nr;
 @Override
 public String toString() {
 return localitate + ", " + strada + ", " + nr;
```


■ Fişierul *MainApp.java:*

```
package capitolul2.serializare;
import java.io.FileInputStream;
import java.io.FileOutputStream;
import java.io.IOException;
import java.io.ObjectInputStream;
import java.io.ObjectOutputStream;
class MainApp {
 static void scrie(Object o, String fis) {
 try {
 FileOutputStream f = new FileOutputStream(fis);
 ObjectOutputStream oos = new ObjectOutputStream(f);
 oos.writeObject(o);
 oos.close();
 f.close();
 catch (IOException e) {
 e.printStackTrace();
}
```

```
static Object citeste(String fis) {
 try {
 FileInputStream f = new FileInputStream(fis);
 ObjectInputStream ois = new ObjectInputStream(f);
 Object o=ois.readObject();
 ois.close();
 f.close();
 return o;
 catch (IOException | ClassNotFoundException e) {
 e.printStackTrace();
 return null;
public static void main(String[]args) {
 List<Persoana> persoane = new ArrayList<Persoana>();
 persoane.add(new Persoana("Ion", 20, new Adresa("Timisoara", "Parvan", 1)));
 persoane.add(new Persoana("Ana", 21, new Adresa("Timisoara", "Republicii", 1)));
 scrie(persoane, "pers.bin");//varsta nu a fost serializata, utilizare transient
 List<Persoana> q;
 q = (List<Persoana>) citeste("pers.bin");
 for (Persoana p : q)
 System.out.println(p);
 48
```


- Câmpul varsta fiind precedat de cuvântul cheie transient nu va fi serializat, își va pierde valoarea
- Pentru ca obiectele clasei Persoana să poată să fie serializate este necesar ca aceasta să implementeze interfața Serilizable. Clasa Persoana are un câmp de tip Adresa. Pentru ca acel câmp să poată fi serializat este necesar ca și clasa Adresa să implementeze interfața Serilizable. În caz contrar se va produce NotSerializableException

2.10 Generarea documentației

- javadoc este generatorul de documentaţie al proiectelor şi este inclus în JDK (Java Development Kit)
- javadoc generază documentația în format html, similar cu documentația Java API, aceasta putând fi urcată pe un server
- Documentaţia se introduce în proiect utilizând comentarii de documentaţie (doc comments) care sunt în formatul de mai jos. Acestea se amplasează imediat deasupra claselor, metodelor, constructorilor, interfeţelor, etc pe care le documentează

```
/**
*
*/
```

• În prima parte a comentariului de documentație se introduce o descriere generală iar în a doua parte se introduc tag-uri prin care se poate specifică cine este autorul secvenței documentate, versiunea acesteia, data dezvoltării, etc. În cazul documentării metodelor se pot introduce tag-uri prin care se precizează ce reprezintă parametrii de intrare, ce reprezintă valoarea returnată, respectiv în ce situații aruncă metoda anumite exceptii.

Exemplu de clasă documentată, fișierul *Patrat.java*:

```
package capitolul2.documentatie;
* Patratul este un patrulater cu laturile egale si cu unghiurile drepte.
* @author student
* @version 1
* @since 2023
public class Patrat {
 private final int a;
 /**
 * Constructorul clasei Patrat
 * @param a latura patratului
 public Patrat(int a) {
 super();
 this.a = a;
 /**
 *Getter care da acces de citire a variabilei membre care contine dimensiunea
 *laturii patratului.
 * @return Latura patratului
 */
 public int getA() {
 return a;
```



```
/**
 * Calculeaza perimetrul patratului.
 * @return Returneaza perimetrul patratului obtinut inmultind
 * latura patratului cu patru.
 */
 public int perimetrul() {
 return 4*a;
 /**Calculeaza aria patratului
 * @return Returneaza aria patratului, calculata facand produsul a doua laturi.
 public int aria() {
 return a*a;
 /**
 * Diagonala patratului este ipotenuza unui triunghi dreptunghic isoscel ale carui
 * catete sunt egale cu latura patratului.
 * @return Dimensiunea diagonalei patratului calculata cu teorema lui Pitagora.
 */
 public double diagonala() {
 return a*Math.sqrt(2);
}
```

M

Clasa MainApp în fişierul MainApp.java:

- În exemplul precedent s-au utilizat tag-urile @author, @version, @since, @param şi @return
- Documentația introdusă va fi afișată în IDE-uri precum IntelliJ sau Eclipse atunci când se vor declara şi instanţia obiecte de tip Patrat sau se vor apela metodele documentate
- Generarea documentaţiei se poate face din linie de comandă (poate fi utilizat terminalul din IntelliJ sau din Eclipse) sau cu ajutorul optiunilor de meniu pentru generare. În *IntelliJ* se alege opţiunea de meniu *Tools > Generate JavaDoc...*, iar în *Eclipse* se alege *Project > Generate Javadoc...*

Ŋ

• În linie de comandă documentația aferentă clasei *Patrat* poate fi generată printr-o comandă precum cea de mai jos

javadoc -d d:\doc src/capitolul2/documentatie/Patrat.java

- Comanda va genera documentația clasei Patrat în directorul d:\doc. Comanda a fost rulata fiind poziţionaţi în directorul proiectului
- Documentaţia generată poate fi vizualizată în browser accesând fişierul index.html

2.11 Redefinirea metodelor

- dacă într-o clasă derivată se defineşte o metodă cu acelaşi nume şi signatură cu o metodă din clasa de bază, spunem că metoda din clasa derivată o redefineşte pe cea din clasa de bază (overriding)
- Din subclasă pot fi apelate ambele metode:
  - exemplu() apelează metoda din clasa derivată
  - super.exemplu() –apelează metoda din clasa de bază

```
class ClasaDerivata extends ClasaDeBaza{
 int camp;
 void setCamp(int camp){
 this.camp=camp;
 @Override
 void afisareCamp(){
 System.out.println("Executie din subclasa "+camp);
 void afis(){
 super.afisareCamp();
 afisareCamp();
 System.out.println("Camp din clasa derivata="+this.camp
 +"\nCamp din superclasa="+super.camp);
 //void fa ceva() {
 //System.out.println("Eroare de compilare, nu este permisa redefinirea"
 +" metodelor finale");
 //}
 Markers Properties Servers Dat
 <terminated > Test [Java Application] D:\kit
class Test{
 Executie din supraclasa 1
 public static void main(String args[]){
 Executie din subclasa 2
 ClasaDerivata f=new ClasaDerivata();
 Camp din clasa derivata=2
 f.setCamp(2);
 Camp din superclasa=1
 f.afis();
 56
```


- În exemplul precedent metoda void afisareCamp() din ClasaDerivata redefinește metoda void afisareCamp() din ClasaDeBaza
- Utilizarea adnotației @Override nu este obligatorie, dar asigură că se face redefinire. Dacă se folosește adnotația @Override și nu se face redefinire se produce eroare de compilare
- Metoda fa_ceva() din ClasaDeBaza este metoda finala, deci nu poate fi redefinita.
   Încercarea de a crea o metodă în ClasaDerivata cu aceeași signatură produce eroare de compilare
- Din clasa derivată pot sa fie accesate cele 2 metode afisareCamp() (se folosește super pentru a o accesa pe cea din clasa de bază).

2.12 Clase generice

- O clasă generică este o clasă care are parametri generici, enumerați între parantezele unghiulare care însoțesc definiția clasei.
- Valorile din interiorul parantezelor ungiulare reprezintă tipuri de date care vor fi stabilite când se declară un obiect de tipul clasei respective.
- Operatorul <> este cunoscut sub denumirea operatorul diamond

```
package capitolul2.generice1;

class Persoana<T,S>{
 T nume;
 S varsta;
 public Persoana(T nume, S varsta) {
 this.nume = nume;
 this.varsta = varsta;
 }
 @Override
 public String toString() {
 return nume + ", " + varsta;
 }
}
```



```
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 String nume1="Popescu Ion";
 int varsta1=23;
 Persoana<String, Integer> p1=new Persoana<String, Integer>(nume1, varsta1);
 System.out.println(p1);

 StringBuilder nume2=new StringBuilder("Popescu Ion");
 byte varsta2=23;
 Persoana<StringBuilder,Byte> p2=new Persoana<StringBuilder,Byte>(nume2, varsta2);
 System.out.println(p2);
 }
}
```


2.13 Metode generice

- Metodele generice sunt metode care pot fi apelate cu argumente de diferite tipuri
- Metodele generice au operatorul diamond înaintea tipului returnat. În interiorul acestuia se enumeră tipurile generice separate prin virgule

```
package capitolul2.generice2;
public class MainApp {
 public static <T> void afiseazaVector(T[] vector) {
 for(T v : vector) {
 System.out.print(v+" ");
 System.out.println();
 public static void main(String[] args) {
 Integer[] v1 = \{ 1, 2, 3, 4, 5 \};
 Character [] c={'t','e','s','t'};
 afiseazaVector(v1);
 afiseazaVector(c);
 60
```


2.14 Clase imbricate

2.14.1 Noțiuni generale

- O clasă poate fi declarată în interiorul altei clase. Scopul este de a grupa clasele întrun singur loc, obținând astfel un cod mai ușor de citit şi întreținut
- Clasa interioară poate fi de mai multe tipuri:
  - Clasă interioară non-statică
    - Clasa interioară membră se declară direct în clasa exterioară (în afara oricărei metode) şi are acces la variabilele membre ale acesteia chiar private fiind.
    - Clasa interioară locală se declara într-un bloc de cod care de obicei este o metodă
    - Clasa interioară anonimă permite declararea unei clase si instanţierea unui obiect în acelaşi timp. De obicei se plasează în alte metode, dar expresia clasei anonime poate fi plasata şi direct în clasa exterioară
  - Clasă interioara statică se declara direct în clasa exterioară (în afara oricărei metode) şi are acces la membri statici ai clasei exterioare, chiar privați fiind

2.14.2 Clasă interioară membră

- Clasa interioară membră se declară direct în clasa exterioară (în afara oricărei metode) şi are acces la variabilele membre ale acesteia chiar private fiind
- Clasa interioară membru poate fi însoțită de modificatorii de acces private, protected, public
- Într-o a treia clasă se poate declara obiect de tipul clasei interioare (dacă modificatorii de acces asigura vizibilitate către aceasta) cu ajutorul unui obiect al clasei exterioare
- Fişierul ClasaExterioara.java

```
package capitolul2.clase_imbricate1;

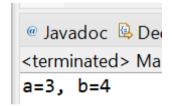
public class ClasaExterioara {//Outer class
 private int a=3;

class ClasaInterioara{//Inner class
 private int b=4;
 public void afisare(){
 System.out.println("a="+a+", b="+b);
 }
}
```


■ Fişierul *MainApp.java*

```
public class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 ClasaExterioara o1=new ClasaExterioara();
 ClasaExterioara.ClasaInterioara o2=o1.new ClasaInterioara();
 o2.afisare();
 }
}
```


2.14.3 Clasă interioară locală

- Se declară într-un bloc de cod care de obicei este o metodă.
- Nu poate avea modificatori de acces şi este vizibilă doar în acel bloc de cod
- Fișierul *ClasaExterioara.java*

```
package capitolul2.clase_imbricate2;
class ClasaExterioara {//Outer class
 private int a=3;
 public void metoda() {
 final int b=4;
 class ClasaInterioaraLocala{//Local Inner class
 public void afisare(){
 System.out.println("a="+a+", b="+b);
 ClasaInterioaraLocala o=new ClasaInterioaraLocala();
 o.afisare();
```



```
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 ClasaExterioara o1=new ClasaExterioara();
 o1.metoda();
 }
}
```


2.14.4 Clasă interioară anonimă

- Clasele anonime permit:
  - scrierea comasată a codului
  - □ declararea unei clase şi instanţierea ei în acelaşi timp
- O clasă anonimă este o expresie. Sintaxa unei clase anonime este asemănătoare cu apelul unui constructor însoţit de definiţia unei clase
- Expresia unei clase anonime conține următoarele:
  - □ Operatorul new
  - □ Numele unei interfețe de implementat sau a unei clase de extins
  - □ Parantezele care contin argumentele unui constructor
  - □ Corpul declarării unei clase
- Fișierul *Ordonare.java*

```
package capitolul2.clase_imbricate3;
interface Ordonare {
 public void metoda();
}
```


■ Fişierul *MainApp.java:*

2.14.5 Clase interioare statice

 Clasele interioare pot fi statice. În acest caz instantierea unui obiect al clasei interioare nu mai necesita un obiect al clasei exterioare (vezi exemplul următor). Din clasa interioară pot fi accesați membrii statici ai clasei exterioare

```
package capitolul2.clase_imbricate4;
class ClasaExterioara {//Outer class
 private static int a=3;
 static class ClasaInterioaraStatica{
 private int b=4;
 public void afisare(){
 System.out.println("a="+a+", b="+b);
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 ClasaExterioara.ClasaInterioaraStatica o=new ClasaExterioara.ClasaInterioaraStatica();
 o.afisare();
```


2.14.6 Facilitați pentru operarea cu clase imbricate (Java 11)

- În Java 11 (versiune Java cu suport pe termen lung, lansată în septembrie 2018) a fost introdus conceptul de cuib (nest) care cuprinde clasele imbricate şi metode care ajută la operarea asupra unor clase imbricate, precum:
  - getNestHost() returnează clasa exterioară, cea care găzduiește clasele interioare
  - getNestMembers() returnează clasa exterioară şi clasele interioare
  - isNestmateOf() verifică dacă clasa pentru care se apelează se găsește în același cuib ca şi clasa specificată ca şi parametru de intrare
- Exemplul următor arata cum pot fi utilizate aceste metode (a fost importată ClasaExterioara din pachetul capitolul2.clase_imbricate1):

```
package capitolul2.clase_imbricate5;
import java.util.List;
import capitolul2.clase_imbricate1.ClasaExterioara;

public class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 Class<ClasaExterioara.ClasaInterioara> ci=ClasaExterioara.ClasaInterioara.class;
 Class<ClasaExterioara> ce=ClasaExterioara.class;

 System.out.println(ci.getNestHost());
 System.out.println(ce.getNestHost());
}
```

leşirea programului precedent este următoarea:

```
@ Javadoc □ Declaration □ Console □ Progress

<terminated > MainApp (30) [Java Application] D:\kituri diverse\eclipse-jee-2020-12-R-win32-x86_64\plugins\org.eclipse.justj.openjdk.hotspot.jre.full.winclass exemplul2.ClasaExterioara

class exemplul2.ClasaExterioara

class exemplul2.ClasaExterioara$ClasaInterioara si class exemplul2.ClasaExterioara se gasesc in acelasi cuib exemplul2.ClasaExterioara

exemplul2.ClasaExterioara.ClasaInterioara
```

 Exemplul precedent conţine două clase imbricate. Din clasa interioară se pot accesa inclusiv membrii privaţi ai clasei exterioare

- Metoda getNestHost() returnează numele clasei exterioare, indiferent pentru care clasă se apelează
- Metoda isNestmate() permite verificarea dacă cele două clase se găsesc în același cuib
- În ultimul exemplu s-a creat o listă care conține toți membri din cuib. Toate elementele din stream-ul asociat listei au fost mapate cu ajutorul metodei getCanonicalName, care returnează numele clasei împreună cu pachetul în care se găsește. Apoi stream-ul a fost afișat

2.15 Clase abstracte

- O clasă abstractă este o supraclasă pentru o ierarhie de clase
- O clasă abstractă conţine câmpuri şi metode normale (pentru care se specifică o implementare dar şi modele de metode (metode abstracte) care urmează să fie implementate în mod obligatoriu de clasele normale care extind clasa abstractă)
- O clasa normală poate extinde o clasă abstractă doar dacă implementează metodele abstracte. Altfel clasa în cauză va conţine metode abstracte care vin pe relaţia de moştenire şi trebuie făcută abstractă
- O metoda abstractă nu are implementare.

```
abstract class ClasaAbstracta{
 abstract void metoda();
}
```

- O metodă finală nu mai poate să fie redefinită
- O metodă cu atributul abstract trebuie trebuie să fie redefinită pentru a fi utilizată printr-o metodă care nu are acelaşi atribut

 O clasă abstractă poate să fie extinsă de o altă clasă abstractă sau de o clasă normală (dacă aceasta implementează metodele abstracte)

```
class ClasaNormala extends ClasaAbstracta{
 @Override
 void metoda() {
 System.out.println("S-a executat metoda");
 }
}
```

- O metodă abstractă se află în mod obligatoriu într-o clasă abstractă sau într-o interfață
- Clasele normale nu pot contine metode abstracte
- Deoarece metodele abstracte reprezintă numai modele de metode nu se pot face instanţieri de obiecte pentru clasele abstracte
- Dacă prin extinderea clasei ClasaAbstracta se defineşte o clasă care nu mai este abstractă se poate face şi o instanţiere

```
//ClasaAbstracta o=new ClasaAbstracta(); //eroare de compilare
ClasaAbstracta o=new ClasaNormala();
```


2.16 Interfeţe

2.16.1. Noțiuni generale

- Interfeţele sunt un mecanism de abstractizare
- O interfață este un model al unei clase.
- O interfață este un tip abstract utilizat pentru a specifica comportamentul unei clase (care implementează interfața)
- Dacă o clasă care implementează o interfață nu specifică o implementare tuturor metodelor abstracte atunci clasa trebuie făcută abstractă
- O clasă care implementează interfața trebuie să specifice codul corespunzător metodelor din interfață dar poate să declare variabile şi metode care nu apar în interfață

- O interfață poate conține:
  - □ Constante (chiar daca se fac declarații de variabile compilatorul le atașează atributele *public static final*, transformându-le în acest fel în constante)
  - Metode abstracte
  - ☐ Metode implicite (începând cu Java 8) metode cu cod care au atributul *default*
  - Metode statice (începand cu Java 8)
  - □ Metode private în interfete (Începând cu Java 9) apelate din metodele implicite
- Variabilele de tip interfață pot fi utilizate ca argumente ale metodelor şi pot fi obținute ca rezultat, se pot crea ierarhii de interfețe similare ierarhiilor de clase
- Variabile referință la o interfață valoarea unei astfel de variabile poate fi o referință la un obiect al unei clase care implementează interfața sau a unei clase care extinde o clasă ce implementează interfața
- Metodele care apar într-o interfaţă sunt în mod implicit publice
- O interfață poate fi extensia unei alte interfeţe, adică poate să adauge noi modele de metode la o interfaţă care există
- O interfată se declară cu ajutorul cuvântului cheie interface

Implementarea uneia sau mai multor interfețe se face cu ajutorul cuvântului cheie implements

```
package capitolul2.interfete1;
interface Figura{
 void deseneaza();
class Triunghi implements Figura{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza un triunghi!");
class Cerc implements Figura{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza un cerc!");
```



```
class MainApp {
 public static void deseneaza(Figura f) {
 f.deseneaza();
 }
 public static void main(String[] args) {
 deseneaza(new Triunghi());
 deseneaza(new Cerc());
 }
}
```

- În exemplul precedent s-a creat interfața Figura, care conține o metodă abstractă deseneaza() (atributul abstract poate fi scris explicit sau dedus)
- Pornind de la aceasta interfață se poate realiza o familie de clase care implementează interfața Figura, o familie de clase care știu sa deseneze diferite figuri geometrice.
- În programul principal s-a creat metoda statică desenează (era necesar să fie statică pentru că este apelată din *main* care este o funcţie statică), metodă care are parametrul de intrare un obiect de tip *Figura*. Metoda apelează metoda *deseneaza()* a acelui obiect. La apel se pot transmite instanţe ale unei clase care implementează direct sau indirect interfaţa. Direct este exemplificat în exemplu, iar indirect ar fi fost dacă se transmitea o instanţă a unei clase care extinde o clasă ce implementează interfaţa *Figura*.

- În funcție de instanța transmisă la apel se apelează o anumită metodă de desenare
- Exemplul utilizează polimorfismul, abilitatea unui obiect de a lua mai multe forme
- API-ul Java ofera interfața Comparable, care dispune de metoda abstractă compare To() prin care se poate specifica cum să se compare un obiect al unei clase cu un altul, care a fost dat ca şi parametru. Modul concret în care se face comparația se specifică la nivelul claselor care implementează această interfață

```
package capitolul2.interfete2;
class Persoana implements Comparable<Persoana>{
 private String nume;
 private Integer varsta;
 public Persoana(String nume, Integer varsta) {
 this.nume = nume;
 this.varsta = varsta;
 public String getNume() {
 return nume:
 @Override
 public String toString() {
 return nume + ", " + varsta;
 @Override
 public int compareTo(Persoana o) {
 return this.varsta.compareTo(o.varsta);
```



```
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 Persoana p1=new Persoana("Ionel",20);
 Persoana p2=new Persoana("Ana",23);

 //switch cu expresii caracteristica permanenta din Java 14
 String mesaj=switch(p1.compareTo(p2)) {
 case 0->p1.getNume()+" are aceeasi varsta ca si "+p2.getNume();
 case 1->p1.getNume()+" este mai in varsta decat "+p2.getNume();
 case -1->p1.getNume()+" este mai tanar decat "+p2.getNume();
 default->"valoare eroanata";
 };
 System.out.println(mesaj);
 }
}
```

Notația generică <Persoana> determină tipul parametrului din metoda de comparare.
 Fără aceasta notație parametrul metodei copareTo ar fi fost de tip Object şi era necesară operația de cast pentru a accesa caracteristicile din clasa derivată

2.16.2 Metode implicite, metode statice (Java 8) şi metode private în interfețe (Java 9)

- Posibilitatea de a adăuga metode implicite în interfețe (metode cu cod care au atributul default) a fost introdusă în Java 8. La fel şi posibilitatea de a adăuga metode statice în interfețe
- Posibilitatea de a adăuga metode private în interfețe a fost introdusă în Java 9
- Metodele implicite se definesc cu ajutorul cuvântului cheie default. Se utilizează când se dorește să se adauge o nouă funcționalitate unei interfețe și în același timp să se păstreze compatibilitatea cu clasele care deja implementează interfața
- Exemplul următor ilustrează cum se pot utiliza aceste metode în interfețe
- Interfața Figura din exemplul precedent, a fost extinsă cu 2 metode implicite, culoare_contur() şi culare_umplere(). Clasele care implementează această interfață nu trebuie să işi schimbe structura (să implementeze metodele implicite, dar pot face aceasta dacă e necesar). Clasa Triunghi redefinește metoda implicită culoare_contur(), iar clasa Cerc folosește metoda implicită culoare_contur() din interfață. Ambele clase utilizează metoda culoare_umplere() din interfață

```
package capitolul2.interfete3;
interface Figura{
 int grosimea_liniei_de_desenare=10;
 abstract void deseneaza();
 static void metoda_statica () {//metode statice in interfete incepand cu Java 8
 System.out.println("Exemplu metoda statica.");
 private String culoare() {//metode private incepand cu Java 9
 return "rosie";
 default String culoare umplere() { //metode implicite incepand cu Java 8
 return " Culoarea de umplere "+culoare()+".";
 default String culoare contur() {
 return " Culoarea conturului "+culoare()+".";
class Triunghi implements Figura{
 @Override
 public String culoare_contur() {
 return "Culoarea conturului neagra.";
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza un triunghi! "+culoare_contur()+culoare_umplere());
 81
```

```
class Cerc implements Figura{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza un cerc!"+culoare contur()+culoare umplere());
public class MainApp {
 public static void deseneaza(Figura f) {
 f.deseneaza();
 public static void main(String[] args) {
 deseneaza(new Triunghi());
 deseneaza(new Cerc());
 Figura.metoda statica();
 System.out.println("Grosimea liniei de desenare este:"
 +Figura.grosimea liniei de desenare);
 //eroare de compilare daca se incearca modificarea unei constante (public static final)
 //Figura.grosimea liniei de desenare=4;
```

Deseneaza un triunghi! Culoarea conturului neagra. Culoarea de umplere rosie. Deseneaza un cerc! Culoarea conturului rosie. Culoarea de umplere rosie. Exemplu metoda statica. Grosimea liniei de desenare este: 10

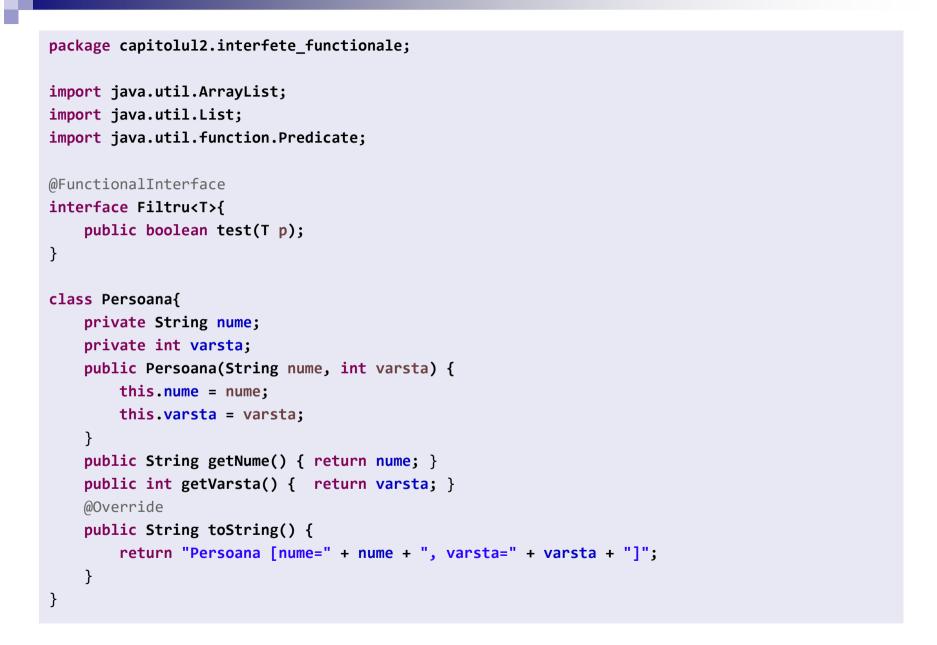

- Interfața Figura din pachetul capitolul2.interfete1 a fost extinsă cu diferite elemente prezentate în continuare, ajungând la forma din pachetul capitolul2.interfete3
- Interfața Figura a fost extinsă cu 2 metode implicite, culoare_contur() şi culare_umplere(). Clasele care implementează această interfață nu trebuie să işi schimbe structura (să implementeze metodele implicite, dar pot face aceasta dacă este necesar). Clasa Triunghi redefinește metoda implicită culoare_contur(), iar clasa Cerc folosește metoda implicită culoare_contur() din interfață. Ambele clase utilizează metoda implicită culoare_umplere() din interfață.
- Cele 2 metode implicite din interfață apelează metoda privată a interfeței numită culoare(), metodele private pot să fie introduse în interfețe începând cu Java 9
- Interfața Figura a fost extinsă şi cu o metodă statică, care se apelează cu Nume_interfata.nume_metoda_statica, în programul principal
- De asemenea interfața Figura a fost extinsă cu constanta întreagă numită grosimea_liniei_de_desenare. Cu toate că declarația acesteia este similară cu a unei variabile, ea nu este o variabilă pentru că, compilatorul îi adaugă atributele public static final. Fiind statică, poate fi accesată pentru a fi afișată în programul principal cu Nume_interfata.nume_constanta, iar încercarea de a-i modifica valoarea eșuează cu mesajul The final field Figura.grosimea_liniei_de_desenare cannot be assigned, demonstrând astfel că este vorba despre o constantă

2.16.3 Interfețe funcționale (Java 8)

- O interfață este funcțională dacă are o singură metodă abstractă. Metode implicite, statice si private pot sa fie oricâte
- Java 8 introduce adnotația @FunctionalInterface si pachetul java.util.functions care conține un număr important de interfețe funcționale.
- Amplasarea adnotației @FunctionalInterface deasupra unei interfețe asigură că acea interfață este într-adevăr una funcțională (dacă nu este funcțională se produce eroare de compilare). Interfețele se află in ierarhii de interfețe, deci pot avea metode abstracte moștenite de la super interfețe
- Interfețele funcționale de obicei sunt implementate prin expresii Lamda, de asemenea introduse în Java 8, care vor fi discutate în cadrul unui subcapitolului următor
- În exemplul următor se consideră clasa Persoana cu variabilele membre nume şi varsta. Datele mai multor persoane vor fi adăugate unei colecții de obiecte de tip List şi apoi vor fi afișate filtrat. Se construiește şi se utilizează interfața funcțională Filtru cu o metodă abstractă, numită test() şi se utilizează interfața java.util.functions.Predicate, din API-ul Java 8, care de asemenea are o metodă pentru testarea unei condiții


```
class MainApp {
 static void afisare_filtrata1(List<Persoana> pers, Filtru<Persoana> f) {
 for(Persoana p:pers)
 if(f.test(p))
 System.out.println(p);
 static void afisare_filtrata2(List<Persoana> pers, Predicate<Persoana> f) {
 for(Persoana p:pers)
 if(f.test(p))
 System.out.println(p);
 }
 public static void main(String[] args) {
 List<Persoana> lista=new ArrayList<Persoana>();
 lista.add(new Persoana("Vladut",23));
 lista.add(new Persoana("Oana",19));
 lista.add(new Persoana("Iulia",22));
 afisare filtrata1(lista, new Filtru<Persoana>() {
 @Override
 public boolean test(Persoana p) {
 return p.getVarsta()<20;</pre>
 });
```

```
afisare_filtrata2(lista, new Predicate<Persoana>() {
 @Override
 public boolean test(Persoana p) {
 return p.getVarsta()<20;
 }
});

afisare_filtrata2(lista, p->p.getVarsta()<20); //cu expresie Lambda
}
</pre>
```

- Filtru este o interfață funcțională şi generică, tipul parametrului de intrare al metodei abstracte test() va fi stabilit de fiecare clasă care implementează interfața
- Implementarea interfeței Filtru se face prin expresia unei clase anonime, împreună cu instanţierea unui obiect şi transmiterea acestuia ca şi parametru către metoda afisare_filtrata1()
- Metoda afisare_filtrata2(), realizează același lucru ca şi metoda afisare_filtrata1() (şi la apel primește un obiect similar), doar că utilizează interfața funcțională Predicate, din API-ul Java. Interfața functională Filtru a fost creată pentru a exemplifica cum se poate crea o interfață funcțională, dar de foarte multe ori se găsesc interfețele funcționale potrivite în pachetul java.util.functions şi se recomandă utilizarea acestora în loculul scrierii unora noi şi similare, pentru a avea un cod mai concis

87

- Ultima afișare filtrată folosește o expresie Lamda, este cea mai concisă, expresiile Lamda vor fi detaliate în subcapitolul următor
- O mică parte din interfețele funcționale ale pachetului *java.util.functions sunt următoarele*:
- Predicate<T> reprezintă o operație care accepta un singur parametru de intrare și returnează un boolean
- Consumer<T> reprezintă o operație care accepta un singur parametru de intrare si nu produce nici un rezultat
- BiConsumer<T,U> are o funcție care acceptă două argumente și nu returnează nimic
- Function<T,R> reprezintă o funcție care are un parametru de intrare si produce un rezultat
- BiFunction<T,U,R> are o funcție care are doi parametri de intrare și produce un rezultat
- UnaryOperator<T> reprezintă un o operație cu un singur operand care produce un rezultat de același tip cu operandul
- BinaryOperator<T> are o funcție care are doi parametri de intrare de același tip si produce un rezultat de același tip ca și parametrii de intrare

■ etc 88

2.17 Expresii Lambda

- Expresiile Lambda au fost introduse în Java 8
- O expresie Lambda este caracterizată prin următoarea sintaxă:

```
parametri -> corpul expresiei
```

- Expresiile Lambda sunt utilizate în principal pentru a defini implementarea inline (printr-o linie de cod) a unei interfețe cu o singură metodă abstractă (interfaţă funcţională)
- Expresia Lambda elimină necesitatea unei clase anonime şi oferă o capacitate de programare funcțională foarte simplă, dar puternică pentru Java.
- Caracteristicile expresiilor Lambda sunt următoarele:.
  - □ Nu este necesar să se declare tipul unui parametru. Compilatorul poate sa deducă tipul lui
  - Parantezele rotunde sunt necesare doar pentru cel puţin doi parametri. Pentru un parametru sunt opţionale
  - În corpul expresiilor sunt necesare paranteze acolade doar dacă acestea conțin două sau mai multe instrucțiuni
  - Cuvântul return este opțional compilatorul automat returnează valoarea dacă corpul are o singură expresie care să returneze valoarea

Fișierul *Persoana.java* are conținutul de mai jos:

```
package capitolul2.lambda;
class Persoana{
 private String nume;
 private int varsta;
 public Persoana(String nume, int varsta) {
 this.nume = nume;
 this.varsta = varsta;
 public String getNume() {
 return nume;
 public int getVarsta() {
 return varsta;
 @Override
 public String toString() {
 return nume + " " + varsta;
```

M

■ Fisierul *MainApp1.java* are conținutul de mai jos

```
package capitolul2.lambda;
import java.util.ArrayList;
import java.util.Collections;
import java.util.Comparator;
import java.util.List;
class MainApp1 {
 public static void main(String[]args) {
 List<Persoana> pers=new ArrayList<Persoana>();
 pers.add(new Persoana("Maria",23));
 pers.add(new Persoana("Ana",24));
 pers.add(new Persoana("Oana",22));
 Collections.shuffle(pers);
 System.out.println("Colectia aleatoare: "+pers);
 Collections.sort(pers, new Comparator<Persoana>() {
 @Override
 public int compare(Persoana o1, Persoana o2) {
 return o1.getNume().compareToIgnoreCase(o2.getNume());
 });
 System.out.println("Colectia ordonata dupa nume in Java 7 style: "+pers);
```

```
Collections.shuffle(pers);
Collections.sort(pers,(Persoana a,Persoana b)->a.getNume().compareToIgnoreCase(b.getNume()));
System.out.println("Colectia ordonata dupa nume in Java 8 style 1: "+pers);
Collections.shuffle(pers);
Collections.sort(pers,(a,b)->{
 return a.getNume().compareToIgnoreCase(b.getNume());
});
System.out.println("Colectia ordonata dupa nume in Java 8 style 2: "+pers);
Collections.shuffle(pers);
Collections.sort(pers, (Persoana a, Persoana b) -> {
 if (a.getVarsta() < b.getVarsta()) return -1;</pre>
 else
 if(a.getVarsta()>b.getVarsta()) return 1;
 else return 0;
});
System.out.println("Colectia ordonata dupa varsta in Java 8 style 3: "+pers);
 🖪 Markers 🗆 Properties 🤲 Servers 🏙 Data Source Explorer 🖺 Snippets 🛢 Console 🖾
 <terminated> MainApp (18) [Java Application] C:\Program Files (x86)\Java\jre1.8.0_20\bin\javaw.exe (Dec 13.
 Colectia aleatoare: [Oana 22, Ana 24, Maria 23]
 Colectia ordonata dupa nume in Java 7 style: [Ana 24, Maria 23, Oana 22]
 Colectia ordonata dupa nume in Java 8 style 1: [Ana 24, Maria 23, Oana 22]
 Colectia ordonata dupa nume in Java 8 style 2: [Ana 24, Maria 23, Oana 22]
 Colectia ordonata dupa varsta in Java 8 style 3: [Oana 22, Maria 23, Ana 24]
 92
```

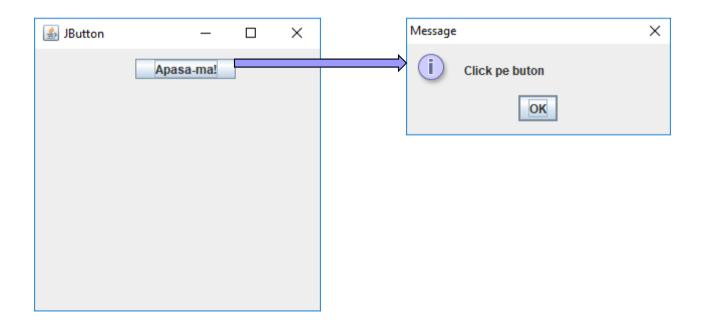
- M
  - În Java 7 ordonarea unei colecții se face cu ajutorul unei clase care implementează interfața de comparare
  - În Java 8 această problemă poate fi rezolvată cu ajutorul notațiilor Lambda
  - Parametrii care apar în expresia Lambda sunt parametrii metodei de comparare a interfeței. Tipul acestor parametrii poate să fie specificat (Persoana a, Persoana b) sau nu (a,b) (vezi slide-ul precedent).
  - Corpul expresiei Lambda conține codul din metoda de comparare, care este automat returnat
  - În cazul în care corpul expresiei Lambda conține mai multe linii de cod, este necesar să se utilizeze paranteze acolade și să se returneze prin utilizarea lui return valorile dorite (vezi exemplul de ordonare după vârsta din slideul precedent)

```
package capitolul2.lambda;
import javax.swing.JButton;
import javax.swing.JOptionPane;
class MainApp2 {
 public static void main(String[]args) {
 JFrame myFrame = new JFrame("JButton");
 myFrame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
 myFrame.setSize(300, 300);
 myFrame.getContentPane().setLayout(null);
```



```
JButton myButton=new JButton("Apasa-ma!");
 myButton.setBounds(100, 10, 100, 20);
 myButton.addActionListener(e->JOptionPane.showMessageDialog(null,"Click pe buton"));
 myFrame.add(myButton);
 myFrame.setVisible(true);
}
```

 Exemplul de mai sus ilustrează cum se poate adăuga un listener pe un buton în stilul Java 8, cu ajutorul expresiilor Lambda

2.18 Referințe de metode

- O referință de metodă este o construcție Java 8 care poate fi folosită pentru a referi o metodă fără a o apela
- O referință de metodă poate fi identificată cu ajutorul notatiei :: care separă o clasă sau un obiect de numele unei metode
- Obţinerea unei referințe de constructor se poate realiza în felul următor:

String::new

Obţinerea unei referinţe către o metodă statică:

String::valueOf

Obţinerea unei referinţe către o metodă legată de un obiect:

str::toString

Obţinerea unei referinţe către o metodă nelegată de un obiect:

String::toString

Fișierul MainApp.java are conținutul de mai jos:

```
package capitolul2.referinte_metode;

import java.util.List;

class MainApp {
 public static void main(String args[]) {
 //metoda List.of() introdusa in Java 9
 List<String> orase = List.of("Timisoara", "Arad", "Cluj", "Targu-Mures");
 orase.forEach(System.out::println);
 }
}

Markers Properties *
 <terminated> MethodRo
Timisoara
Arad
 Cluj
Targu-Mures
```

- forEach este un operator introdus în Java 8 pentru a traversa colecțiile. Acesta traversează colecția și realizează pentru fiecare element actiunea transmisă ca și parametru de intrare
- O referință către metoda println a fost transmisă ca și parametru de intrare a metodei forEach care traversează colecția și realizează acțiunea dată de parametrul de intrare pentru fiecare element al colecției, lucru care va determina afișarea colecției în consolă

2.19 Stream API

- Introdus în Java 8
- Un stream este un iterator al cărui rol este de a accepta un set de acțiuni să fie aplicate fiecăruia din elementele pe care le conține
- Un stream reprezintă o secvență de obiecte dintr-o sursă cum ar fi o colecție de obiecte, un vector sau mai multe elemente individuale.
- Stream-urile au fost proiectate cu scopul de a face procesarea colecțiilor mai simplă și concisă.
- Spre deosebire de colecții cu ajutorul stream-urilor se pot face o serie de prelucrări încă din etapa de declarare
- Operațiile stream-urilor pot să fie ori intermediare ori terminale. Operațiile terminale returnează un rezultat de un anumit tip, iar cele intermediare returnează însăși stream-ul, în acest fel se pot înlăntui mai multe operatii
- Operațiile stream-urilor se aplică fiecărui element din stream şi pot să fie executate secvențial sau paralel
- Colecțiile în Java 8 au fost extinse deci se poate crea un Stream foarte ușor apelând una din metodele Collection.stream() or Collection.paralelStream()
- Stream-ul paralel împarte taskul furnizat în mai multe taskuri pe care le rulează în diferite fire de executie.

97

Fisierul MainApp.java:

```
package capitolul2.streamuri;
import java.util.List;
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 //metoda List.of() introdusa in Java 9, creeaza o colectie imutabila de obiecte
 List<String> orase = List.of("Timisoara", "Arad", "Cluj", "Tarqu-Mures");
 orase.forEach(System.out::println);
 //orase.forEach((o)->System.out.println(o));
 System.out.println("Orase care incep cu litera 'T':");
 orase
 .stream()
 .filter((s) -> s.startsWith("T"))
 .forEach(System.out::println);
 System.out.println("\nLista ordonata a oraselor, scrisa cu litere mari: ");
 orașe

 Markers □ Properties ♣ Servers ➡ Data Source Explorer ▷ Snippets □ Console ☒

 .stream()
 <terminated> MainApp (19) [Java Application] C:\Program Files (x86)\Java\jre1.8.0
 .map(String::toUpperCase)
 Orase care incep cu litera 'T'
 Timisoara
 //.map((o)->o.toUpperCase())
 Targu-Mures
 .sorted((a, b) -> a.compareTo(b))
 Lista ordonata a orașelor, scrisa cu litere mari:
 .forEach(System.out::println);
 ARAD
 CLUJ
 TARGU-MURES
 TIMISOARA
```

- În primul exemplu din programul precedent apelând metoda stream() se creează un stream secvențial pentru colecția de obiecte de tip List ce conține denumirile orașelor. În continuare streamul se filtrează pentru a rămâne în el doar orașele a căror denumire începe cu litera 'T', iar apoi stream-ul filtrat se afișează
- Cel de-al doilea exemplu utilizează stream-uri pentru a afişa elementele din colecţie ordonat şi cu litere mari
- Metoda forEach aplică metoda transmisă ca şi parametru de intrare fiecărui element din colecţie sau fiecărui element din stream, în funcţie de modul de apel al acesteia.
- Întrucât în exemplele precedente parametrul de intrare al metodei forEach este o referinţă a metodei println, pentru stream-ul asociat monitorului, această metodă se va aplica fiecărui element afişând-ul pe ecran
- Parametrul de intrare al metodei forEach esta un Consumer (interfaţă funcţională cu o metodă care are un parametru de intrare şi nu returnează nimic), aceasta putând fi implementat printr-o expresie Lambda. Parametrul de intrare al expresiei Lambda reprezintă elementul asupra căruia se va aplica acţiunea din corpul expresiei. Acesta se va aplica rând pe rând fiecărui element din stream
- Metoda filter() are un parametru de intrare de tip Predicate (interfaţă funcţională cu o metodă care are un parametru de intrare asupra căruia se realizează un test, rezultatul testului fiind returnat sub forma unui boolean). În exemplul precedent implementarea acestui Predicate s-a făcut printr-o expresie Lambda care are un parametru de intrare (elementul din stream) iar corpul expresiei Lamba reprezintă testul care se realizează asupra parametrului de intrare si care este automat returnat. Metoda filter() se va aplica fiecărui element din stream, lăsând în stream-ul de ieşire doar elementele care trec testul

- Metoda map() are un parametru de intrare de tip Function (interfaţă funcţională cu o metodă abstractă care are un parametru de intrare şi produce un rezultat). În exemplul precedent, metoda map primeşte ca şi parametru de intrare o referinţă către metoda toUpperCase din clasa String. Acesta metoda va fi apelata pentru fiecare element din stream-ul de intrare transformand-ul în majuscule în stream-ul de ieşire.
- Operaţia de mapare pune în corespondenţă fiecare element din stream-ul de intrare către un element din stream-ul de ieşire cu ajutorul unei funcţii
- Metoda sorted() are un parametru de intrare de tip Comparator (interfaţă funcţională cu o metodă de comparare). Metoda de comparare a fost implementată printr-o expresie Lambda, prin care se specifică cum să se compare elementele din stream pentru a-l ordona. Corpul expresiei Lambda trebuie să returneze o valoare pozitivă când primul parametru al expresiei este mai mare decât al doilea după criteriul de comparare, valoarea zero când cei doi parametri sunt egali şi valoare negativă când al doilea parametru este mai mare decât primul
- În cele două exemple cu stream-uri din programul precedent operaţia terminală este *forEach* care afișează elementele stream-ului pe ecran.
- Operația terminală poate fi collect(Collectors.toList()) care creează o nouă colecție cu elementele din stream
- Exemplul următor creează o listă în care pune numerele naturale extrase dintr-o listă de întregi


```
List<Integer> intregi=List.of(-4,3,-2,5,-8,9);
List<Integer> nr_naturale=intregi
 .stream()
 .filter((nr)->nr>=0)
 .collect(Collectors.toList());

System.out.println("Numere naturale extrase din lista de intregi:");
nr_naturale.forEach(System.out::println);
```

În exemplul următor operaţia terminală este count() care returneză numărul de elemente din stream. Exemplul creează un stream paralel pentru o colecție de stringuri, se pune un filtru care lasă în stream doar elementele necompletate și apoi se determină numărul acestora cu ajutorul metodei count

 Metoda isBlank() a fost introdusă în Java 11 şi returnează true când string-ul conţine şirul vid sau doar spaţii albe

2.20 Clasa Optional

- Clasa Optional oferă suport pentru evitarea excepției NullPointerException care apare frecvent în dezvoltarea programelor
- Clasa Optional este diponibilă în API-ul Java începând cu Java 8 şi a continuat să fie îmbunătățită prin adăugarea de noi metode în Java 9 (or, ifPresentOrElse, stream), în Java 10 (prin introducerea metodei orElseThrow) în Java 11 (prin introducere metodei isEmpty), etc
- Evitarea excepţiei NullPointerException implică de obicei multe verificări ale null-ului. Clasa
  Optional oferă facilitați pentru scrierea unui cod fără multe teste ale null-ului.
- Prin clasa Optional se pot specifica valori alternative care să fie returnate sau cod alternativ care să fie rulat când se întâlnește null
- Utilizarea clasei Optional creste lizibilitatea codului
- Metoda de mai jos afișează numărul de cuvinte al unui propoziții dată ca şi parametru de intrare al funcției, printr-un String ale cărui cuvinte sunt separate prin spații

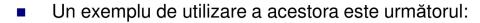
```
public static void nr_cuvinte(String s) {
 System.out.println("Propozitia: " + s + " are " + s.split(" ").length + " cuvinte");
}
```

- Dacă la afelul funcției se transmite un String care are valoarea null, aceasta determină producerea exceptiei NullPointerException
- Pentru evitarea excepției se poate testa null-ul precum în exemplul următor:

```
public static void nr_cuvinte(String s) {
 if(s!=null)
 System.out.println("Propozitia: " + s + " are " + s.split(" ").length + " cuvinte");
 else
 System.out.println("Stringul e null");
}
```

Lucrând cu clasa *Optional*, acest test se poate face în felul următor:

- Optional este un container care poate să conțină o valoare sau nu. Dacă valoarea este prezentă funcția get() o va returna
- Metoda ofNullable() returnează un obiect Optional care va descrie valoarea specificată ca şi
  parametru, dacă aceasta nu este null, în caz contra va returna un Optional gol (Optional.empty)
- API-ul oferă metode adiționale care depind de prezența sau absenta valorii cum ar fi orElse()
  metodă care returnează o valoare implicită în caz că valoarea inspectată nu e prezentă sau metoda
  ifPresent() care execută un bloc de cod dacă valoarea este prezentă


```
package capitolul2.optional1;
import java.util.Optional;
class MainApp {
 public static void fara_optional_uppercase(String s) {
 if(s!=null) {
 System.out.println(s.toUpperCase());
 else {
 System.out.println("valoare lipsa".toUpperCase());
 public static void cu_optional_uppercase(String s) {
 Optional<String> opt=Optional.empty();
 opt=Optional.ofNullable(s);
 System.out.println(opt.orElse("valoare lipsa").toUpperCase());
 }
 public static void main(String[]args) {
 String s=null;
 //String s="test";
 fara optional uppercase(s);
 cu_optional_uppercase(s);
 104
```


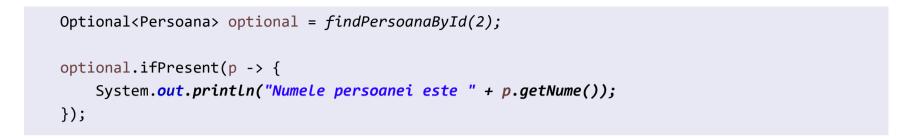
- În exemplul precedent metoda orElse() va returna valoarea din container dacă aceasta este prezentă sau parametrul de intrare în caz contrar. Valoarea returnată de funcţie este apoi transformate în majuscule
- Un exemplu de utilizare a metodei ifPresent() este următorul:

```
opt.ifPresent(value ->System.out.println(value.toUpperCase()));
```

- Metoda primește ca şi parametru de intrare un obiect care implementează interfața funcțională
   Consumer, interfață ce conține o metodă care primește un singur parametru de intrare şi care nu
   returnează nici un rezultat
- Parametrul de intrare al funcției ifPresent() a fost transmis printr-o expresie Lambda care afișează cu majuscule valoarea din containerul Optional
- O situație frecventă de producere a excepției NullPointerException se întâlnește în aplicațiile cu baze de date în care apar situații de genul:

```
Persoana p=findPersoanaById(2);
System.out.println(p.getNume());
```

- În exemplul de mai sus, dacă persoana căutată nu se găseşte, rândul următor produce NullPointerException
- Situaţia se poate rezolva lucrând cu Optional şi cu metoda ifPresent() în felul următor

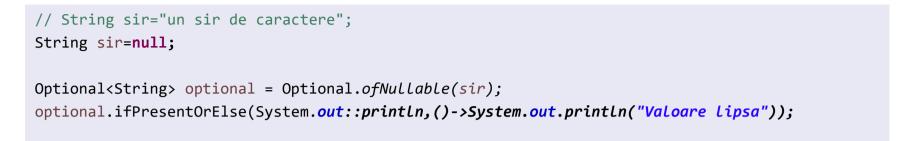

- Metoda findPersoanaById() de mai sus returnează un obiect de tip Optional asociat unui obiect de tip Persoana
- Metoda or() disponibilă începând cu Java 9, returneză obiectul de tip Optional care descrie valoarea dacă aceasta este prezentă în container, iar în caz contrar returnează un obiect de tip Optional implicit

```
String sir = "o valoare nenula";
//String sir=null;

Optional<String> optional = Optional.ofNullable(sir);
Optional<String> optDefault = Optional.ofNullable("o valoare implicita");
System.out.println(optional.or(() -> optDefault));
```

- Parametrul de intrare al metodei or() este de tip Supplier (interfață funcțională cu o metodă care nu are nici un parametru de intrare și care returnează un rezultat) așadar poate fi implementat printr-o expresie Lambda
- Metoda ifPresentOrElse() disponibilă începând cu Java 9, realizează o anumită acțiune specificată asupra valorii din container dacă aceasta este prezentă, în caz contrar realizează o acțiune "empty based" cum ar fi afișarea unui mesaj
   106

Metoda orElseThrow() este disponibilă începând cu Java 10. Metoda returnează valoarea din containerul Optional dacă aceasta este prezentă, iar dacă nu este prezentă aruncă excepția java.util.NoSuchElementException: No value present. Metoda este similară cu metoda get şi începând cu Java 10 se recomandă utilizarea acesteia în locul metodei get()

```
try {
 //Integer a = 1;
 Integer a=null;
 Optional<Integer> optional = Optional.ofNullable(a);
 Integer b = optional.orElseThrow();
 System.out.println("b="+b);
}
catch(NoSuchElementException ex) {
 System.out.println(ex);
}
```

• În exemplul de mai sus, metoda or Else Throw() va face ca b să primească valoarea lui a, dacă a nu este null. Daca a este null metoda va genera excepția java.util.No Such Element Exception


```
try {
 List<Integer> intregi=List.of(1,3,5);
 //List<Integer> intregi=List.of(1,3,5,8);
 int primulPar = intregi.stream()
 .filter(i -> i % 2 == 0)
 .findFirst()
 .orElseThrow();
 System.out.println("Primul intreg par din lista este: "+primulPar);
}
catch(NoSuchElementException ex) {
 System.out.println(ex);
}
```

- În exemplul precedent, metoda *findFirst()* va returna un *Optional*. Acesta poate să conțină sau nu un element în container în funcție de situație. Metoda *orElseThrow()* va returna elementul din containerul *Optional*, dacă există un astfel de element, în caz contrar va arunca excepție
- Metoda isEmpty este disponibilă în clasa Optional începând cu Java 11. Metoda verifică dacă containerul Optional este gol sau nu. Metoda a fost introdusă ca o alternativă la utilizarea metodei isPresent cu negație


```
package capitolul2.optional3;

import java.util.Optional;

class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 String s = null;
 System.out.println(!Optional.ofNullable(s).isPresent());
 System.out.println(Optional.ofNullable(s).isEmpty());
 s = "test";
 System.out.println(!Optional.ofNullable(s).isPresent());
 System.out.println(!Optional.ofNullable(s).isEmpty());
 }
}
```

Ŋ.

2.21 Inferența tipului la varaibilele locale (local variable type inference)

- Inferența tipului la variabilele locale a fost introdusă în Java 10
- Termenul de inferență desemnează o "operație logică de trecere de la un enunț la altul și în care ultimul enunț este dedus din primul" (dex). Inferența tipului se referă la deducerea tipului de către compilator. Tipul poate fi dedus doar pentru variabile locale, iar notația folosită este var
- Exemplul următor arata cum poate fi utilizat var :

```
package capitolul2.inferenta tipului;
import java.util.HashMap;
import java.util.List;
import java.util.Map;
public class MainApp {
 public static void main(String[]args) {
 System.out.println("Inainte de Java 10:");
 int nr1=3;
 String s1="abc";
 System.out.println("nr="+nr1);
 System.out.println("Sirul introdus:"+s1+" are "+s1.length()+" caractere");
 System.out.println("\nCu Java 10:");
 var nr2=3;
 110
 var s2="abc";
```

```
System.out.println("nr="+nr2);
System.out.println("Sirul introdus:"+s2+" are "+s2.length()+" caractere");
System.out.println("\nInainte de Java 10:");
Map<String,List<String>> orase in judete1=new HashMap<String,List<String>>();
orase in judete1.put("Arad", List.of("Ineu", "Sebis", "Arad"));
orase in judete1.put("Timis", List.of("Timisoara", "Lugoj", "Faget"));
for(Map.Entry<String,List<String>> o:orase in judete1.entrySet()) {
 System.out.println(o.getKey()+": "+o.getValue());
System.out.println("\nCu Java 10:");
var orase_in_judete2=new HashMap<String,List<String>>();
orase in judete2.put("Arad", List.of("Ineu", "Sebis", "Arad"));
orase in judete2.put("Timis", List.of("Timisoara", "Lugoj", "Faget"));
for(var o:orase in judete2.entrySet()) {
 System.out.println(o.getKey()+": "+o.getValue());
```

După cum se observă în exemplul de mai sus, începând cu Java 10, la declararea unei variabile locale se poate pune cuvântul var în locul specificării tipului concret, compilatorul fiind cel care deduce tipul efectiv. Utilizarea lui var este avantajoasă în special in cazul unor tip-uri lungi (vezi ultimul exemplu)

- După cum se observă în exemplul de mai sus, începând cu Java 10, la declararea unei variabile locale se poate utiliza cuvântul var în locul specificării tipului concret, compilatorul fiind cel care deduce tipul efectiv. Utilizarea lui var este avantajoasa în special in cazul unor tip-uri lungi (vezi ultimul exemplu)
- În exemplul de mai sus s-a creat o colecție de tip Map, care pune în corespondență chei unice către anumite valori. Cheile au fost alese String-uri şi reprezintă denumiri de județe, iar valorile sunt colecții de tip list imutabile care conțin orașe din județele alese.
- Utilizarea lui var are anumite restricții. var NU poate fi utilizat pentru:
  - Variabile locale neinițializate

```
 var a; //error: Cannot use 'var' on variable without initializer
 Variabile locale iniţializate cu null
 var a=null; //error: Cannot infer type for local variable initialized to 'null'
 Parametri de intrare ai unor metode
```

void afisare(var a) { //error: 'var' is not allowed here
 System.out.println(x);
}

Tipul returnat de o metoda

```
var calculeaza() { //error: 'var' is not allowed here
 return 2*3*4;
}
```


Parametri de intrare ai unui constructor

```
class Punct{
 private int x,y;
 public Punct(var x, var y) {//error: 'var' is not allowed here
 this.x=x;
 this.y=y;
 }
 //...
}
```

Variabile membre în clase

```
class Punct{
 private var x,y; //error: 'var' is not allowed here
 public Punct() {}
//...
}
```

Vectori iniţializaţi

```
var v = { "a", "b", "c" }; //error: Array initializer needs an explicit target-type
```

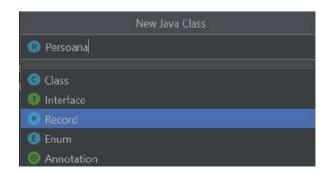
□ Expresii lambda

```
Predicate<Integer> predicate1 = n -> n%2 == 0; //ok
int x=5;
System.out.print(predicate1.test(x)?x+" este par":x+" este impar");
var predicate2 = n -> n%2 == 0; //error: Lambda expression needs an explicit target-type
```


2.22 Tipul înregistrare (record)

- A fost introdus în Java 14 ca şi caracteristică cu previzualizare şi a devenit o caracteristică permanentă începând cu Java 16 (martie, 2021)
- Tipul record este un tip special de clasă care ajută la reducerea codului standard.(boilerplate code).
- Definirea unei înregistrări este o modalitate concisă de definire a unui obiect imutabil care deține date.
- Crearea unei înregistrări se face cu ajutorul cuvântului cheie record
- În IntelliJ crearea unei înregistrări se realizează cu ajutorul comenzii New Class, apoi se introduce numele clasei şi se alege tipul Record. În Eclipse comanda pentru crearea unei înregistrări este New Record. În continuare se creează în IntelliJ înregistrarea cu numele Persoana

• În fişierul Persona.java a fost creată înregistrarea Persoana cu următorul conținut

```
package capitolul2.record;
public record Persoana() {}
```

Se completează între parantezele rotunde lista de componente ale record-ului

```
package capitolul2.record;
public record Persoana(String nume,int varsta) {}
```

- record-ul construit mai sus reprezintă o clasă finală care are:
  - variabile membre nume şi varsta finale şi private
  - constructor cu parametri
  - gettere care asigură acces de citire a variabilelor membre private şi care au aceeași denumire cu variabilele membre
  - metoda toString() care returnează un String ce conține valorile variabilelor membre
  - Metoda hashCode() care returneză Object.hashCode(lista_componentelor); în cazul de faţă Object.hashCode(nume,varsta);
  - Metoda equals care redefinește metoda equals din clasa Object astfel încât cele două obiecte comparate nu sunt egale doar în situația în care indică spre aceeași referință ci şi dacă variabilele membre ale celor două obiecte comparate au aceleași valori

115

- Tipul record nu poate extinde alte clase întrucât implicit extinde clasa java.lang.Record şi în java nu este permisă moștenirea multiplă
- O clasă normală nu poate extinde o clasă de tip record pentru ca aceasta este finală
- O clasă de tip record poate implementa interfețe
- Orice alt câmp care se declară într-un record în afara listei de componente (în afara parantezelor rotunde şi în interiorul parantezelor acolade) trebuie să fie declarat static
- O clasă de tip record poate conţine metode normale
- În programul principal din fişierul MainApp.java se declară şi se instanţiază două obiecte de tip record


```
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 Persoana p1 = new Persoana("Oana", 23);
 Persoana p2 = new Persoana("Oana", 23);
 System.out.println(p1);
 System.out.println("Persoana cu numele " + p1.nume() + " are varsta " + p1.varsta());
 System.out.println(p1.equals(p2));
 }
}
```

Se observă existența constructorului cu parametri, a metodei toString(), a getterelor care dau acces de citire a câmpurilor nume și varsta şi a metodei equals care returnează true cu toate ca cele două obiecte comparate nu indică spre aceeași referință dar au același conținut

2.23 Design patterns

- Dacă o problema apare de mai multe ori, soluţia ei este descrisă ca un şablon (pattern).
- Un şablon de proiectare descrie o problemă care se întâlneşte în mod repetat în proiectarea programelor şi soluţia generală pentru problema respectivă
- Un şablon este o soluţie a unei probleme, într-un anumit context
- Soluţia este exprimată folosind clase şi obiecte. Atât descrierea problemei cât şi a soluţiei sunt abstracte astfel încât să poată fi folosite în multe situaţii diferite.
- Folosind şabloanele de proiectare putem face codul mai flexibil, reutilizabil şi uşor de întreţinut.
- Cartea de referinţă pentru şabloane de proiectare este "Design Patterns: Elements of Reusable Object-Oriented Software", având ca autori pe Erich Gamma, Richard Helm, Ralph Johnson şi John Vlissides. Ea este adesea numită "Gang of Four Book" (GoF). Apărută în 1994, ea s-a bucurat de un mare succes şi a activat subiectul şabloanelor în dezvoltarea software, în ultimii ani acesta fiind tratat în numeroase conferinţe, articole şi cărţi.

- Erich Gamma: "Proiectarea unui software orientat pe obiecte este grea, iar proiectarea unui software orientat pe obiecte reutilizabil este şi mai grea".
- Designerii experimentaţi reutilizează soluţiile cu care au lucrat în trecut.
- Cunoştinţa şabloanelor cu care a lucrat în trecut, îi permite unui proiectant sa fie mai productiv, iar designurile rezultate să fie mai flexibile şi reutilizabile
- Sabloanele de proiectare sunt soluţii demonstrate şi testate de către programatori cu exeperienţă. Ele nu sunt o soluţie absolută la o problemă, dar ele furnizează claritate în arhitectura sistemului şi posibilitatea de a construi un sistem mai bun.
- Şabloanele de proiectare se împart în următoarele categorii:
  - Şabloane creaţionale (Creational Patterns) sunt pattern-uri ce implementează mecanisme de creare a obiectelor. În această categorie se încadrează patternurile Singleton, Factory şi AbstractFactory
  - Şabloane structurale (Structural Patterns) sunt pattern-uri ce simplifică design-ul aplicaţiei prin găsirea unei metode de a defini relaţiile dintre entităţi. În această categorie se încadrează pattern-ul Facade.
  - Şabloane comportamentale (Behavioral Patterns) sunt pattern-uri ce definesc modul în care obiectele comunică între ele. În această categorie se încadrează pattern-ul Command

119

Şablonul de proiectare Singleton

Şablonul Singleton este utilizat pentru a restricţiona numărul de instanţieri ale unei clase la un singur obiect. Pentru a asigura o singură instanţiere a clasei, constructorul trebuie făcut private. A fost discutat în cadrul subcapitolului 2.4 Constructori - 2.4.2 Şablonul de proiectare Singleton

Şablonul de proiectare *Factory*

- Patternul Factory face parte din categoria Şabloanelor Creaţionale şi ca atare rezolvă problema creării unui obiect fără a specifica exact clasa obiectului ce urmează a fi creat. Acest lucru este implementat prin definirea unei metode al cărei scop este crearea obiectelor.
- Metoda va avea specificat ca parametru de returnat în antet un obiect de tip părinte, urmând ca, în funcţie de alegerea programatorului, aceasta să creeze şi să întoarcă obiecte noi de tip copil.
- Situaţia cea mai întâlnită în care se potriveşte acest pattern este aceea când trebuie instanţiate multe clase care implementează o anumită interfaţă sau extind o altă clasă (eventual abstractă), ca în exemplul de mai jos. Clasa care foloseşte aceste subclase nu trebuie să "ştie" tipul lor concret ci doar pe al părintelui.

```
package capitolul2.design patterns.factory;
interface Forma {
 public void deseneaza();
class Dreptunghi implements Forma{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza dreptunghi");
class Triunghi implements Forma{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza triunghi");
class Cerc implements Forma{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza cerc");
class FormaFactory {
 public Forma getForma(String tipulFormei){
 if(tipulFormei == null) {
 return null;
 if (tipulFormei.equalsIgnoreCase("cerc")){
 return new Cerc();
```

```
else
 if (tipulFormei.equalsIgnoreCase("dreptunghi")) {
 return new Dreptunghi();
 else
 if(tipulFormei.equalsIgnoreCase("triunghi")) {
 return new Triunghi();
 return null;
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 FormaFactory factory = new FormaFactory();
 Forma forma1 = factory.getForma("cerc");
 formal.deseneaza();
 Forma forma2 = factory.getForma("triunghi");
 forma2.deseneaza();
 Forma forma3 = factory.getForma("dreptunghi");
 forma3.deseneaza();
 @ Javadoc 😥 Declaration 📮 Console 💢 🔲 Properties
 <terminated > Main (11) [Java Application] C:\Program Files\Java\jre.
 Deseneaza cerc
 Deseneaza triunghi
 Deseneaza dreptunghi
```


Şablonul de proiectare Abstract Factory

- Abstract Factory face parte din rândul şabloanelor creaţionale
- Acest şablon funcţionează ca o fabrică de fabrici.
- Sistemul este configurat să lucreze cu mai multe familii de produse
- Oferă o interfaţă pentru crearea unei familii de obiecte corelate, fără a specifica explicit clasele acestora
- În şablonul Abstract Factory o interfaţă este responsabilă pentru crearea unei fabrici
  de obiecte relaţionate fără a le specifica clasele Fiecare fabrică generată poate să
  creeze obiecte precum factory pattern

```
package capitolul2.design_patterns.abstract_factory;
interface Forma {
 public void deseneaza();
class Dreptunghi implements Forma{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza dreptunghi");
class Triunghi implements Forma{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza triunghi");
class Cerc implements Forma{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza cerc");
interface Culoare {
 void umple();
```

```
class Rosu implements Culoare {
 @Override
 public void umple() {
 System.out.println("-Rosu");
class Verde implements Culoare {
 @Override
 public void umple() {
 System.out.println("-Verde");
class Albastru implements Culoare {
 @Override
 public void umple() {
 System.out.println("-Albastru");
abstract class AbstractFactory {
 abstract Culoare getCuloare(String culoare);
 abstract Forma getForma(String forma) ;
class FormaFactory extends AbstractFactory{
 public Forma getForma(String tipulFormei) {
 if(tipulFormei == null){
 return null;
 if (tipulFormei.equalsIgnoreCase("cerc")) {
 return new Cerc();
```

```
else
 if (tipulFormei.equalsIgnoreCase("dreptunghi")) {
 return new Dreptunghi();
 else
 if(tipulFormei.equalsIgnoreCase("triunghi")){
 return new Triunghi();
 return null;
 Culoare getCuloare(String culoare) {
 return null;
class CuloareFactory extends AbstractFactory {
 @Override
 public Forma getForma(String tipulFormei) {
 return null;
 @Override
 Culoare getCuloare(String culoare) {
 if(culoare == null){
 return null;
 if (culoare.equalsIgnoreCase("rosu")) {
 return new Rosu();
 else if(culoare.equalsIgnoreCase("verde")){
 return new Verde();
 } else if(culoare.equalsIgnoreCase("albastru")){
 return new Albastru();
 return null;
```

126

```
class FactoryProducer {
 public static AbstractFactory getFactory(String choice) {
 if (choice.equalsIgnoreCase("forma")) {
 return new FormaFactory();
 } else if(choice.equalsIgnoreCase("culoare")){
 return new CuloareFactory();
 return null;
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 AbstractFactory shapeFactory = FactoryProducer.getFactory("forma");
 Forma f1 = shapeFactory.getForma("cerc");
 f1.deseneaza();
 Forma f2 = shapeFactory.getForma("dreptunghi");
 f2.deseneaza();
 Forma f3 = shapeFactory.getForma("triunghi");
 f3.deseneaza();
 AbstractFactory colorFactory = FactoryProducer.getFactory("culoare");
 Culoare c1 = colorFactory.getCuloare("rosu");
 c1.umple();
 Culoare c2 = colorFactory.getCuloare("verde");
 c2.umple();
 Culoare c3 = colorFactory.getCuloare("albastru");
 c3.umple();
 127
```

Şablonul de proiectare *Facade*

- Facade ascunde complexitatea sistemului şi furnizează o interfaţă către client prin care clientul poate accesa sistemul. Face parte din rândul patternurilor structurale şi aduce o interfaţă simplificată sistemelor existente pentru a le ascunde complexitatea
- Acest pattern implică o singură clasă care oferă metode simplificate care sunt cerute de client şi deleagă apelurile către metodele existente
- Se recomandă utilizarea acestui design pattern atunci când se doreşte atribuirea unei interfeţe simple unui subsistem complex.

```
package capitolul2.design patterns.facade;
interface Forma {
 public void deseneaza();
class Dreptunghi implements Forma{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza dreptunghi");
class Triunghi implements Forma{
 @Override
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza triunghi");
class Cerc implements Forma{
 public void deseneaza() {
 System.out.println("Deseneaza cerc");
 128
```

```
class CreatorForme {
 private Forma dreptunghi;
 private Forma triunghi;
 private Forma cerc;
 public CreatorForme() {
 dreptunghi = new Dreptunghi();
 triunghi = new Triunghi();
 cerc = new Cerc();
 public void deseneazaCerc() {
 cerc.deseneaza();
 public void deseneazaDreptunghi() {
 dreptunghi.deseneaza();
 public void deseneazaTriunghi() {
 triunghi.deseneaza();
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 CreatorForme shapeMaker = new CreatorForme();
 shapeMaker.deseneazaCerc();
 shapeMaker.deseneazaDreptunghi();
 shapeMaker.deseneazaTriunghi();
```

Şablonul de proiectare Command

- Command pattern este un şablon comportamental. O cerere este încapsulată într-un obiect sub forma de comandă şi este pasată unui obiect invocator. Obiectul invocator caută un obiect potrivit să execute comanda şi pasează cererea acelui obiect
- Un avantaj a acestui design pattern este că separă obiectul care invocă o operaţie de obiectul care execută operaţia.

```
package capitolul2.design_patterns.command;
class Comutator {
 private EchipamentElectric echipament;
 public EchipamentElectric getEquipment() {
 return echipament;
 public void setEquipment(EchipamentElectric echipament) {
 this.echipament = echipament;
 public void on() {
 System.out.println("Comutatorul a fost pornit!");
 echipament.porneste();
 public void off() {
 System.out.println("Comutatorul a fost oprit!");
 echipament.opreste();
 130
```



```
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 EchipamentElectric ventilator = new Ventilator();
 EchipamentElectric candelabru = new Candelabru();

 Comutator comutator_cu_fir = new ComutatorCuFir();
 Comutator comutator_fara_fir = new ComutatorFaraFir();

 comutator_cu_fir.setEquipment(ventilator);
 comutator_cu_fir.on();
 comutator_cu_fir.off();

 comutator_fara_fir.setEquipment(candelabru);
 comutator_fara_fir.on();
 comutator_fara_fir.off();
 }
}
```

```
Problems @ Javadoc Declaration Console S

<terminated > Main (2) [Java Application] C:\Program Files\Java\jdk1

Comutatorul a fost pornit!

Ventilatorul este pornit!

Comutatorul a fost oprit!

Ventilatorul este oprit!

Comutatorul a fost pornit!

Lumina este pornita!

Comutatorul a fost oprit!

Lumina este oprita!
```


Şabonul de proiectare Model-View-Controller (MVC)

- MVC este un şablon de proiectare care are rolul de a separa componentele aplicaţiei
- Utilizarea acestui şablon de proiectare presupune divizarea aplicaţiei în trei componente (Modelul, View-ul si Controller-ul)
- Modelul reprezintă datele aplicaţiei şi este un obiect
- View-ul reprezintă vizualizarea datelor conţinute în model (interfaţa cu utilizatorul)
- Controllerul acţionează şi asupra view-ului şi asupra modelului. El urmăreşte modelul şi actualizează datele din view atunci când modelul se schimbă. Controllerul păstrează view-ul si modelul separate. Controller-ul se ocupa cu comunicarea dintre utilizatori şi model
- Separarea conceptelor face ca testarea şi mentenanţa aplicaţiei să fie mai uşoare

Fisierul **Persoana.java**

```
package capitolul2.design_patterns.mvc;
class Persoana {
 private int id;
 private String nume;
 private int varsta;
 public Persoana(){}
 public Persoana(int id, String nume, int varsta) {
 this.id = id; this.nume = nume; this.varsta = varsta;
 public int getId() {
 return id;
 public void setId(int id) {
 this.id = id;
 public String getNume() {
 return nume;
 public void setNume(String nume) {
 this.nume = nume;
 public int getVarsta() {
 return varsta;
 public void setVarsta(int varsta) {
 this.varsta = varsta;
```

■ Fisierul *PersoanaView.java*

```
package capitolul2.design_patterns.mvc;

class PersoanaView {
 public void printPersoana(int id, String nume, int varsta){
 System.out.println(id+", "+nume+", "+varsta);
 }
}
```

Fisierul PersoanaController.java

```
package capitolul2.design_patterns.mvc;

class PersoanaController {
 private Persoana model;
 private PersoanaView view;

public PersoanaController(Persoana model, PersoanaView view){
 this.model = model;
 this.view = view;
 }
 public void setPersoanaId(int id){
 model.setId(id);
 }
 public int getPersoanaId(){
 return model.getId();
 }
 public void setPersoanaNume (String nume){
 model.setNume(nume);
 }
}
```

```
public String getPersoanaName(){
 return model.getNume();
}
public void setPersoanaVarsta(int varsta){
 model.setVarsta(varsta);
}
public int getPersoanaVarsta(){
 return model.getVarsta();
}
public void updateView(){
 view.printPersoana(model.getId(), model.getNume(),model.getVarsta());
}
}
```

Fisierul *MainApp.java*

```
package capitolul2.design_patterns.mvc;
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 Persoana model = getPersoanaFromDB();
 PersoanaView view = new PersoanaView();
 PersoanaController controller = new PersoanaController(model, view);
 controller.updateView();
 controller.setPersoanaVarsta(21);
 controller.updateView();
 private static Persoana getPersoanaFromDB(){
 Persoana p = new Persoana();
 p.setId(1);
 p.setNume("Maria");
 p.setVarsta(20);
 return p;
 136
```

3. Colecții de obiecte

Sl. dr. ing. Raul Robu

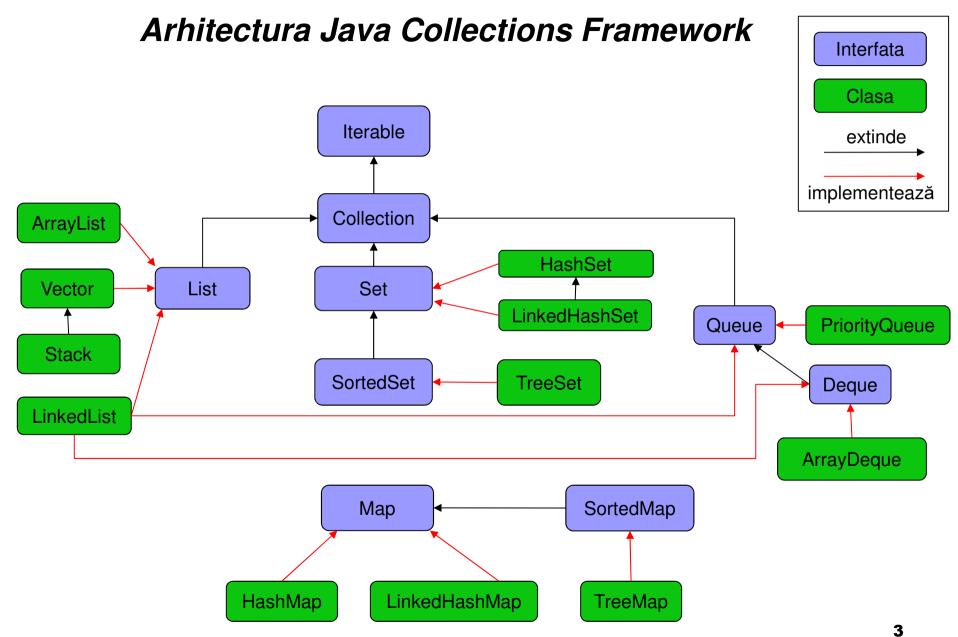
2022-2023, Semestrul 2

3.1 Noţiuni generale

- "The Collections Framework " constituie o arhitectură unificată pentru reprezentarea şi manipularea colecţiilor, permiţând manipularea acestora independent de detaliile implementării lor.
- Framework-ul este bazat pe interfeţe de colecţii. El include implementări ale acestor interfeţe şi
  algoritmi pentru a le manipula
- Avantajele colecţiilor de obiecte:
  - reduc efortul de programare şi cresc performanţă prin faptul că furnizează structuri de date şi algoritmi performanţi care altfel ar trebui scrişi de programator
  - cresc gradul de reutilizare a codului prin faptul că o furnizează o interfață standard pentru colecții și algoritmi pentru a le manipula
- Algoritmii sunt furnizaţi de clasa Collections, sub forma unor metode statice, a căror prim argument este colecţia de elemente asupra căreia se va aplică operaţia. Majoritatea algoritmilor operează asupra unor instanţe List.
- Algoritmii permit ordonarea ordonarea colecţiilor, căutarea unui element, determinarea valorii maxime, a celei minime, etc

Interfete

- Iterable este interfața aflată la rădăcina ierarhiei de interfețe. Interfața Collection extinde interfața Iterable și toate clasele care implementează interfețele derivate din interfața Collection o implementează și pe aceasta și pe Iterable. De exemplu clasa ArrayList implementează interfața List care extinde interfața Collection, care la rândul ei extinde interfața Iterable, așadar clasa ArrayList implementează interfețele List, Collection și Iterable
- Collection un grup de obiecte. Este utilizată când se dorește maximul de generalitate.
- Interfeţele List, Set şi Queue extind interfaţa Collection.
- List colecție de asemenea cunoscută ca secvență. Elementele se regăsesc în ordinea adăugării. Duplicatele sunt permise. Permite accesul la elemente cu ajutorul unui indice
- Set nu permite elemente duplicat. Elementele nu pot fi accesate prin indice
- **SortedSet** extinde interfața *Set* moștenind comportamentul acesteia și în plus având elementele automat ordonate, fie în ordine naturală fie printr-un obiect de tip *Comparator* specificat când instanța de tip *SortedSet* este creată
- Queue cozile în mod tipic ordonează elementele în stil FIFO (first-in-first-out). Printre excepţii sunt cozile prioritare care ordonează elementele pe baza valorii lor (valoarile sunt mai importante decât ordinea de adăugare). Indiferent de stilul de ordonare, elementul care se va şterge atunci când se apelează metoda remove() este cel din capul cozii.

- M
  - Deque Extinde interfața Queue. Suportă adăugarea şi eliminarea de elemente de la ambele capete a structurii de date, de aceea poate fi utilizată ca şi o coadă (FIFO) sau ca o stivă (LIFO)
  - Map o punere în corespondenţă cheile către valoril (keys to values). Fiecare cheie corespunde unei valori, cheile sunt unice iar valorile se pot repeta
  - SortedMap un Map a cărui elemente sunt ordonate automat prin cheie fie în ordine naturală fie printr-un comparator transmis instanţei SortedMap atunci când aceasta este creată

Implementări

- ArrayList o implementare a interfeţei List printr-un vector care îşi ajustează dimensiunea (cea mai bună implementare a interfeţei List), conţine metode nesincronizate.
- Vector vector folosește pentru a stoca elemente un vector care își ajustează dimensiunea. Este șimilar cu ArrayList dar conţine metode sincronizate şi multe metode care nu fac parte din interfeţele Java Collections framework
- Stack subclasă a lui Vector care implementează structura de date LIFO (Last In First Out). Pe lângă metodele clasei Vector mai conţine metode push(), peek() care realizează operaţii specifice unei stive
- LinkedList o implementare a interfeţei List cu listă dublu înlănţuită. Poate furniza o performanţă mai buna decât implementările cu ArrayList dacă elementele sunt inserate sau şterse frecvent, conţine metode nesincronizate. Implementeză şi interfeţele Queue şi Deque.

- М
  - HashSet implementarea printr-un tabel de dispersie (HashTable) a interfeţei Set (cea mai bună implementare a interfeţei Set)
  - LinkedHashSet implementarea interfeţei Set cu ajutorul unui tabel de dispersie şi a unei liste înlănţuite (linked list). O implementare care face inserare în ordinea adăugării şi care rulează aproape la fel de rapid ca un HashSet.
  - *TreeSet* implementarea printr-un arbore roşu negru (*Red-black tree*) a interfeţei *SortedSet*. Elementele sunt ordonate pe baza valorii lor
  - **PriorityQueue** implementează interfaţa *Queue*. Elementele unei cozi cu prioritate sunt ordonate fie în ordine naturală fie cu ajutorul unui comparator furnizat în momentul construirii cozii
  - ArrayDeque implementează interfața Deque. Este un tip special de vector crescător care permite adăugarea şi ștergerea elementelor la ambele capete
  - HashMap Implementarea interfeţei Map cu ajutorul unui tabel de dispersie (în mod esenţial un tabel de dispersie nesincronizat care suportă null pentru chei şi valori (cea mai bună implementare a interfeţei Map)
  - LinkedHashMap implementarea cu tabel de dispersie şi listă înlănţuită a interfeţei Map. O implementare bazată pe inserare ordonată care lucrează aproape la fel de repede ca un HashMap
  - TreeMap implementarea printr-un arbore roşu negru a interfeţei SortedMap.

3.2 Interfeţe

Interfața Iterable

- este interfața aflată la rădăcina ierarhiei de interfețe. Interfața Collection extinde interfața Iterable și toate clasele care implementează interfețe derivate din interfața Collection o implementează și pe aceasta
- Începând cu Java 8 conţine metoda forEach, care permite aplicarea unei acţiuni fiecărui element din colecţie
- Conține metoda iterator() care creează un iterator peste elementele colecției. Interfaţa Iterator oferă facilităţi de traversare a elementelor din colecţie într-o singura direcţie. Metodele interfeţei sunt:
  - hasNext() returnează boolean dacă există un element următor sau nu,
  - □ next() returneză următorul element din colecţie
  - □ remove() şterge ultimul element furnizat de iterator
- Exemplul următor creează cu ajutorul metodei List.of, introdusă în Java 9, o colecţie imutabilă de obiecte şi apoi colecţia este traversată şi afişată întâi cu forEach, apoi cu Iterator şi apoi cu for. Toate aceste moduri de traversare se transferă prin moştenire la subinterfeţele sale, respectiv la clasele care le implementează

```
package capitolul3.iterable;
import java.util.Iterator;
import java.util.List;
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 Iterable<String> colectie=List.of("Arad", "Timisoara");
 colectie.forEach(System.out::println);
 Iterator<String> iterator=colectie.iterator();
 while(iterator.hasNext())
 System.out.println(iterator.next());
 for(String s:colectie)
 System.out.println(s);
```


Interfața Collection

- O colecție este formată dintr-un grup de obiecte. Interfața Collection este folosită pentru transmiterea colecțiilor de obiecte în situații în care se dorește maximul de generalitate. Este interfața de bază pentru interfețele List, Set și Queue
- Pe lângă metodele moştenite de la superinterfaţa sa *Iterable*, interfaţa *Collection* oferă metode precum:
  - size() returnează numărul de elemente care fac parte din colecție
  - □ isEmpty () verifică dacă colecția este goală
  - contains ()- verifică dacă un anumit obiect se găseşte în colecție
  - □ add(), remove() adaugă / elimină un obiect din colecție
  - □ toArray() returnează un vector care conține elementele colecției
  - □ removelf() primește ca și parametru un Predicate și elimină elementele din colecție care respectă condiția acestuia (metodă disponibilă începând cu Java 8)
  - stream returnează un stream secvențial care conține elementele colecției (metodă disponibilă începând cu Java 8)

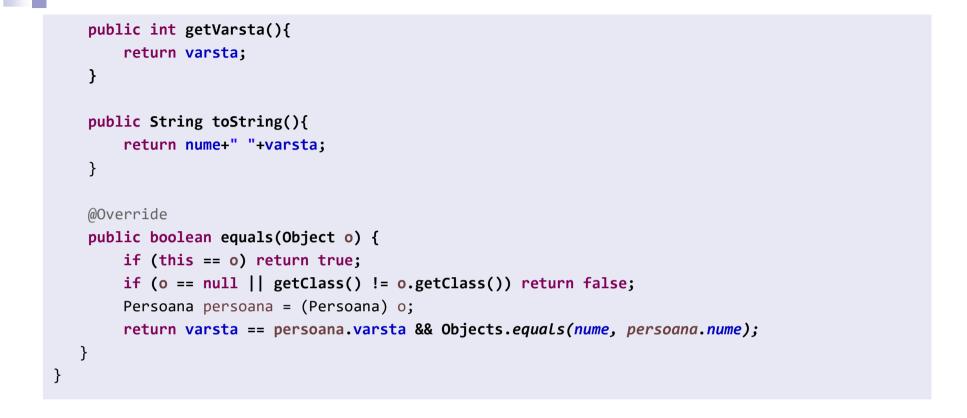
- containsAll() returnează true dacă colecţia ţintă conţine toate elementele din colecţia specificată
- addAll() adaugă toate elementele din colecţia specificată la colecţia ţintă
- □ removeAll() şterge din colecţia ţintă toate elementele care sunt de asemenea conţinute în colecţia specificată
- □ **retainAll()** şterge din colecţia ţintă toate elementele care nu sunt conţinute în colecţia specificată. Reţine în colecţia ţintă doar elementele care sunt şi în colecţia specificată
- □ *clear()* –şterge toate elementele din colecţie
- Metoda de adăugare este definită destul de general încât să poată fi folosită in colecţii de elemente care permit duplicatele respectiv în cele care nu permit acest lucru. Metodele add ()şi remove() returnează true dacă adăugarea / ştergerea a reuşit şi false daca nu

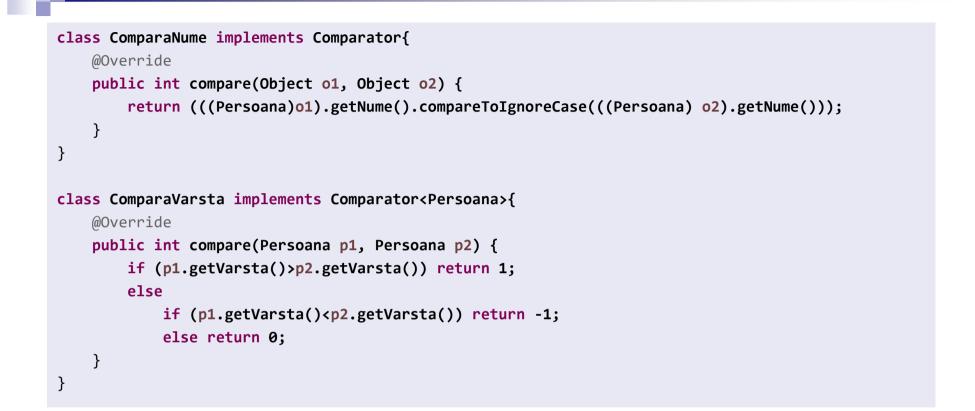
Interfața List

- O listă este o colecţie în care elementele se găsesc în ordinea adăugării. Listele pot conţine duplicate. Interfaţa List este implementată de clasele ArrayList (cea mai utilizată implementare), LinkedList, Vector şi Stack. Pe lângă operaţiile moştenite de la interfaţa Collection, interfaţa List dispune de următoarele operaţii:
  - Acces poziţional manipulează obiectele pe baza poziţiei lor numerice în listă (metoda get(pozitie), remove(pozitie), add(pozitie, obiect), set(poziţie, obiect_nou), etc)
  - □ **Căutare** caută după un anumit obiect şi îi returnează poziția în listă (metodele *indexOf()* şi *lastIndexOf()*)
  - □ **Vizualizarea unui domeniu** permite realizarea unor operații asupra elementelor care se află într-un domeniu al listei (metoda *subList()*)
- Nu se pot crea liste de tipuri primitive, trebuie să se folosească clasele înfășurătoare
- Exemplul următor ilustrează cum pot fi realizate mai multe operaţii asupra listei
- În clasa Persoana s-a redefinit metoda equals din clasa Object astfel încât să returneze true dacă obiectul transmis ca şi parametru indică spre aceeași referință ca şi obiectul curent sau are aceleași caracteristici ca şi obiectul curent

```
package capitolul3.liste;
import java.util.ArrayList;
import java.util.Collections;
import java.util.Comparator;
import java.util.Iterator;
import java.util.LinkedList;
import java.util.List;
import java.util.Stack;
import java.util.Vector;
import java.util.stream.Collectors;
class Persoana{
 private String nume;
 private int varsta;
 public Persoana(String nume,int varsta){
 this.nume=nume;
 this.varsta =varsta;
 }
 public Persoana(String nume){
 this.nume=nume;
 public String getNume(){
 return nume;
 }
 12
```


• În clasa *Persoana* s-a redefinit metoda *equals* din clasa *Object* astfel încât să returneze *true* dacă obiectul transmis ca şi parametru indică spre aceeași referință ca şi obiectul curent sau are aceleași caracteristici ca şi obiectul curent. Metoda equals este utilizată de metodele *contains()* şi *indexOf()*, respectiv lastIndexOf() care caută un element în colecție. Implementarea implicită a metodei *equals()* din clasa *Object* compară doar referinta obiectului curent cu cea a obiectului transmis ca şi parametru, fără să țină cont de valori

Clasele ComparaNume şi ComparaVarsta sunt utilizate pentru ordonarea crescătoare a colecției de obiecte după numele persoanelor, respectiv după vârsta acestora. Cele două clase implementează interfaţa Comparator care dispune de metoda abstracta compare() care trebuie să returneze valoarea 1 când primul obiect este mai mare decât al doilea după criteriul de comparare, -1 când al doilea obiect este mai mare decât primul şi 0 când sunt egale

```
class MainApp {
 public static void afisari(List<Persoana> pers) {
 System.out.println("----Afisare1---");
 System.out.println(pers);
 System.out.println("----Afisare2---");
 for (int i=0;i<pers.size();i++)</pre>
 System.out.println(pers.get(i).toString());
 System.out.println("----Afisare3---");
 for (Persoana p:pers)
 System.out.println(p);
 System.out.println("----Afisare4---");
 Iterator<Persoana> it=pers.iterator();
 while (it.hasNext()){
 Persoana p=it.next();
 System.out.println(p.toString());
 System.out.println("----Afisare5---");
 pers.forEach(System.out::println);
 }
 public static void amestecare(List<Persoana> pers) {
 System.out.println("----Colectie neordonata---");
 Collections.shuffle(pers);
 System.out.println(pers);
```

```
Dimensiunea initiala a listei=4 elemente
----Afisare1---
[Maria 30, Denisa 28, Ela 20, Oana 18]
----Afisare2---
Maria 30
Denisa 28
Ela 20
Oana 18
----Afisare3---
Maria 30
Denisa 28
Ela 20
Oana 18
----Afisare4---
Maria 30
Denisa 28
Ela 20
Oana 18
----Afisare5---
Maria 30
Denisa 28
Ela 20
Oana 18
```

```
public static void ordonari(List<Persoana> pers) {
 ----Colectie neordonata---
 amestecare(pers):
 [Oana 18, Denisa 28, Maria 30, Ela 20]
 System.out.println("----Ordonare varsta---");
 ----Ordonare varsta---
 [Oana 18, Ela 20, Denisa 28, Maria 30]
 Collections.sort(pers, new ComparaVarsta());
 ----Colectie neordonata---
 System.out.println(pers);
 [Oana 18, Denisa 28, Ela 20, Maria 30]
 ----Ordonare nume, varianta 1---
 amestecare(pers);
 [Denisa 28, Ela 20, Maria 30, Oana 18]
 System.out.println("----Ordonare nume, varianta 1---");
 ----Colectie neordonata---
 [Denisa 28, Oana 18, Maria 30, Ela 20]
 Collections.sort(pers, new ComparaNume());
 ----Ordonare nume, varianta 2---
 System.out.println(pers);
 [Denisa 28, Ela 20, Maria 30, Oana 18]
 ----Colectie neordonata---
 [Maria 30, Ela 20, Denisa 28, Oana 18]
 amestecare(pers);
 ----Ordonare nume, varianta 3---
 System.out.println("----Ordonare nume, varianta 2---");
 [Denisa 28, Ela 20, Maria 30, Oana 18]
 pers.sort(new ComparaNume());
 System.out.println(pers);
 amestecare(pers);
 System.out.println("----Ordonare nume, varianta 3---");
 pers.sort((a,b)->a.getNume().compareToIgnoreCase(b.getNume()));
 System.out.println(pers);
public static void cautare in colectie_ordonata(List<Persoana> colectie_ordonata, String nume){
 System.out.println("----Cautare in colectie ordonata---");
 int x=Collections.binarySearch(colectie ordonata, new Persoana(nume),
 (a,b)->a.getNume().compareToIgnoreCase(b.getNume()));
 if (x>=0)
 ----O noua colectie ordonata dupa nume--
 System.out.println(nume+" gasita pe pozitia "+x);
 [Denisa 28, Ela 20, Maria 30, Oana 18]
 else
 ----Cautare in colectie ordonata---
 System.out.println(nume+" nu a fost gasita");
 Ela gasita pe pozitia 1
```

```
public static void cautari in colectie neordonata(List<Persoana> pers, Persoana p) {
 amestecare(pers);
 System.out.println("----Cautare in colectie neordonata---");
 if(pers.contains(p)){//utilizeaza metoda equals din clasa Persoana
 System.out.println("Persoana "+p+" se gaseste in colectie");
 else {
 System.out.println("Persoana "+p+" NU se gaseste in colectie");
 int pozitie=pers.indexOf(p);//utilizeaza metoda equals din clasa Persoana
 if(pozitie>=0)
 System.out.println("Persoana "+p+" se gaseste in colectie, pe pozitia "+pozitie);
 else
 System.out.println("Persoana "+p+" NU se gaseste in colectie");
 ----Colectie neordonata---
}
 [Maria 30, Ela 20, Oana 18, Denisa 28]
 ----Cautare in colectie neordonata---
 Persoana Denisa 28 se gaseste in colectie
public static void main(String[] args) {
 Persoana Denisa 28 se gaseste in colectie, pe pozitia 3
 List<Persoana> pers = new ArrayList<Persoana>();
 //List<Persoana> pers = new Vector<Persoana>();
 //List<Persoana> pers = new LinkedList<Persoana>();
 //List<Persoana> pers = new Stack<Persoana>();
 pers.add(new Persoana("Maria",30));
 pers.add(new Persoana("Ela",20));
 pers.add(new Persoana("Oana",18));
 pers.add(1,new Persoana("Denisa",28)); //adauga pe pozitia 1
 17
 System.out.println("Dimensiunea initiala a listei="+pers.size()+" elemente");
```

```
afisari(pers);
 ordonari(pers);
 cautari in colectie neordonata(pers, new Persoana("Denisa", 28));
 var colectie_ordonata=pers
 .stream()
 .sorted((a,b)->a.getNume().compareToIgnoreCase(b.getNume()))
 .collect(Collectors.toList());
 System.out.println("----O noua colectie ordonata dupa nume---");
 System.out.println(colectie ordonata);
 cautare in colectie ordonata(colectie ordonata, "Ela");
 System.out.println("---Stergere---");
 //pers.remove(0);//stergere element accesat prin indice
 pers.removeIf(p->p.getNume().equalsIgnoreCase("denisa"));
 System.out.println(pers);
 ---Stergere---
 [Maria 30, Ela 20, Oana 18]
 ---Setarea unui element---
 System.out.println("---Setarea unui element---");
 [Maria 30, Ela 20, Roxana 50]
 pers.set(2,new Persoana("Roxana",50));
 ---Stergerea unei bucati din lista---
 [Roxana 50]
 System.out.println(pers);
 System.out.println("---Stergerea unei bucati din lista---");
 pers.subList(0, 2).clear();
 System.out.println(pers);
 } //functia main
} //end clasa Mainapp
```


- La instanţierea colectiei de obiecte de tip *List* se pot utiliza oricare din cele 4 clase care implementează interfaţa *List (ArrayList, Vector, LinkedList, Stack)*
- Varianta 3 de ordonare după nume implementează interfaţa funcţională Comparator prin intermediul unei expresii Lambda, fiind varianta cea mai concisă şi recomandată
- Căutarea binară funcţionează corect doar în colecţii ordonate după câmpul utilizat în căutare. În exemplul precedent, în programul principal s-a creat o colecţie ordonată folosind stream-uri, colectori şi expresii lambda (disponibile începând cu Java 8) şi inferenţa tipului pentru variabile locale (disponibilă începând cu java 10)
- Căutarea în colecţie neordonată se poate realiza cu ajutorul metodelor contains(), indexOf() care au fost exemplificate mai sus, metode care utilizează metoda equals() pentru a realiza comparaţiile, sau se poate traversa colecţia prin multitudinea de variante disponibile şi se scrie un cod de căutare liniară
- Interfața funcțională Predicate, care este parametru de intrare a metodei removelf, a fost implementată printr-o expresie Lambda care returnează boolean dacă numele persoanei este cel exemplificat
- Metoda subList() returnează o listă care conține elementele extrase din lista inițială de la limita inferioară specificată inclusiv şi până la cea exterioară specificată exclusiv

Interfața Set

- Un set este o colecţie de elemente care nu poate conţine duplicate
- Elementele din colecţie nu pot fi accesate prin indice, nu există posibiltatea de acces poziţional.
   Colecţia poate fi traversată într-un bloc for each sau cu ajutorul unui iterator
- O interfaţă Set conţine doar metodele moştenite de la interfaţa Collection şi adaugă restricţia că duplicatele sunt interzise
- Java oferă 3 implementări ale interfeţei Set: HashSet, TreeSet şi LinkedHashSet (vezi subcapitolul 3.1 - Implementări)
- Presupunând că avem o colecţie col şi vrem să creem o altă colecţie care să conţină aceleaşi elemente dar toate duplicatele eliminate, putem scrie următorul cod:

Collection<Type> faraDuplicate = new HashSet<Type>(col);

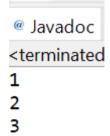
 Un exemplu de eliminare a duplicatelor dar care păstrează ordinea elementelor din colecţie în urma eliminării este prezentat în continuare:


```
package capitolul3.set;
import java.util.Collection;
import java.util.LinkedHashSet;
import java.util.List;

class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 List<Integer> intregi=List.of(1,2,3,1,2,3);

 Collection<Integer> fara_duplicate=new LinkedHashSet<Integer>(intregi);
 fara_duplicate.forEach(System.out::println);
 }
}
```


 Următorul exemplu subliniază că într-un Set duplicatele sunt eliminate şi că elementele sunt ordonate diferit în funcție de implementarea aleasă


```
package capitolul3.set;
import java.util.HashSet;
import java.util.Iterator;
 □ Console 🏻
 Problems
import java.util.LinkedHashSet;
 <terminated > SetExample [Java Appl
import java.util.Set;
 Value :b
import java.util.TreeSet;
 HashSet
 Value :c
 Value :a
class MainApp2 {
 public static void main(String[] args) {
 Problems
 □ Console ⋈
 Set<String> s=new HashSet<String>();
 <terminated > SetExample [Java Ap
 //Set<String> s=new TreeSet<String>();
 Value :a
 TreeSet
 //Set<String> s=new LinkedHashSet<String>();
 Value :b
 Value :c
 s.add("b");
 Problems
 ■ Console \(\times \)
 s.add("a");
 <terminated > SetExample [Java Application] C:\Program File
 s.add("b");
 Value :b
 s.add("c");
 Value :a
 LinkedHashSet
 Value :c
 Iterator<String> iterator=s.iterator();
 while(iterator.hasNext())
 System.out.println(iterator.next());
```

În situatia în care se utilizează o implementare a interfeței Set cu table de dispersie (HashTable) cum ar fi HashSet sau LinkedHashSet pe o celecție de obiecte în care obiectele nu au o ordine naturală, duplicatele nu sunt automat eliminate. Vezi exemplul urmator:

```
package capitolul3.set;
import java.util.HashSet;
import java.util.Set;
class Carte{
 private String titlu;
 private String autor;
 public Carte(String titlu, String autor) {
 this.titlu = titlu; this.autor = autor;
 public String toString() {
 return titlu + " " + autor;
class MainApp3 {
 public static void main(String[] args) {
 Set<Carte> carti = new HashSet<Carte>();//sau new LinkedHashSet<Carte>();
 carti.add(new Carte("carte1", "autor1"));
 carti.add(new Carte("carte2", "autor2"));
 carti.add(new Carte("carte3", "autor3"));
 carti.add(new Carte("carte1", "autor1"));
 System.out.println(carti);
 [carte1 autor1, carte3 autor3, carte2 autor2, carte1 autor1]
 23
```


- Acest lucru se întamplă pentru ca nu fost redefinite metodele equals() și hashCode() din clasa
   Object și se folosesc implementările implicite ale acestora
- Implementarea implicită a metodei equals() din clasa Object compară doar referinta obiectului curent cu cea a obiectului transmis ca si parametru, fără să ţină cont de valori
- Tot din acest motiv codul de mai jos afiseaza mesajul Diferite, pentru că referințele celor două obiecte sunt diferite, chiar daca ele au același continut.

```
package capitolul3.set;

class MainApp4 {
 public static void main(String[] args) {
 Carte c1 = new Carte("carte1","autor1");
 Carte c2 = new Carte("carte1","autor1");

 if(c1.equals(c2))
 System.out.println("Egale");
 else
 System.out.println("Diferite");
 }
 }
}

 Garte c1 = new Carte("carte1","autor1");

 if(c1.equals(c2))
 System.out.println("Egale");
 else
 System.out.println("Diferite");
 }
}
```

 Pentru ca metoda equals() să compare câmpurilor obiectului current cu câmpurile obiectului dat ca și parametru, ea trebuie redefinită în clasa Carte și specificată o implementare corespunzătoare

- Metoda hashCode() returneaza valoarea hash a obiectului care este folosită ca şi cheie în tabele de dispersie (hash tables)
- Pentru două obiecte care sunt egale potrivit metodei equals() metoda hashCode() trebuie să returneze acceași valoare hash
- Acest lucru se poate asigura şi dacă metoda hashCode() returnează valoarea 1. Totuşi pentru o funcționare eficientă se recomandă ca pentru obiecte diferite conform equals() vaorile hash să fie diferite.
- IDE-urile IntelliJ şi Eclipse dispun de facilităţi de generare a metodelor equals şi hashCode
- În IntelliJ metodele cele două metode se pot genera lansând comanda Generate (Alt + Insert) şi alegând equals() and hashCode()
- În Eclipse pot fi generate ambele metode din optiunea de meniu Source > Generate hashCode() and equals()...
- După ce se generează metodele hashCode() și equals() în clasa Carte, duplicatele nu vor mai fi permise
- Clasa Carte după generarea metodelor equals şi hashCode în IntelliJ va avea următorul conţinut

```
class Carte{
 private String titlu;
 private String autor;
 public Carte(String titlu, String autor) {
 this.titlu = titlu; this.autor = autor;
 @Override
 public boolean equals(Object o) {
 if (this == o) return true;
 if (o == null || getClass() != o.getClass()) return false;
 Carte carte = (Carte) o;
 return titlu.equals(carte.titlu) && autor.equals(carte.autor);
 }
 @Override
 public int hashCode() {
 return Objects.hash(titlu, autor);
 public String toString() {
 return titlu + " " + autor;
```

 În cazul în care se utilizează pentru interfața Set o implementare prin clasa TreeSet, va trebui specificat un comparator. Acesta va fi folosit atât pentru ordonare si pentru eliminarea duplicatelor (vezi exemplul următor)

26


```
package capitolul3.set;
import java.util.Set;
import java.util.TreeSet;
class Angajat implements Comparable<Angajat>{
 private String nume;
 private String firma;
 public Angajat(String nume, String firma) {
 this.nume = nume;
 this.firma = firma;
 @Override
 public String toString() {
 return nume + ", " + firma;
 @Override
 public int compareTo(Angajat a) {
 if(this.nume.equalsIgnoreCase(a.nume)==false)
 return this.nume.compareToIgnoreCase(a.nume);
 else
 return this.firma.compareToIgnoreCase(a.firma);
```



```
class MainApp5 {
 @ Javadoc 😉 Declaration 🖳
 public static void main(String[] args) {
 Set<Angajat> angajati=new TreeSet<Angajat>();
 <terminated > MainApp5 (1)
 //SortedSet<Angajat> angajati=new TreeSet<Angajat>();
 Bogdan, Firma4
 angajati.add(new Angajat("Tudor", "Firma1"));
 Tudor, Firma1
 angajati.add(new Angajat("Vlad", "Firma3"));
 Vlad, Firma2
 angajati.add(new Angajat("Vlad", "Firma2"));
 Vlad, Firma3
 angajati.add(new Angajat("Vlad", "Firma2"));
 angajati.add(new Angajat("Bogdan", "Firma4"));
 angajati.forEach(System.out::println);
```

- Clasa Angajat implementează interfața Comparable şi astfel metoda compareTo care va fi utilizată pentru ordonarea elementelor din colecție şi pentru eliminarea duplicatelor.
- Implementarea metodei compareTo() determină ordonarea după nume a persoanelor din colecţie. Dacă sunt persoane cu acelaşi nume la firme diferite atunci se face ordonare după firmă. Se consideră că este duplicat dacă se adaugă două persoane cu acelaşi nume la aceeaşi firmă (două obiecte cu aceleași caracteristici). În colecţia Set duplicatele nu sunt permise
- Printr-o implementare corespunzătoare a metodei compareTo() se poate considera o altă situaţie
- Întrucât clasa *TreeSet* implementează și interfața *SortedSet*, care este o extensie a interfeței *Set*, în exemplul precedent poate utiliza această interfață

- Un obiect SotedSet este un set care menţine elementele în ordine crescătoare, sortate pe baza ordonării naturale sau în acord cu un obiect de tip Comparator furnizat SortedSet-ului în momentul creării. Pe lângă operatorii oferiţi de interfaţa Set, interfaţa SortedSet mai aduce operatori pentru:
  - Vizualizarea unui domeniu de valori
  - Determinarea primului şi ultimului element din SortedSet
  - Returnează comparatorul utilizat pentru a ordona setul

```
package capitolul3.sortedset;
import java.util.SortedSet;
 Arad
import java.util.TreeSet;
 Ineu
 Sebis
 Timisoara
class MainApp {
 Primul oras din colectia ordonata alfabetic este Arad
 Ultimul oras din colectia ordonata alfabetic este Timisoara
 public static void main(String[] args) {
 Arad
 SortedSet<String> orase=new TreeSet<String>();
 Ineu
 orase.add("Timisoara");
 orase.add("Arad");
 orase.add("Ineu");
 orase.add("Sebis");
 orase.forEach(System.out::println);
 System.out.println("\nPrimul oras din colectia ordonata alfabetic este "+orase.first());
 System.out.println("Ultimul oras din colectia ordonata alfabetic este "+orase.last());
 System.out.println("----");
 orase.subSet("Arad", "Sebis").forEach(System.out::println);
```


Interfaţa Queue

- O coadă este o colecţie pentru păstrarea elementelor înainte de procesare. Pe lângă operaţiile de bază ale interfeţei Collection (interfaţa Queue extinde interfaţa Collection) cozile dispun de operaţii de inserare, ştergere şi inspectare adiţionale
- Cozile în mod tipic ordonează elementele în stil FIFO (first-in-first-out),
- Interfaţa Queue este implementată de clasele LinkedList şi PriorityQueue
- Implementarea LinkedList adaugă elementele la sfârşitul cozii şi le elimină de la început, repectând integral principiul FIFO
- Implementarea PriorityQueue adaugă elementele în coadă funcţie de prioritate (se face adăugare ordonată cu ajutorul unui comparator) şi le elimină de la începutul cozii
- Metoda remove() din interfaţa Queue, nu are parametri, ea elimina mereu elementul din vârful cozii
- Metodele element() şi peek() returneză elementul din vârful cozii fără sa-l elimine, diferenţa între cele două metode fiind că metoda peek() returnează null când coada este goală iar metoda element() aruncă excepţie dacă coada este goală
- Elementele nu pot fi accesate prin indice

```
package capitolul3.queue;
import java.util.Collections;
import java.util.Iterator;
import java.util.LinkedList;
import java.util.List;
import java.util.PriorityQueue;
import java.util.Queue;
class Persoana implements Comparable<Persoana>{
 private String nume;
 private int varsta;
 public Persoana(String nume,int varsta){
 this.nume=nume;
 this.varsta =varsta;
 public Persoana(String nume){
 this.nume=nume;
 public String getNume(){
 return nume;
 public int getVarsta(){
 return varsta;
 public String toString(){
 return nume+" "+varsta;
 @Override
 public int compareTo(Persoana o) {
 return this.nume.compareToIgnoreCase(o.nume);
 31
```

```
class MainApp{
 public static void main(String []args){
 Queue<Persoana> coada = new LinkedList<Persoana>();
 //Queue<Persoana> coada = new PriorityQueue<Persoana>();
 coada.add(new Persoana("Bogdan",30));
 coada.add(new Persoana("Vlad",20));
 coada.add(new Persoana("George",18));
 coada.add(new Persoana("Dan",28));
 System.out.println("La coada stau "+coada.size()+" persoane");
 System.out.println("----Coada initiala---");
 System.out.println(coada);
 System.out.println("Prima persoana din coada este "+coada.peek());
 System.out.println("Elementul din varful cozii este "+coada.element());
 System.out.println("Persoana "+coada.remove()+" a iesit din coada (a fost stearsa)");
 System.out.println("In coada au ramas persoanele:");
 coada.forEach(System.out::println);
 //ordonare doar pentru coada neordonata de tip LinkedList
 System.out.println("---Ordinea elementelor din coada poate fi modificata prin ordonare,
pentru implementari LinkedList ---");
 Collections.sort((List<Persoana>) coada);
```

```
Iterator<Persoana> it=coada.iterator();
while (it.hasNext()){
 Persoana p=it.next();
 System.out.println(p);
}
System.out.println(coada);
for (Persoana pe:coada)
 if (pe.getNume().equals("Vlad"))
 System.out.println("Vlad Gasit!");
}
```

```
La coada stau 4 persoane
----Coada initiala---
[Bogdan 30, Vlad 20, George 18, Dan 28]
Prima persoana din coada este Bogdan 30
Elementul din varful cozii este Bogdan 30
Persoana Bogdan 30 a iesit din coada (a fost stearsa)
In coada au ramas persoanele:
Vlad 20
George 18
Dan 28
---Ordinea elementelor din coada poate fi modificata prin ordonare, pentru implementari LinkedList ---
Dan 28
George 18
Vlad 20
[Dan 28, George 18, Vlad 20]
Vlad Gasit!
```


Interfața Deque

- Extinde interfața Queue. Suportă adăugarea şi eliminarea de elemente de la ambele capete a structurii de date, de aceea poate fi utilizată ca şi o coadă (FIFO) sau ca o stivă (LIFO).
- Deque provine de la "double ended queue". Pe lângă metodele interfeței Queue interfața Deque introduce următoarele metode:
- peekFirst() metoda returneză primul element din colecţie, fără să-l elimine. Dacă colecţia este goală metoda returnează null
- peekLast() metoda returneză ultimul element din colecţie, fără să-l elimine. Dacă colecţia este goală metoda returnează null
- offerFirst() Inserează un element la începutul colecţiei
- offerLast() Inserează un element la sfârșitul colecţiei

```
package capitolul3.dequeue;
import java.util.ArrayDeque;
import java.util.Deque;
public class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 Deque<Integer> deque=new ArrayDeque<Integer>();
 deque.add(1);
 deque.add(2);
 deque.add(3);
 deque.forEach(System.out::println);
 System.out.println("Primul element din colectie este "+deque.peekFirst());
 System.out.println("Ultimul element din colectie este "+deque.peekLast());
 deque.offerFirst(0);
 deque.offerLast(4);
 System.out.println(deque);
}
 1
 2
 Primul element din colectie este 1
 Ultimul element din colectie este 3
 [0, 1, 2, 3, 4]
 35
```


Interfaţa Map

- Un Map este un obiect care pune în corespondenţă cheile către anumite valori. Un Map nu poate să conţină duplicate de chei. Fiecare cheie corespunde unei singure valori
- Interfaţa Map are trei implementări HashMap, TreeMap şi LinkedHashMap
- Operațiile de bază cu *Map* sunt *put, get, containsKey, containsValue, size, isEmpty, putIfAbsent*
- Metodele de explorare a colecţiei permit Map-ului să fie vizualizat în 3 moduri:
  - keySet setul de chei conţinut în Map
  - values colecţia de valori conţinute în Map. Această colecţie nu este de tip Set pentru că diferite chei pot să corespundă aceleiaşi valori
  - entrySet Set-ul de perechi key-value conţinut în Map.

```
for (KeyType key : m.keySet())
 System.out.println(key);
```

Exemplul următor arată cum se poate utiliza colecţia Map

```
package capitolul3.map;
import java.util.Map;
import java.util.Comparator;
import java.util.HashMap;
import java.util.Iterator;
import java.util.LinkedHashMap;
import java.util.Map.Entry;
import java.util.Set;
import java.util.TreeMap;
class Persoana{
 private String nume;
 private int varsta;
 public Persoana(String nume, int varsta) {
 this.nume = nume;
 this.varsta = varsta;
 public String getNume() {
 return nume;
 @Override
 public String toString() {
 return nume + ", " + varsta;
```

```
class MainApp{
 public static void main(String []args){
 Map<String,Persoana> map=new HashMap<String,Persoana>();
 //Map<String,Persoana> map=new TreeMap<String,Persoana>();
 //Map<String,Persoana> map=new LinkedHashMap<String,Persoana>();
 map.put("cheia1", new Persoana("Maria", 20));
 map.put("cheia2", new Persoana("Ileana", 10));
 map.put("cheia3", new Persoana("Oana", 20));
 map.put("cheia4", new Persoana("Denisa", 30));
 map.put("cheia1", new Persoana("Maia", 30));
 //Set<Entry<String, Persoana>> entryset=map.entrySet();
 var entryset=map.entrySet();
 //Iterator<Entry<String, Persoana>> it=entryset.iterator();
 var it=entryset.iterator();
 while(it.hasNext())
 //Entry<String, Persoana> m =it.next();
 var m =it.next();
 String key=m.getKey();
 Persoana value=m.getValue();
 System.out.println("Cheie :"+key+" Valaore :"+value.toString());
 if (key.equalsIgnoreCase("cheia3"))
 it.remove();
```

- Apelul metodei put pentru o cheie existentă dar o nouă valoare determina înlocuirea vechii valori
- Exemplul utilizează inferența tipului pentru variabilele locale care ajută la scrierea a mai puțin cod pentru a realiza același acțiuni (vezi liniile comentate)
- Iteratorul permite eliminarea unui element din colecție în timpul parcurgerii acesteia
- Metoda putIfAbsent pune cheia şi valoarea specificată în colecția Map, dacă cheia nu se găseşte. În exemplul considerat "cheia1" era introdusă deja, aşadar valoarea nu a fost înlocuită
- Ultimul exemplu afișează elementele din map ordonate descrescător după cheie cu ajutorul stream-urilor. Se poate decomenta apelul al doilea al lui sorted şi comenta primul apel al lui sorted în felul acesta afişându-se elementele din colecție ordonate crescător după valoare (nume)

3.3 Clasa Vector

- Clasa Vector folosește pentru a stoca elemente într-un vector care își ajustează dimensiunea
- Clasa Vector implementează interfaţa List, deci dispune de toate metodele acesteia dar are şi
  multe metode care nu sunt în interfaţa List cum ar fi addElement(), firstElement(), lastElement()
  capacity(), elementAt(), removeElementAt(), insertElementAt(), removeElement(), etc
- Capacitatea unui Vector (capacity) este întotdeauna cel puţin la fel de mare ca şi dimensiunea vectorului (size). Capacitatea unui vector se poate modifica în funcţie de conţinutul acestuia. (De exemplu, capacitatea iniţială este 10 şi rămâne atât până se adaugă primele 10 obiecte. Înainte să se adauge elementul al 11-lea se produce o realocare şi capacitatea vectorului se dublează, ajungând la 20). Dispune de un constructor prin care se poate specifica capacitatea iniţială, care va fi şi cea utilizată la fiecare relocare.
- Clasa Vector este sinconizată, ceea ce înseamnă că metodele care modifică structura vectorului cum ar fi add (), remove () sunt sincronizate şi pot fi folosite cu încredere în aplicaţiile cu fire de execuţie (sunt thread safe). ArrayList nu este thread safe deci nu este recomandata în fire de execuţie. Pe de alta parte ArrayList este mai rapidă, deci recomandată în programele fără fire de execuţie

```
package capitolul3.vector;
import java.util.Collections;
import java.util.Vector;
class MainApp {
 Capacitate vector=10
 public static void main(String[] args) {
 Numar elemente in vector=1
 Capacitate vector=20
 Vector<Integer> vector=new Vector<Integer>();
 Numar elemente in vector=12
 ---Elementele vectorului---
 vector.add(0);
 System.out.println("Capacitate vector="+vector.capacity());
 System.out.println("Numar elemente in vector="+vector.size());
 3
 99
 for (int i=1;i<11;i++) {
 5
 vector.addElement(i);
 vector.insertElementAt(99, 5);
 10
 System.out.println("Capacitate vector="+vector.capacity());
 System.out.println("Numar elemente in vector="+vector.size());
 System.out.println("---Elementele vectorului---");
 for (int i=0;i<vector.size();i++)</pre>
 System.out.println(vector.elementAt(i));
```

```
System.out.println("---Dupa stergerea primului element---");
 vector.removeElementAt(0);
 vector.forEach(System.out::println);

System.out.println("Primul element este "+vector.firstElement());
System.out.println("Ultimul element este "+vector.lastElement());

System.out.println("---Ordonare---");
Collections.sort(vector);
System.out.println(vector);
}
```

```
---Dupa stergerea primului element---

1
2
3
4
99
5
6
7
8
9
10
Primul element este 1
Ultimul element este 10
---Ordonare---
[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 99]
```


3.4 Clasa Properties

- Clasa Properties este utilizată la colecții de obiecte formate din perechi chei-valoare la care atât cheia cât și valoarea sunt striguri. Clasa nu face parte din Java collections framework
- Proprietățile pot să fie salvate într-un stream sau încărcate dintr-un stream cu ajutorul metodelor load() și store()

```
package capitolul3.properties;
import java.io.FileNotFoundException;
import java.io.FileReader;
import java.io.FileWriter;
import java.io.IOException;
import java.util.Iterator;
import java.util.Properties;
import java.util.Set;
class MainApp {
 public static void main(String[] args) throws IOException {
 Properties judete = new Properties();
 judete.setProperty("TM", "Timis");
 judete.setProperty("AR", "Arad");
 judete.setProperty("HD", "Hunedoara");
 {TM=Timis, AR=Arad, HD=Hunedoara}
 System.out.println(judete);
```

```
//Set<Object> jud = judete.keySet();
 var jud = judete.keySet();
 Judetul Timis are codul TM.
 //Iterator<Object> itr = jud.iterator();
 Judetul Arad are codul AR.
 Judetul Hunedoara are codul HD.
 var itr = jud.iterator();
 while (itr.hasNext()) {
 String s = (String) itr.next();
 System.out.println("Judetul " + judete.getProperty(s) + " are codul " + s + ".");
 scrie(judete, "judete.properties");
 System.out.println("citire din fisier");
 Properties jud in = new Properties();
 iudete.properties □
 1#Lista judetelor
 citeste(jud in, "judete.properties");
 2#Tue Mar 17 10:29:01 EET 2020
 3 TM=Timis
public static void scrie(Properties p, String fis) {
 4AR=Arad
 FileWriter writer:
 5HD=Hunedoara
 try {
 writer = new FileWriter(fis);
 p.store(writer, "Lista judetelor");
 writer.close();
 } catch (FileNotFoundException e) {
 e.printStackTrace();
 } catch (IOException e) {
 e.printStackTrace();
```



```
public static void citeste(Properties p, String fis) {
 citire din fisier
 FileReader reader;
 -- listing properties --
 try {
 TM=Timis
 AR=Arad
 reader = new FileReader(fis);
 HD=Hunedoara
 p.load(reader);
 p.list(System.out);
 reader.close();
 } catch (FileNotFoundException e) {
 e.printStackTrace();
 } catch (IOException e) {
 e.printStackTrace();
```

- Introducerea elementelor în colecție se poate face cu ajutorul metodelor setProperty() sau put()
- Setul de chei poate fi obţinut cu ajutorul metodei keySet()
- Valoarea unei chei se poate obţine cu ajutorul metodei getProperty()
- Metoda list() permite afișarea colecției în streamul dat ca și parametru de intrare, care poate fi asociat monitorului, unui fișier, etc
- Metoda remove() permite eliminarea unui element din colecție

4. Tratarea excepţiilor

Sl. dr. ing. Raul Robu

2022-2023, Semestrul 2

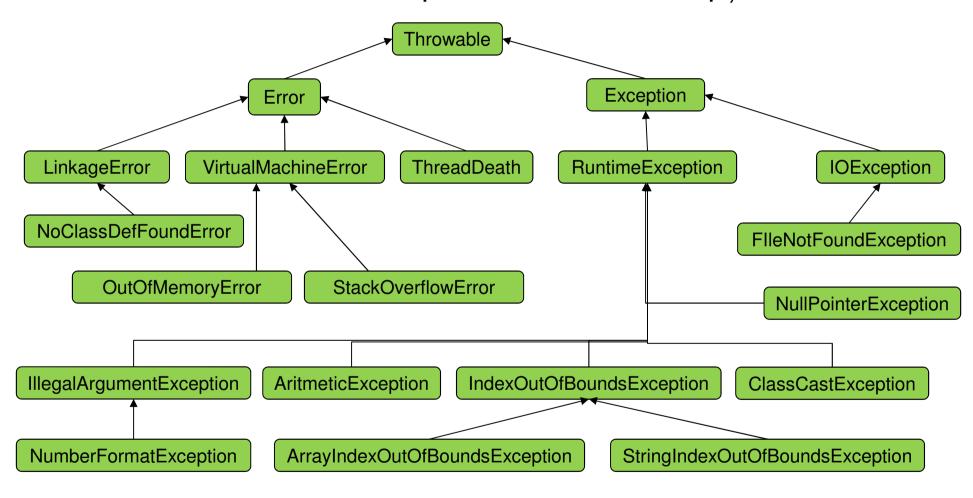

4.1 Tratarea excepţiilor

- O excepţie este un eveniment care nu permite continuarea normală a execuţiei programului
- Exemple de excepţii
  - Încercarea de a accesa un element aflat dincolo de limitele unui vector (ArrayIndexOutOfBoundsException)
  - Încercarea de a accesa un fişier de intrare care nu există (*FileNotFoundException*)
  - ☐ Încercarea de a realiza o împărţire la 0 (*ArithmeticException*)
  - Încercarea de a accesa cu metoda charAt() un caracter din afara unui String
     (StringIndexOutOfBoundsException)
  - Încercarea de a converti în întreg cu ajutorul metodei Integer.parseInt () un String necorespenzător (NumberFormatException)
- Utilizarea excepţiilor este un mecanism elegant de a renunţa la execuţia secvenţei de cod care a provocat excepţia, semnalarea acesteia şi eventual execuţia unei secvenţe de tratare corespunzătoare
- O excepţie este un obiect ce aparţine casei Throwable sau unei clase derivate din aceasta
- Java oferă o ierarhie de clase predefinite pentru tratarea excepţiilor, care se găsesc în pachetul
  java.lang. La rădăcina ierarhiei se află clasa Throwable

Ierarhia de clase pentru tratarea excepțiilor

Notă: pachetul **java.lang** mai conține încă multe clase pentru tratarea excepțiilor pe lângă cele exemplificate în schema de mai sus

- Din clasa Throwable sunt derivate în mod direct următoarele două ierarhii de clase:
  - Error pentru erorile nerecuperabile. De obicei aceste erori se referă la maşina virtuală sau la editarea legăturilor. Aceste erori nu trebuie tratate pentru că în cazul apariţiei unor astfel de erori nu mai poate continua execuţia. În astfel de situaţii se afişează un mesaj şi programul se închide
  - □ *Exception* se împarte în două ierarhii:
    - O ierarhie care pornește din clasa *RuntimeException* (se referă în general la greșeli de programare cum ar fi depășirea vectorilor sau utilizarea proastă a tipurilor)
    - O altă ierarhie care poate să fie creată de către programator
- Programatorul poate utiliza clasele predefinite de excepţii sau poate să-şi definească propriile clase pentru tratarea excepţiilor, pentru situaţiile de excepţie care pot apărea în dezvoltarea programelor şi care nu sunt prevăzute în API-ul Java (De exemplu se citeşte codul numeric personal al unei persoane de la tastatură şi dacă este introdus greşit se produce excepţia CNPInvalid)
- Clasele definite de programator pentru tratarea excepţiilor trebuie să fie derivate direct sau indirect din Throwable (prin convenţie se derivează din clasa Exception)

- Mecanismele de emitere-captare a excepţiilor:
  - permit separarea explicită a secvenţelor de cod care tratează situaţiile normale faţă de cele care tratează excepţiile.
  - oferă suportul necesar pentru a "forța" o funcție să returneze, în situații deosebite, valori ale altui tip decât cel specificat în antet ca tip returnat.
- Tratarea unei excepţii are două componente:
  - Componenta care semnalează excepţia (throws)
  - Componenta care tratează excepţia (prinde excepţia)
- Java pune la dispoziție următoarele construcții de bază pentru lucrul cu excepții
  - instrucțiunea *throw* pentru emiterea excepțiilor;
  - □ Clauza *throws* prin care o funcție precizează că în anumite situații poate arunca o excepție
  - blocul *try* pentru delimitarea secvențelor de cod sensibile la apariția excepțiilor
  - blocul catch pentru definirea secvenţei de captare şi tratare a unei excepţii;
  - Blocul *finally* care conţine cod care se va executa indifierent dacă excepţia se produce sau nu

Instrucțiunea throw

throw object:

- obiect trebuie să fie o referință la un obiect al unei clase care face parte din ierarhia ce are la bază clasa Throwable
- O instrucţiune throw poate să apară într-o funcţie numai dacă:
  - Se găseşte într-un bloc try catch care captează tipul de excepţie returnat de expresia din throw (sau o superclasă a acestuia)
  - Definiţia funcţiei este însoţită de o clauză throws în care apare tipul de excepţie respectiv (sau o superclasă al acestuia)
  - Excepţia generată aparţine claselor RuntimeException sau Error sau descendenţilor acestora, în acest caz nu este neceasară plasarea acesteia într-un bloc try şi nici utilizarea lui throws

Clauza throws

- Dacă într-o metodă este posibil să apară o excepţie fără ca aceasta să fie tratată, atunci în linia de declaraţie a metodei trebuie specificat tipul excepţiei respective (pentru excepţii care nu aparţin claselor RuntimeException, Error sau subclaselor acestora)
- O metodă trebuie să declare că poate să arunce o excepție pentru ca metodele care o apelează să prevadă tratarea excepției respective

tip_returnat nume_functie(lista_param) throws tip_ex1, tip_ex2,...,tip_exn

- Această clauză se ataşează la antetul unei funcţii şi ea precizează tipurile de excepţii care pot fi generate pe parcursul execuţiei funcţiei respective
- Dacă în lista de tipuri din clauza *throws* există cel puţin două tipuri, *tip_exi* şi *tip_exj*, derivate dintr-o superclasă comună *tip_exsup*, limbajul permite înlocuirea celor două cu *tip_exsup*.
- Dacă în listă se trece doar *Exception*, informaţia este foarte vagă pentru cititorul programului
- Dacă programatorul nu prevede clauza throws, şi nici secvenţe try-catch într-o funcţie dezvoltată de el, care apelează funcţii predefinite dotate cu clauze throws, care aruncă excepţii nederivate din Error sau RuntimeException compilatorul va sesiza acest lucru ca eroare.
- În continuare este prezentat un exemplu în care se utilizează clauza throws și instrucțiunea throw

 În exemplul precedent constructorul clasei Scanner care primește ca şi parametru un obiect de tip File şi aruncă excepţia FileNotFoundException

throw new ArithmeticException("Exceptie la impartirea cu zero");

java.util.Scanner.Scanner(File source) throws FileNotFoundException

Excepţia trebuie ori tratată (pus apelul constructorului în try) ori aruncată mai departe (funţia main se completează cu clauza throws) altfel programul va avea eroare de compilare Unhandled exception type FileNotFoundException. Acest lucru este necesar deoarece clasa FileNotFoundException nu este derivată din Error sau RuntimeException)

Pe de altă parte, ultima linie de cod din funcţia main, aruncă o excepţie de tip
 ArithmeticException, clasă care este derivată din clasa RuntimeException iar codul nici nu o
 tratează, nici nu o aruncă mai departe, acest lucru nu cauzează eroare de compilare

Blocurile try -catch

 Acestea indică zona de instrucţiuni în care pot să apară excepţiile, tipul excepţiilor şi modul în care se face tratarea acestora

- М
  - Un bloc *try* este urmat de 0, 1 sau mai multe blocuri *catch* şi eventual de un bloc *finally*
  - Dacă pe parcursul executării intrucţiunilor din blocul try este emisă o excepţie, secvenţa se întrerupe şi se baleiază blocurile catch pentru a-l găsi pe cel corespunzător excepţiei emise
  - Dacă un astfel de bloc există se execută instrucţiunile din el. După aceea execuţia programului continuă cu linia care urmează după ultimul bloc catch sau, dacă blocul opţional finally există atunci cu instrucţiunile din el
  - Prin bloc catch corespunzător unei excepţii se înţelege un bloc catch care are tipul specificat ca parametru identic cu tipul excepţiei, sau o supraclasă a tipului excepţiei.
  - Dacă nu se găseşte nici un catch corespunzător unei excepţii se caută un try înconjurător şi catch-ul corespunzător (blocurile *try-catch* pot fi imbricate, aşadar se repetă procesul)
  - Dacă se ajunge cu propagarea până în main excepţia este preluată de handler-ul de excepţii al maşinii virtuale care determină abandonul programului, cu afişarea unui mesaj corespunzător
  - Un bloc catch se poate termina normal (adică prin epuizarea instrucţiunilor care îl compun) sau printr-un throw care să emită o nouă excepţie sau tot pe cea primită. În acest din urmă caz are loc retransmisia excepţiei.
  - Un bloc catch poate prinde mai multe tipuri de excepţii care sunt separate printr-o bară verticală

Secvenţa finally

Secvența finally reprezintă un mecanism prin care se forțează execuția unei porțiuni de cod indiferent dacă o excepție a apărut sau nu.

```
package capitolul4.exceptii2;
import java.io.BufferedReader;
import java.io.FileReader;
import java.io.IOException;
class MainApp {
 public static boolean cautare(FileReader f,String cuvant) throws IOException{
 BufferedReader reader=null;
 try{
 reader = new BufferedReader(f);
 String linie;
 while ((linie = reader.readLine()) != null)
 if(linie.contains(cuvant))
 return true;
 return false; //nu s-a gasit cuvantul in fisier
 finally {
 System.out.println("Secventa finally");
 if(reader != null) reader.close();
 11
```


Secventa finally Cuvantul linia se gaseste in fisier

 Asa cum arată captura de ecran de la rulare, cu toate că în try se returnează valoare, lucru care determină ieşirea din funcţie, codul din secventa finally se execută şi afişează pe ecran mesajul Secventa finally

Blocuri try cu resurse

- O resursă este un obiect care trebuie închis după ce programul a terminat de lucrat cu el (vezi obiectul numit reader din exemplul precedent)
- Într-ul bloc *try* cu resurse, resursele sunt închise automat la finalul blocului (nu este necesară închiderea lor explicită, precum în exemplul precedent)
- Orice obiect care implementează interfaţa java.lang.AutoCloseable, poate fi folosit ca o resursă
- Blocurile try cu resurse au fost introduse în Java 7
- Codul din exemplul precedent poate fi rescris mai comasat dacă se folosește un bloc try cu resurse, precum în exemplul următor:

```
public static boolean cautare2(FileReader f,String cuvant) throws IOException {
 try(BufferedReader reader=new BufferedReader (f)){
 String linie;
 while ((linie = reader.readLine()) != null)
 if(linie.contains(cuvant))
 return true;
 return false; //nu s-a gasit cuvantul in fisier
 }
}
```

Dacă sunt mai multe resurse acestea se separă prin simbolul punct şi virgulă

■ Blocurile try cu resurse din *Java 7* au limitarea că resursa trebuie să fie declarata în cadrul blocului *try. Java 9* permite ca resursa sa fie declarată în afara blocului *try*, vezi exemplul următor:

```
package capitolul4.exceptii3;
import java.io.FileNotFoundException;
import java.io.PrintStream;
class MainApp {
 public static void pana_la_java_9() {
 try(PrintStream ps=new PrintStream("out1.txt");) {
 ps.print("Scrie ceva in fisier");
 } catch (FileNotFoundException e) {
 e.printStackTrace();
 }
 public static void de_la_java9() throws FileNotFoundException {
 PrintStream ps=new PrintStream("out2.txt");
 try(ps) {
 ps.print("Scrie ceva in fisier");
 } catch (Exception e) {
 e.printStackTrace();
 public static void main(String []args) throws FileNotFoundException {
 pana La java 9();
 de La java9();
```


- Clasa PrintStream implementează mai multe interfețe, printre care şi interfața AutoCloseable, deci
  obiectul de tip PrintStream poate fi utilizate în blocuri try cu resurse pentru a închide automat
  stream-ul corespunzător, astfel nu mai este necesar apelul explicit al metodei close()
- Obiectul *PrintStream* permite crearea şi scrierea într-un *stream* de ieşire. În exemplul de mai sus se creează fișierele *out1.txt* și *out2.txt* și se scrie câte un text în ambele fișiere
- Din motive de compatibilitate în Java 9, stream-ul poate fi declarat în interiorul sau în afara blocului try, dar în versiunile mai vechi decât 9, nedeclararea stream-ului în interiorul blocului try produce eroare de compilare
- Dacă sunt mai multe resurse se separă prin punct şi virgulă
- În următorul exemplu sunt produse şi prinse excepţiile *ArrayIndexOutOfBoundsException*, *NumberFormatException*, *NullPointerException*


```
package capitolul4.exceptii4;
public class MainApp {
 public static void exceptie_array() {
 int [] tab = new int[10];
 int i;
 try {
 for(i=0;;)
 tab[i++]=i;
 catch(ArrayIndexOutOfBoundsException e) { //cand i >=tab.length
 System.out.println(e);
 //System.out.println(e.getLocalizedMessage());
 public static void exceptie_conversie() {
 try {
 int x=Integer.parseInt("zzz");
 System.out.println("x="+x);
 }catch(NumberFormatException e) {
 System.out.println("Conversie nereusita! "+e.getMessage());
```

```
public static void exceptie_null() {
 try {
 String s=null;
 System.out.println(s.toUpperCase());
 }catch(NullPointerException e) {
 e.printStackTrace();
 }
}

public static void main(String[] args) {
 exceptie_array();
 exceptie_conversie();
 exceptie_null();
}
```

 leşirea programului este afişată în captura de ecran de mai jos. După cum se vede, excepţiile determinate au fost prinse şi afişate prin mesajele corespunzătoare. În fiecare catch s-a utlizat alt mod de a afişa mesajul aferent excepţiei

Funcția excepţie_array() încearcă să pună un element într-un vector folosind un indice care determină accesarea unui element care este în afara spațiului rezervat pentru vector, lucru care produce excepţia ArrayIndexOutOfBoundsException

- Funcția excepţie_conversie() încearcă să convertească în întreg un sir de caractere care nu conține doar cifre, lucru care nu este posibil şi se produce excepţia NumberFormatException
- Funcția excepţie_null() încearcă să afișeze pe ecran cu majuscule un şir de caractere care este null, lucru care nu este posibil şi se produce excepţia NullPointerException. Apelul unei metode a unui obiect care este null, produce excepţia corespunzătoare

Crearea unor noi clase de excepţii

- •În situaţia în care excepţiile predefinite ale limbajului nu sunt suficiente pentru situaţiile de excepţie care pot să apară în dezvoltarea unui program, se pot crea propriile clase de excepţii. Acestea trebuie să fie derivate direct sau indirect din clasa *Throwable*, prin convenţie se derivează din clasa *Exception*
- ■De exemplu dacă într-un program vrem să citim codul numeric personal al unei persoane şi pornind de la acesta să calculăm data nașterii si să aflăm vârsta, putem crea o clasă *CNPEronat*, pentru situaţiile de excepţie care pot apărea la introducerea unui *CNP* (nu se introduc 13 caractere, nu se introduc numai cifre, cifrele care codifică sexul, luna nașterii sau ziua nașterii nu sunt valide, etc).
- ■Exemplul următor schițează un model de program care poate fi adaptat pentru diferite situații de excepții care pot apărea în dezvoltarea programelor

```
package capitolul4.exceptii5;
class MyException extends Exception{
 public MyException(String mesaj) {
 super(mesaj);
}
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 boolean sw=false;
 do {
 //preia datele de intrare
 try {
 calculeaza_date_iesire(date_intrare);
 afiseaza_date_iesire();
 sw=true;
 catch(MyException e) {
 System.out.println(e);
 }while(!sw);
```


- Clasa MyException are un constructor care primeşte ca şi parametru de intrare un şir de caractere pe care îl transmite către constructorul superclasei (clasei Exception). Acest şir de caractere reprezintă mesajul care va fi afişat atunci când excepţia se produce, iar conţinutul acestui mesaj se va specifica în instrucţiunea throw atunci când se va arunca un obiect de tip MyException.
- În do...while se vor prelua anumite date de intrare de la tastatură, care vor fi transmise către funcţia calculeaza_date_iesire(date_intrare) care pe baza acestora va trebui să calculeze şi să returneze datele de ieşire. Funcţia calculeaza_date_iesire(date_intrare) nu va putea să-şi îndeplinească scopul dacă datele de intrare sunt într-un format necorespunzător. În această situaţie funcţia va arunca o excepţie de tipul MyException, însoţită de un mesaj corespunzător.
- Excepţia aruncată va fi prinsă în blocul catch, se va afişa mesajul excepţiei şi tot procesul se va relua cu preluarea din nou a datelor de intrare de la tastatură
- Dacă datele de intrare se introduc corect, atunci se calculează cu succes datele de ieşire, se afișează și variabila booleană se pune pe true, fapt care va determina oprirea cilului repetitiv
- **Tema**: Să se realizeze un program care aplică modelul precedent în problema determinării vârstei unei persoane pe baza CNP-ului. Programul va citi CNP-ul persoanei de la tastatură, va determină data nașterii persoanei și ţinând cont de data curentă citită din sistem va determină și afișa vârsta. Se va realiza o metodă care primește la intrare CNP-ul persoanei, calculează și returnează vârsta. Dacă CNP-ul este introdus greșit de la tastatură metoda va arunca o excepţie de tip CNPEronat însoţită de o descriere a problemei. Procesul se va relua până la introducerea corectă a CNP-ului

5. Java Database Connectivity

SI. dr. ing. Raul Robu

CUPRINS

- 5.1 Caracteristicile generale ale JDBC
- 5.2 Caracteristicile şi utilizarea MySQL
- 5.3 Crearea unui proiect Maven care utilizează JDBC
- 5.4 Preluarea datelor din baza de date
  - 5.4.1 Stabilirea unei conexiuni către baza de date,
  - 5.4.2 Execuția interogărilor SQL
  - 5.4.3 Procesarea rezultatelor
  - 5.4.4 Închiderea conexiunii
- 5.5 Rularea comenzilor SQL cu parametri
- 5.6 Actualizarea conținutului unui tabel cu ajutorul comenzilor SQL
- 5.7 Actualizarea conținutului unui tabel cu ajutorul actualizărilor programatice
- 5.8 Apelul procedurilor stocate
- 5.9 Gestiunea tabelelor (creare, ștergere, modificare)
- 5.10 Determinarea denumirii coloanelor unei tabele și tipul lor
- 5.11 JDBC și Oracle

5. Java Database Connectivity (JDBC)

5.1 Caracteristicile generale ale JDBC

- JDBC este o tehnologie care permite conectarea la baze de date şi oferă metode pentru interogarea şi actualizarea acestora.
- Tehnologia JDBC este orientată către baze de date relaţionale (Oracle, MySql, Microsoft Sql Server, etc), dar permite conectarea şi la fişiere tabelare (Microsoft Excel spreadsheets) sau fişierele plate (flat files).
- Conectarea la un anumit tip de bază de date se face cu ajutorul driver-ului aferent bazei de date respective
- Clasele JDBC sunt conţinute în pachetele java.sql şi javax.sql.
- Clasa DriverManager este folosită pentru a crea conexiunile JDBC.
- Conexiunile JDBC suportă crearea şi executarea comenzilor SQL. Acestea pot fi comenzi de manipulare a datelor (Data Manipulation Language -DML) precum INSERT, UPDATE, DELETE, SELECT (manipulează date read-only) sau pot fi comenzi destinate definirii structurilor de stocare a datelor (Data Definition Language - DDL) precum CREATE TABLE, ALTER TABLE, DROP TABLE, etc. JDBC execută comenzile sql cu ajutorul metodelor oferite de una din următoarele interfeţe:

- M
- ☐ Statement este folosită pentru trimiterea comenzilor SQL simple fără parametri
- □ *PreparedStatement* permite folosirea instrucţiunilor *SQL* precompilate şi a parametrilor de intrare în interogări.
- CallableStatement permite executarea unor proceduri stocate pe baza de date.
- Comenzile SQL precum INSERT, UPDATE şi DELETE returnează un contor care reprezintă numărul de rânduri care au fost afectate de comandă
- Interogările SQL (SELECT) returnează un obiect JDBC, de tip ResultSet, care este organizat pe rânduri şi coloane. Coloanele pot să fie accesate fie cu ajutorul numelui, fie cu ajutorul indexului coloanei. Un ResultSet conţine metadate care descriu numele coloanelor si tipul acestora

5.2 Caracteristicile şi utilizarea MySQL

Caracteristici

- □ Unul din cele mai populare SGBD-uri (Sisteme de Gestiune a Bazelor de Date) din lume
- □ Scris în C şi C++
- Testat cu o arie largă de compilatoare
- Funcţionează pe multe platforme (Linux, Mac OS, Windows, Solaris, etc)

Testat cu <i>Purify</i> (un instrument software care ajută la buna gestiune a memoriei)
Utilizează un mod de proiectare cu module independente
Proiectat astfel încât să poată fi rulat cu uşurință pe mai multe procesoare
Furnizează motoare de stocare tranzacţionale sau ne-tranzacţionale
Foloseşte un sistem de alocare bazat pe fire de execuţie foarte rapid
Execută foarte rapid comenzi de tip join
Implementează tabele hash, care sunt folosite ca tabele temporare
Server-ul poate fi tratat ca un program separat și poate fi utilizat în aplicaţii de tip client- server în reţea, dar poate fi tratat și ca o librărie care poate fi încorporată în aplicaţii de sine stătătoare. Aceste aplicaţii pot fi utilizate în medii în care nu este disponibilă nici o reţea

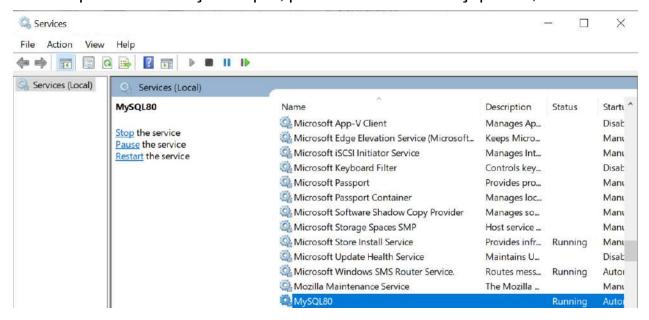
Descărcare și instalare

□ <u>http://dev.mysql.com/downloads/installer/</u>

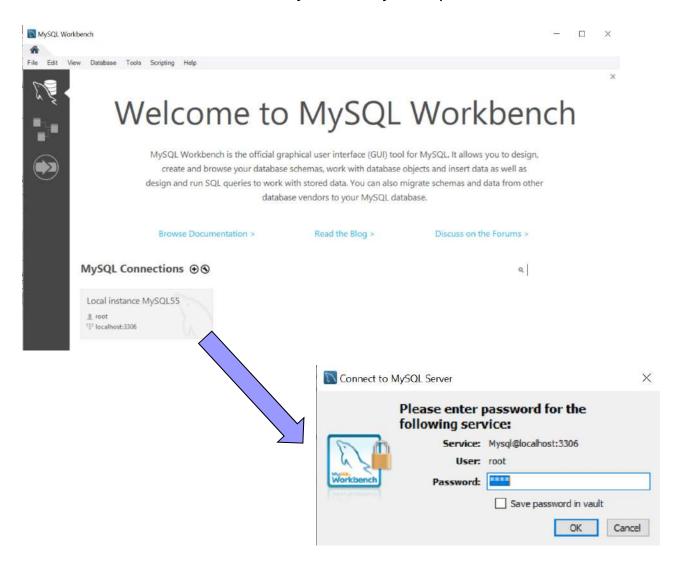
- □ La instalare alegeţi opţiunea *Default* care instalează următoarele instrumente
  - MySQL Server
  - MySQL Workbench este un instrument vizual care permite administrarea bazelor de date
  - Conectorii care permite accesarea bazelor de date MySQL din Java, C, C++, .Net, ODBC. Excel
  - MySQL Notifier care permite monitorizarea şi schimbarea stării serverului MySQL, cu ajutorul unui indicator care este plasat în system tray
  - Documentaţie si exemple

Utilizarea

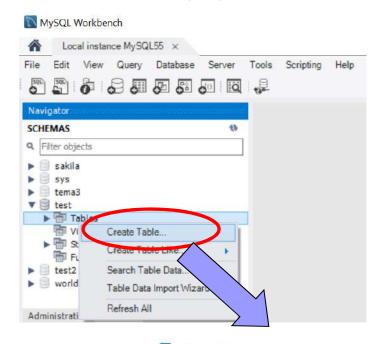
- în sistemul de operare a fost instalat un serviciu care se lansează automat atunci când pornim calculatorul. Acest serviciu porneşte serverul MySQL.
- Serverul pornit ascultă şi acceptă, pe bază de utilizator şi parolă, cererile de conectare

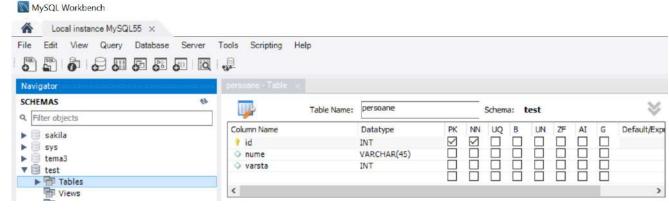

- Conectarea la server, crearea bazelor de date (schemelor) şi a tabelelor, popularea acestora cu
  date, etc se realizează cu ajutorul instrumentului MySQL Workbench
- Întâi se realizează conectarea la serverul mySQL cu ajutorul parolei stabilite la instalare

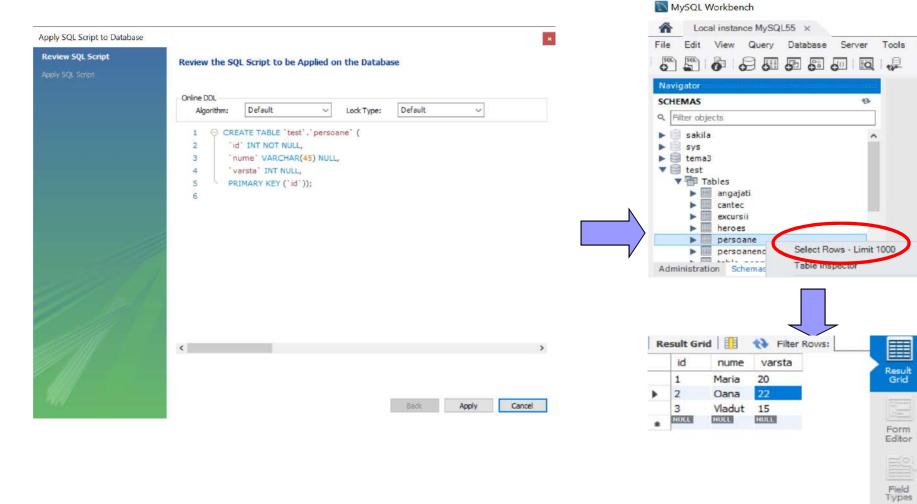

- O bază de date poate conţine tabele, vederi, proceduri stocate sau functii
- Se deschide baza de date în care se doreşte să se creeze tabelul (sau se creează o nouă bază de date)
- Se face click dreapta pe secţiunea Tables şi se alege comanda Create Table

 Se generează automat comanda SQL de creare a tabelului în conformitate cu cele menţionate în interfaţa grafică

■ Popularea cu date a tabelului creat se face prin click dreapta pe numele tabelului şi alegând comanda *Select Rows – Limit 1000*

Revert

Apply

persoane 1 x

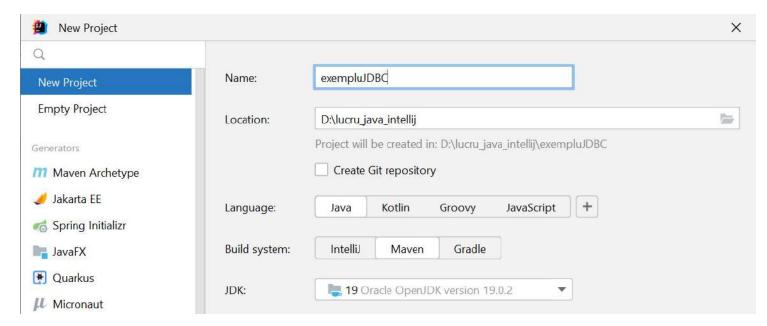
 După introducerea datelor se apasă comanda Apply, în urma căreia se generează automat comenzile SQL - INSERT pentru introducerea datelor în tabel

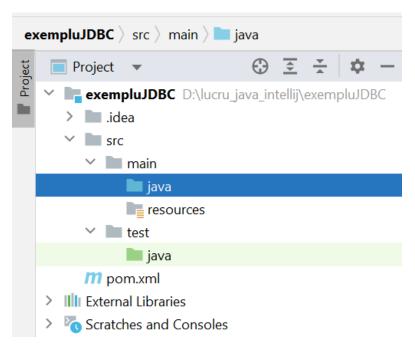
5.3 Crearea unui proiect Maven care utilizează *JDBC*

- Apache Maven este un instrument care gestionează toate fazele de construcție ale proiectelor software. De asemenea el permite crearea unor proiecte pe baza unor modele de proiecte (arhetipuri) şi gestionează dependențele proiectelor software (bibliotecile pe care acestea le utilizează).
- Un proiect Maven primește instrucțiunile cu privire la dependențele necesare pentru rularea lui, instrucțiunile de compilare, build, raportare și documentare prin unul sau mai multe fișiere XML numite pom.xml (Project Object Model).
- Crearea unui proiect Maven în IntelliJ se realizează alegând comanda File > New Project. Se introduce numele proiectului şi se alege sistemul de build Maven

Proiectul realizat are următoarea structură:

- În directorul src/main/java se introduce codul sursă al proiectului.
- În directorul *src/main/resources* se introduc resursele proiectului, cum ar fi imagini, fișiere *JSON* sau *XML* de intrare.
- În src/test/java se scriu unități de testare, de exemplu JUNIT.
- Fisierul pom.xml (Project Object Model) este fișierul utilizat de Maven pentru configurarea proiectului.

- În fişierul pom.xml a fost generat tag-ul properties> cu subtagurile<maven.compiler.source> si <maven.compiler.target> care permit modificareaversiunii de Java utilizată de proiect.
  - De asemenea au fost generate tag-urile:
    - □ groupId –se completează cu numele organizației sau echipei care dezvoltă proiectul
    - artifactId reprezintă numele proiectului. În cadrul organizației sau echipei artifactId ar trebui să reprezinte în mod unic un proiect specific
    - □ *version 0.0.1 SNAPSHOT* reprezintă un proiect în dezvoltare
  - Dependențele (artefactele) de care are nevoie proiectul pentru a rula trebuie introduse în fișierul pom.xml în interiorul tag-ului <dependencies></dependencies>
  - Pentru fiecare artefact trebuie introdus id-ul grupului, id-ul artefactului şi versiunea. Determinarea acestor informații se face accesând depozitul Maven central: https://mvnrepository.com şi căutând după artefactul dorit.
  - Într-un proiect Maven care lucrează cu o bază de date MySQL folosind tehnologia JDBC (Java Database Connectivity) este necesar să se introducă o dependenţă faţă de connectorul MySQL (driverul de conectare la baza de date MySQL)
  - Această dependenţă se obţine din depozitul Maven central https://mvnrepository.com căutând după "mysql connector". Din lista rezultată în urma căutări se alege conectorul corespunzător versiunii de MySQL instalată (pe calculatoarele din laborator aceasta este 8.0.19) şi se copiază tag-ul dependency care conţine tagurile groupld, artifactld şi version

13

M

În fişierul pom.xml, în interiorul tagului project se completează tagul dependencies şi în acesta tagul dependency

În *IntelliJ*, după ce se modifică şi se salvează fişierul *pom.xml*, trebuie dată comanda *Load Maven Changes (Ctrl + Shift + O)*. Dependentele aduse în proiect pot să fie vizualizate în secțiunea *External Libraries*.

Load Maven Changes Ctrl+Shift+O

Maven project structure has been changed. Load changes into IntelliJ IDEA to make it work correctly.

- În urma acestei comenzi dependențele completate în fișierul pom.xml, se aduc în proiect din depozitul Maven local care se găsește în c:\users\nume_user\.m2\repositoy. Dacă dependențele nu se regăsesc în depozitul Maven local atunci se vor descărca automat din depozitul central în cel local şi apoi se vor aduce în proiect.
- Dacă în fişierul pom.xml se pun în comentariu sau se șterg rândurile care solicită dependențele şi apoi se salvează fișierul pom.xml şi se actualizează proiectul, se observă ca acestea sunt eliminate din proiect.
- În *Eclipse*, după ce se modifică şi se salvează fişierul *pom.xml*, se dă click dreapta pe proiect şi se rulează comanda *Maven > Update project (Alt + F5)*. Dependentele aduse în proiect pot sa fie vizualizate in sectiunea *Maven Dependencies*.

5.4 Preluarea datelor din baza de date

- Presupune parcurgerea următorilor paşi:
  - □ Stabilirea unei conexiuni către baza de date
  - □ Execuţia interogărilor SQL
  - □ Procesarea rezultatelor
  - Închiderea conexiunii cu baza de date

5.4.1 Stabilirea unei conexiuni către baza de date

- Odată ce s-a încărcat un driver putem să-l folosim pentru stabilirea unei conexiuni către baza de date. O conexiune JDBC este identificată printr-un URL JDBC specific
- Sintaxa standard pentru URL-ul unei baze de date este cea de mai jos. Driver este un nume de driver valid, server este numele sau adresa IP a calculatorului care găzduieşte serverul MySQL, port este numărul unui port deschis pe care se poate face conectarea

```
jdbc:driver://server:port/baza_de_date
```

 Pentru baza de date test, în care a fost creat tabelul persoane, din exemplul precedent URL-ul este următorul

```
String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
```

Pentru stabilirea unei conexiuni se foloseşte metoda statică getConnection() din clasa
 DriverManager

```
Connection connection = DriverManager.getConnection (url, "root", "root");
```

5.4.2 Execuţia interogărilor SQL

- După ce s-a stabilit conexiunea cu baza de date se pot trimite comenzi SQL. Aceste comenzi SQL pot fi comenzi DML (Data Manipulation Language) sau DDL (Data Definition Language), cu sau fără parametri. În cadrul acestui subcapitol se va discuta despre rularea unor interogări simple fără parametri care aduc date din baza de date în program
- execuţia instrucţiunilor SQL neparametrizate se realizează cu ajutorul unui obiect de tip Statement
   care se instanţiază prin intermediul metodei createStatement() din interfaţa Connection

```
Statement statement;
statement = con.createStatement();
```

- Metoda executeQuery() din interfaţa Statement este utilizată pentru rularea interogărilor (SELECT) care returnează o mulţime rezultat
- Pentru a prelua datele din tabelul persoane executăm o interogare SELECT şi preluăm datele întrun obiect de tip ResultSet

```
ResultSet rs;
rs = statement.executeQuery("select * from persoane");
17
```


5.4.3 Procesarea rezultatelor

- Datele preluate din baza de date se găsesc sub formă tabelară într-un obiect de tip ResultSet.
   Acesta conţine rezultatul unei interogări
- Parcurgerea înregistrărilor din ResultSet se realizează cu ajutorul cursorului. Acesta este poziționat inițial înaintea primei linii
- Metodele first(), previous(), next(), last(), absolute() permit deplasarea cursorului
- Metodele getInt(), getString(), getBoolean(), etc permit obţinerea valorilor câmpurilor specificate ca şi parametru de pe rândul indicat de cursor. Parametrul de intrare al acestor metode poate să fie denumirea câmpului sau index-ul acestuia (primul câmp are index-ul 1)
- Pentru afișarea pe ecran a datelor din tabelul persoane se poate utiliza codul de mai jos

```
while (rs.next())
 System.out.println("id="+rs.getInt("Id")+", nume= " + rs.getString("nume")+ ",
 varsta="+rs.getInt("varsta"));
```

- Determinarea liniei curente spre care indică cursorul se poate face cu ajutorul metodei getRow()
- Pentru a determina dacă cursorul este la sfârşit sau început se pot utiliza metode: isFirst(), isLast(), isBeforeFirst(), isAfterLast()

5.4.4 Închiderea unei conexiuni la baza de date

 Colectorul de reziduuri nu ştie dacă este cazul sau nu să elibereze resursele exterioare, de aceea este bine ca programatorii să închidă explicit conexiunile către baza de date

```
connection.close();
statement.close();
rs.close();
```

Exemplu, preluarea și afișarea în program a datelor din tabelul *persoane*:

```
package capitolul6.exemplul1;
import java.sql.Connection;
 ■ Console 器
 Problems
import java.sql.DriverManager;
 <terminated > testJDBC2 (1) [Java Application] C:\Pro
import java.sql.ResultSet;
 id=1, nume= Maria, varsta=20
import java.sql.SQLException;
 id=2, nume= Oana, varsta=22
 id=3, nume= Vladut, varsta=15
import java.sql.Statement;
class MainApp {
 public static void main(String[] args) throws SQLException {
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 String sql="select * from persoane";
 Connection connection= DriverManager.getConnection(url, "root", "root");
 Statement statement = connection.createStatement();
 ResultSet rs = statement.executeQuery(sql);
 while (rs.next())
 System.out.println("id=" + rs.getInt("Id") + ", nume= "
 19
 + rs.getString("nume") + ",varsta=" + rs.getInt("varsta"));
```

```
connection.close();
statement.close();
rs.close();
}
```

5.5 Rularea comenzilor SQL cu parametri

- Interfaţa PreparedStatement permite rularea comenzilor SQL cu parametri. Comanda SQL se transmite metodei prepareStatement() din interfaţa Connection. Metoda returnează un obiect de tip PrepareStatement.
- Stabilirea valorilor parametrilor se face cu ajutorul unor metode precum setString(), setInt() care primesc ca şi parametri indexul parametrului care va fi setat şi valoarea acestuia
- Exemplul următor, extrage date din tabelul persoane, filtrând doar persoanele care au un nume precizat şi o vârstă mai mică decât o valoare precizată. Exemplul rulează o interogare select cu patametri

```
package capitolul6.exemplul2;
import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.PreparedStatement;
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.SQLException;
```

```
class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 String sql="select * from persoane where nume=? and varsta<?";
 try {
 Connection connection = DriverManager.getConnection (url, "root", "root");
 PreparedStatement ps=connection.prepareStatement(sql);
 ps.setString(1, "Vladut");
 ps.setInt(2, 18);
 ResultSet rs = ps.executeQuery();
 while (rs.next())
 System.out.println("id="+rs.getInt(1)+", nume= " + rs.getString(2)
 + ", varsta="+rs.getInt(3));
 connection.close();
 ps.close();
 rs.close();
 @ Javadoc 😣 Declaration 📮 Console 💥
 } catch (SQLException e) {
 <terminated > testJDBC3 [Java Application] C:\Proc
 e.printStackTrace();
 id=3, nume= Vladut, varsta=15
```

5.6 Actualizarea bazei de date cu ajutorul comenzilor SQL

 Următorul exemplu arată cum pot fi rulate comenzi DML (Data Manipulation Language) pentru a adăuga, modifica şi şterge date în/din tabelul personae. Exemplul rulează comenzi SQL cu parametri cu ajutorul obiectului PreparedStatement

```
package capitolul6.exemplul3;
import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.PreparedStatement;
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.SQLException;
import java.sql.Statement;
class MainApp {
 public static void afisare_tabela(Statement statement, String mesaj) {
 String sql="select * from persoane";
 System.out.println("\n---"+mesaj+"---");
 try(ResultSet rs=statement.executeQuery(sql)) {
 while (rs.next())
 System.out.println("id=" + rs.getInt(1) + ", nume=" + rs.getString(2) + ", varsta="
 + rs.getInt(3));
 } catch (SQLException e) {
 e.printStackTrace();
```

```
public static void adaugare(Connection connection, int id, String nume, int varsta) {
 String sql="insert into persoane values (?,?,?)";
 try(PreparedStatement ps=connection.prepareStatement(sql)) {
 ps.setInt(1, id);
 ps.setString(2, nume);
 ps.setInt(3, varsta);
 int nr_randuri=ps.executeUpdate();
 System.out.println("\nNumar randuri afectate de adaugare="+nr randuri);
 } catch (SQLException e) {
 System.out.println(sql);
 e.printStackTrace();
 }
}
public static void actualizare(Connection connection, int id, int varsta){
 String sql="update persoane set varsta=? where id=?";
 try(PreparedStatement ps=connection.prepareStatement(sql)) {
 ps.setInt(1, varsta);
 ps.setInt(2, id);
 int nr randuri=ps.executeUpdate();
 System.out.println("\nNumar randuri afectate de modificare="+nr randuri);
 } catch (SQLException e) {
 System.out.println(sql);
 e.printStackTrace();
```

```
public static void stergere(Connection connection, int id){
 String sql="delete from persoane where id=?";
 try(PreparedStatement ps=connection.prepareStatement(sql)) {
 ps.setInt(1, id);
 int nr_randuri=ps.executeUpdate();
 System.out.println("\nNumar randuri afectate de modificare="+nr_randuri);
 catch (SQLException e) {
 System.out.println(sql);
 e.printStackTrace();
 }
}
public static void main(String[] args){
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 try {
 Connection connection = DriverManager.getConnection(url, "root", "root");
 Statement statement = connection.createStatement();
 afisare tabela(statement, "Continut initial");
 adaugare(connection, 4, "Dana", 23);
 afisare tabela(statement, "Dupa adaugare");
 actualizare(connection, 4, 24);
 afisare tabela(statement, "Dupa modificare");
```

```
stergere(connection,4);
 afisare_tabela(statement,"Dupa stergere");

statement.close();
 connection.close();
} catch (SQLException e) {
 e.printStackTrace();
 }
}
```

```
---Continut initial---
id=1, nume=Maria, varsta=20
id=2, nume=Oana, varsta=22
id=3, nume=Vladut,varsta=15
Numar randuri afectate de adaugare=1
---Dupa adaugare---
id=1, nume=Maria, varsta=20
id=2, nume=Oana, varsta=22
id=3, nume=Vladut,varsta=15
id=4, nume=Dana, varsta=23
Numar randuri afectate de modificare=1
---Dupa modificare---
id=1, nume=Maria, varsta=20
id=2, nume=Oana, varsta=22
id=3, nume=Vladut,varsta=15
id=4, nume=Dana, varsta=24
Numar randuri afectate de modificare=1
---Dupa stergere---
id=1, nume=Maria, varsta=20
id=2, nume=Oana, varsta=22
id=3, nume=Vladut,varsta=15
```


- Interfeţele Statement, PreparedStatement, Connection, ResultSet implementează interfaţa AutoCloseable, putând fi folosite în blocuri try cu resurse, pentru ca resursa să fie închisă automat
- În blocurile catch se afișează pe lângă mesajul excepţiei şi comanda sql care a determinat-o
- Metoda executeUpdate() este utilizată pentru a rula comenzile SQL insert, update şi delete. Metoda returnează numărul de rânduri afectate de comanda SQL. Comenzile update şi delete pot afecta de la nici un rând până la toate rândurile din tabelă, în funcţie de condiţia din clauza where
- Valorile efective ale parametrilor au fost stabilite prin metodele setInt(nr_parametru, valoare) sau setString(nr_parametru, valoare)
- Accesarea coloanelor din ResultSet s-a făcut de această dată precizând index-ul coloanei, nu denumirea acesteia

5.7 Actualizarea bazei de date cu ajutorul actualizărilor programatice

- Baza de date se poate actualiza prin rularea unor interogări SQL de tip INSERT, UPDATE,
   DELETE (precum în subcapitolul precedent) dar şi cu ajutorul unor actualizări programatice.
- Actualizările programatice sunt actualizări aplicate direct ResultSet-ului care sunt automat efectuate şi asupra bazei de date.
- Actualizările programatice nu se pot executa decât dacă obiectul de tip Statement a fost creat cu parametrii de mai jos

```
Statement statement = connection.createStatement(ResultSet.TYPE_SCROLL_SENSITIVE,

ResultSet.CONCUR_UPDATABLE);
```

- Constanta TYPE_SCROLL_SENSITIVE determină crearea unui obiect ResultSet care este explorabil (scrollable) şi în general senzitiv la schimbările datelor care privesc ResultSet-ul
- Constanta CONCUR_UPDATABLE –indică modul de concurenţă pentru un obiect ResultSet care poate fi actualizat
- Actualizări programatice pentru inserarea unui rând:

```
rs.moveToInsertRow(); //se muta cursorul pe un rand nou
rs.updateInt("nume_coloana", valoare_coloana); //se introduc datele
rs.updateString(numar_coloana, valoare_coloana);
rs.insertRow(); //se introduce randul in BD
```

Actualizări programatice pentru modificarea datelor:

```
rs.first(); //se pozitioneaza cursorul pe randul de modificat
rs.updateInt("nume_coloana", noua_valloare);
rs.updateString(numar_coloana, noua_valoare);
rs.updateRow(); //se actualizeaza randul in BD
```

Actualizări programatice pentru ştergerea unui rând:

```
rs.first(); //se pozitioneaza cursorul pe randul de sters
rs.deleteRow(); //se sterge randul din rs si din BD
```

 Următorul exemplu realizează operaţiile elementare adăugare, modificare şi stergere asupra tabelei persoane lucrând cu actualizări programatice

```
package capitolul6.exemplul4;

import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.SQLException;
import java.sql.Statement;

class MainApp {
 public static void afisare_tabela(ResultSet rs, String mesaj) {
 System.out.println("\n---"+mesaj+"---");
 try {
 rs.beforeFirst();
 }
}
```

```
while (rs.next())
 System.out.println("id=" + rs.getInt(1) + ", nume=" + rs.getString(2) + ", varsta="
 + rs.getInt(3));
 } catch (SQLException e) {
 e.printStackTrace();
 }
}
public static void adaugare(ResultSet rs, int id, String nume, int varsta) {
 try {
 rs.moveToInsertRow();
 rs.updateInt("id", id);
 rs.updateString("nume", nume);
 rs.updateInt("varsta", varsta);
 rs.insertRow();
 } catch (SQLException e) {
 e.printStackTrace();
public static void actualizare(ResultSet rs,int id,int varsta){
 boolean modificat=false;
 try {
 rs.beforeFirst();
 while (rs.next())
 if(rs.getInt("id")==id) {
 rs.updateInt("varsta", varsta);
 rs.updateRow();
 modificat=true;
 break;
 29
```

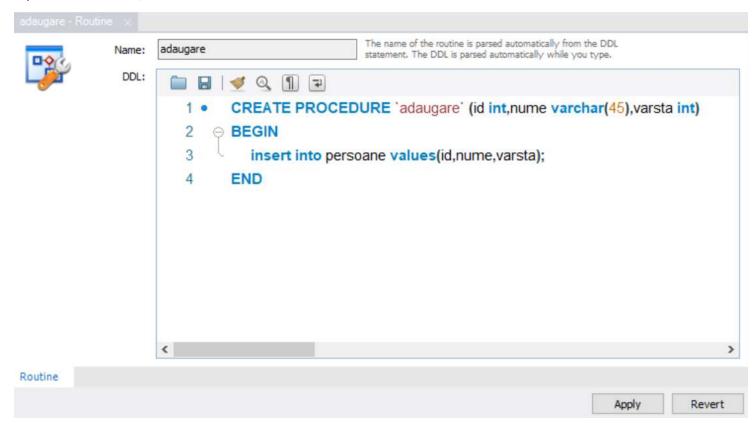
```
if(modificat)
 System.out.println("\nVarsta persoanei "+rs.getString("nume")
 +" a fost actualizata cu succes!");
 else
 System.out.println("Nu se gaseste nici o persoana cu id-ul specificat");
 } catch (SQLException e) {
 e.printStackTrace();
}
public static void stergere(ResultSet rs,int id){
 boolean sters=true:
 try {
 rs.beforeFirst();
 while (rs.next())
 if(rs.getInt("id")==id) {
 rs.deleteRow();
 sters=true;
 break;
 }
 if(sters)
 System.out.println("\nPersoana cu id-ul "+id+" a fost stearsa cu succes!");
 else
 System.out.println("Nu se gaseste nici o persoana cu id-ul specificat");
 } catch (SQLException e) {
 e.printStackTrace();
 30
```

```
public static void main(String[] args){
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 String sql="select * from persoane";
 try {
 Connection connection = DriverManager.qetConnection(url, "root", "root");
 Statement statement = connection.createStatement(ResultSet.TYPE SCROLL SENSITIVE,
 ResultSet. CONCUR UPDATABLE);
 ResultSet rs=statement.executeQuery(sql);
 ---Continut initial---
 id=1, nume=Maria, varsta=20
 id=2, nume=Oana, varsta=22
 afisare tabela(rs, "Continut initial");
 id=3, nume=Vladut, varsta=15
 ---Dupa adaugare---
 adaugare(rs,4,"Dana",23);
 id=1, nume=Maria, varsta=20
 id=2, nume=Oana, varsta=22
 afisare tabela(rs, "Dupa adaugare");
 id=3, nume=Vladut, varsta=15
 id=4, nume=Dana, varsta=23
 Varsta persoanei Dana a fost actualizata cu succes!
 actualizare(rs,4,24);
 afisare tabela(rs, "Dupa modificare");
 ---Dupa modificare---
 id=1, nume=Maria, varsta=20
 id=2, nume=Oana, varsta=22
 id=3, nume=Vladut, varsta=15
 stergere(rs,4);
 id=4, nume=Dana, varsta=24
 afisare tabela(rs, "Dupa stergere");
 Persoana cu id-ul 4 a fost stearsa cu succes!
 statement.close();
 ---Dupa stergere---
 connection.close();
 id=1, nume=Maria, varsta=20
 id=2, nume=Oana, varsta=22
 } catch (SQLException e) {
 id=3, nume=Vladut, varsta=15
 e.printStackTrace();
```


5.8 Apelul procedurilor stocate

- Cu ajutorul utilitarului MySQL Workbench se creează o procedura stocată pe server, în baza de date test, tabela persoane, prin click drepta pe Stored Procedures și apoi alegând comanda Create Stored Procedure...
- Procedura creată va permite adăugarea unei noi înregistrări în tabela persoane și va avea conținutul de mai jos

Exemplul de mai jos arată cum se poate apela procedura stocată si afișează conținutului tabelei:

```
package capitolul6.exemplul5;
import java.sql.CallableStatement;
import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.SQLException;
import java.sql.Statement;
class MainApp {
 public static void main(String[]args) {
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 try {
 Connection connection = DriverManager.getConnection (url, "root", "root");
 CallableStatement cs=connection.prepareCall("{call adaugare(?,?,?)}");
 cs.setInt(1,4);
 cs.setString(2,"Dana");
 cs.setInt(3,23);
 cs.execute();
 cs.close();
 Statement statement = connection.createStatement();
 ResultSet rs = statement.executeQuery("select * from persoane");
 while (rs.next())
 System.out.println("id="+rs.getInt(1)+", nume= " + rs.getString(2)
 33
 + ", varsta="+rs.getInt(3));
```

```
connection.close();
 statement.close();
 rs.close();
} catch (SQLException e) {
 e.printStackTrace();
}
}
```

```
id=1, nume= Maria, varsta=20
id=2, nume= Oana, varsta=22
id=3, nume= Vladut, varsta=15
id=4, nume= Dana, varsta=23
```

5.9 Gestiunea tabelelor (creare, stergere, modificare)

- Comenzile DDL (Data Definition Language) cum sunt create table, drop table, alter table pot fi rulate cu ajutorul unui obiect Statement şi a metodei executeUpdate().
- Metoda executeUpdate() permite executarea unor comenzi DML (Data Manipulation Language) cum sunt insert, update sau delete în acest caz metoda returnează numărul de rânduri afectate de comandă şi de asemenea permite executarea unor comenzi DDL (Data Definition Language) în acest caz returnează valoarea 0
- Exemplul următor afişează toate tabelele din baza de date *test* (rulând interogarea *show tables*), apoi şterge tabela *persoane* dacă aceasta există, creează tabela persoane cu câmpurile id (intreg, cheie primară), *nume* (*varchar*(20)) şi *vârstă* (*intreg*), apoi modifică structura tabelei adăugând o nouă coloană (*email varchar*(50))

```
package capitolul6.exemplul6;

import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.SQLException;
import java.sql.Statement;

class MainApp {
 public static void main(String[] args) throws SQLException {
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 String sql="show tables";
```

```
Statement statement = connection.createStatement();
 ResultSet rs = statement.executeQuery(sql);
 System.out.println("---Lista tabelelor din BD test---");
 while (rs.next())
 System.out.println(rs.getString(1));
 statement.executeUpdate("drop table if exists persoane");
 statement.executeUpdate("create table persoane (id integer primary key,"
 + "nume varchar(20)," + "varsta integer)");
 statement.executeUpdate("alter table persoane add email varchar(50)");
 statement.executeUpdate("insert into persoane values (1,'Oana',20,'oana@gmail.com')");
 System.out.println("---Continutul tabelei persoane---");
 rs = statement.executeQuery("select * from persoane");
 while (rs.next())
 System.out.println(rs.getInt(1)+", "+rs.getString(2)+", "+rs.getInt(3)+", "
 +rs.getString(4));
 connection.close();
 statement.close();
 rs.close();
 36
}
```

Connection connection = DriverManager.getConnection(url, "root", "root");

5.10 Determinarea denumirii coloanelor unei tabele și tipul lor

- În aplicații în care se lucrează cu diferite tabele care au o structură diferită, determinarea unor metadate cum ar fi numărul de coloane, denumirea lor, tipul etc se poate realiza cu ajutorul interfeței ResultSetMetaData:
- Exemplul de mai jos ilustrează cum pot fi determinate denumirile coloanelor, numărul lor, tipul și dimensiunea.

```
package capitolul6.exemplul7;
import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.ResultSetMetaData;
import java.sql.SQLException;
import java.sql.Statement;
class MainApp {
 public static void main(String[] args) throws SQLException {
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 String sql="select * from persoane";
 Connection connection = DriverManager.getConnection(url, "root", "root");
 Statement statement = connection.createStatement();
 ResultSet rs = statement.executeQuery(sql);
```

```
ResultSetMetaData meta = rs.getMetaData();

for (int i=1;i<=meta.getColumnCount();i++){
 System.out.println(meta.getColumnName(i)
 + ", "+meta.getColumnTypeName(i)
 +", "+meta.getColumnDisplaySize(i));
}

connection.close();
statement.close();
rs.close();

rs.close();
}

varsta, INT, 10
email, VARCHAR, 50</pre>
```


5.11 JDBC şi Oracle

- Exemplul utilizează Oracle Database 11g Express Edition Release 11.2.0.2.0 -Production
- Se creează în Oracle o tabelă persoane (cu câmpurile id, nume şi varsta, similară cu cea creată în MySQL şi utilizată în exemplele din acest capitol). Tabela se creează folosind clientul SQL Plus şi contul de student

Run SQL Command Line

```
SQL*Plus: Release 11.2.0.2.0 Production on Mi Noi 9 20:10:40 2022
Copyright (c) 1982, 2010, Oracle. All rights reserved.
SOL> conn student
Enter password:
Connected.
SQL> set autocommit on;
SOL>
SQL> create table persoane (id int primary key, nume varchar(20), varsta int);
Table created.
SQL> insert into persoane values (1, 'Maria', 20);
1 row created.
Commit complete.
SQL> insert into persoane values (2,'Oana',22);
1 row created.
Commit complete.
SQL> insert into persoane values (3,'Vladut',15);
1 row created.
Commit complete.
SQL> select * from persoane;
 ID NUME
 VARSTA
 1 Maria
 22
 2 Oana
 3 Vladut
 15
SQL>
```

Se completează fişierul pom.xml cu dependenţa faţă de driver-ul de conectare la Oracle, obţinută din depozitul Maven central. În IntelliJ se salvează fişierul pom.xml şi se dă comanda Load Maven Changes (Ctrl + Shift + O)

Exemplul de mai jos preia datele din tabela persoane şi le afişeză în consolă

```
import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.SQLException;
import java.sql.Statement;

class MainApp {
 public static void main(String[] args) throws SQLException {
 String url="jdbc:oracle:thin:@localhost:1521:XE";
 String sql="select * from persoane";

 Connection connection = DriverManager.getConnection(url, "student", "student2");
 Statement statement = connection.createStatement();
```

6. Dezvoltarea proiectelor web dinamice

SI. dr. ing. Raul Robu

CUPRINS

- 6.1 Noţiuni generale
- 6.2 Structura de bază a unui servlet
- 6.3 Ciclul de viață al unui servlet
- 6.4 Clasa HttpServlet
- 6.5 Punerea în funcțiune a serverului web Apache Tomcat
- 6.6 Crearea unui proiect web dinamic
- 6.7 Rularea proiectului web
- 6.8 Adnotaţia @WebServlet
- 6.9 Utilizarea sesiunilor
- 6.10 Lucru cu obiectele de tip *ServletContext*
- 6.11 Utilizarea cookie-urilor în cadrul servelturilor
- 6.12 Servleturi şi JDBC
- 6.13 Crearea și rularea fișierului war
- 6.14 Crearea unui proiect web Maven

6.1 Noţiuni generale

 IDE-ul utilizat în acest capitol este Eclipse IDE for Enterprise Java and Web Developers, care poate fi descărcat de pe link-ul

https://www.eclipse.org/downloads/packages/release/2022-06/r

- Proiectele web dinamice care vor fi realizat vor conține alături de fișiere html, xml și servleturi java
- Un servlet este o componentă software pe partea de server, scrisă în Java şi care extinde funcționalitatea unui server (de obicei server HTTP)
- Un applet este o componentă software pe partea clientului care rulează în cadrul unui browser
   Web
- Spre deosebire de applet-uri, servleturile nu afişează o interfaţă grafică către utilizator ci returnează doar rezultatele către client (de obicei sub forma unui document HTML)
- Servleturile sunt clase java care se conformează unei interfeţe specifice ce poate fi apelată de către server
- Servleturile furnizează un cadru pentru crearea de aplicaţii care implementează paradigma cerere
   răspuns
- Când un browser trimite o cerere către server, serverul o trimite mai departe unui servlet. Servletul procesează cererea şi construieşte un răspuns (în HTML) care este returnat clientului
- Pachetele pentru servleturi sunt javax.servlet şi javax.servlet.http

Facilită	țile servl	leturilor:

- □ Construiesc dinamic şi returnează un document *HTML* pe baza cererii clientului
- □ Procesează datele completate de utilizatori în formularele *HTML* și furnizează un răspuns
- □ Furnizează suport pentru autentificarea utilizatorilor și alte mecanisme de securitate
- Interacţioneză cu resursele serverului cum ar fi baze de date, fişiere cu informaţii utile pentru clienţi
- □ Procesează intrările de la mai mulţi clienţi pentru aplicaţii cum ar fi jocurile în reţea
- □ Permit serverului să comunice cu *appleturile* client printr-un protocol specific şi păstrează conexiunea în timpul conversaţiei
- Ataşează automat elemente de design pentru pagini web, cum ar fi antete sau note de subsol, pentru toate paginile returnate de server
- □ Redirectează cererile de la un server la altul cu scop de echilibrare a încărcării
- Partiţionează un serviciu logic între servleturi sau între servere pentru a procesa eficient o problemă

6.2 Structura de bază a unui servlet

- Un servlet se poate defini în două moduri:
  - prin extinderea uneia din cele două clase de bază referitoare la servleturi: GenericServlet şi HttpServlet
  - Implementarea interfeţei Servlet
- Metoda care este apelată automat ca răspuns la cererea fiecărui client se numeşte service().
   Această metodă poate fi suprascrisă pentru a furniza funcţionarea dorită
- Servleturile care extind HTTPServer pot să nu suprascrie service(), pentru că implementarea implicită a acestei metode va apela automat una din metodele doGet() sau doPost() (în funcţie de tipul cererii HTTP) pentru a răspunde cererii clientului
- Alte metode apelate implicit de către majoritatea servleturilor sunt init() şi destroy(). Metoda destroy este apelată când servletul este descărcat eliberând resursele servletului

6.3 Ciclul de viață al unui servlet

- Procesul apelării de către server a unui servlet se poate împărţii în următorii paşi:
  - Serverul încarcă servletul când acesta este cerut de client sau la pornirea serverului, dacă aşa impune configuraţia. Serveltul poate fi încărcat local sau dintr-o locaţie la distanţă
  - Serverul creează o instanţă a clasei servletului pentru deservirea tuturor cererilor
  - Serverul apelează metoda init() a servletului care se va executa complet înainte ca servletul să primească cereri
  - În momentul primirii unei cereri pentru un servlet serverul construieşte un obiect de tip ServletRequest sau HttpServletRequest din datele introduse în cererea clientului. De asemenea acesta construieşte un obiect de tip ServletReponse sau HttpServletResponse care furnizează metode pentru furnizarea răspunsului
  - Serverul apelează metoda service () care pentru servleturi HTTP poate apela o metodă specifică cum ar fi doGet() sau doPost()
  - Metoda service() procesează cererea clientului prin evaluarea obiectului ServerRequest sau HttpServletRequest. Apoi acesta răspunde utilizând obiectul ServetResponse sau HttpServletResponse
  - Dacă serverul primeşte o nouă cerere pentru acest servlet procesul începe din nou de la apelul metodei service()
  - De fiecare dată când containerul servletului determină că un servlet trebuie descărcat, servletul apelează metoda destroy

6.4 Clasa HttpServlet

- Servleturile HTTP, cele care extind clasa HTTP sunt utilizate pentru construirea de aplicaţii Web care întorc de obicei documente Web (HTML, XML, etc) ca răspuns la cererile navigatorilor
- Clasa HttpServlet extinde clasa GenericServlet deci moștenește de la aceasta toate funcționalitățile. În plus HttpServlet adaugă funcționalitatea specifică protocolului HTTP și furnizează un cadru în care să construim aplicații HTTP
- Clasa HttpServlet este o clasă abstractă prezentă în pachetul javax.servlet.http. Când se construieşte un servlet HTTP se creează o clasă care extinde HTTPServlet. Un Servlet HTTP funcţional trebuie să implementeze una din metodele service(), doGet(), doHead(), doPost(), doPut(), doDelete() corespunzătoare metodelor protocolului HTTP
- Metodele init(), destroy() şi getServletInfo() aparţin clasei GenericServlet din care se derivează clasa HttpServlet
- metoda service() are prototipul de mai jos. Primul argument al metodei service() este un obiect care implementează interfaţa HttpServerRequest şi este reprezentarea cererii clientului. Al doilea parametru este un obiect care implementează interfaţa HttpServerResponse şi este reprezentarea răspunsului serverului către client

protected void service(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws ServletException, IOException

- Când se utilizează HTTP este recomandată utilizarea metodelor HTTP specifice doGet(), doPost()
   în locul suprascrierii metodei service()
- Dacă metoda service() nu este suprascrisă, atunci implementarea acesteia este să apeleze metodele doGet() sau doPost() corspunzătoare. Dacă se suprascrie rămâne în sarcina programatorului să apeleze metodele doGet() sau doPost() corespunzătoare, după modelul de mai jos

- Metodele service(), doGet(), doHead(), doPost(), doPut(), doDelete() au aceeaşi parametri de intrare ca şi metoda service()
- Metodele doGet() şi doPost() –sunt apelate de fiecare dată când apar cereri HTTP de tip GET respectiv POST primite de servlet. Aceste metode sunt de obicei utilizate pentru a prelucra informaţiile din formularele web. Informaţia introdusă de utilizator într-un formular HTML este încapsulată într-un obiect de tip HttpServletRequest si trimisă metodei corspunzătoare

Redirectarea unei cereri constă în trimiterea unui URL ca răspuns, iar browser-ul Web va face apel la resursa respectivă pentru a afişa un rezultat. Acest lucru se realizează cu ajutorul metodei sendRedirect() din interfaţa HttpServerResponse.

```
response.sendRedirect("http://localhost:8080/Test/PagTinta");
```

Returnarea unei erori – servleturile pot întoarce coduri de eroare conform protocolului HTTP.
 Fiecare cerere HTTP primeşte ca răspuns un cod de stare care va indica tipul de răspuns primit.

```
response.sendError(404, "Eroare grava");
```

- Servleturile rulează în cadrul containerului Tomcat
- Serverul web creează obiectele request (de tip HttpServletRequest) şi response
   (HttpServletResponse) de fiecare dată când un servlet este accesat dintr-un browser
- Obiectele request şi response sunt create per acces
- Obiectele servlet nu sunt create per acces ci sunt reutilizate. Diferite cereri au asociate diferite fire de executie, nu instanţe.

6.5 Punerea în funcțiune a serverului web Apache Tomcat

- Execuția proiectului web o va realiza serverului web open-source Apache Tomcat. Acesta este o
  parte a proiectului Apache Jakarta şi reprezintă o implementare de referință oficială pentru
  servleturile Java şi pentru specificaţiile JSP (Java Server Pages)
- În acest material a fost utilizat Apache Tomcat versiunea 9 care se descărcă de pe link-ul :

http://tomcat.apache.org/

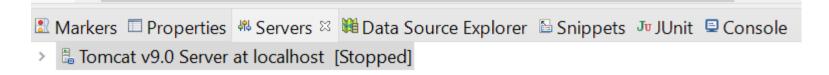

- Se asigură o perspectivă în Eclipse adecvată unor aplicații Java Enterprise Edition. Modifiarea perspectivei se poate realiza acţionând butonul Open Perspective de pe bara de unelte sau din obţiunea de meniu Window > Perspective > Open perspective > Other > Java EE
- În tab-ul **Servers** se introduce server-ul web descărcat

Markers □ Properties ♣ Servers □ Data Source Explorer □ Snippets JuJUnit □ Console

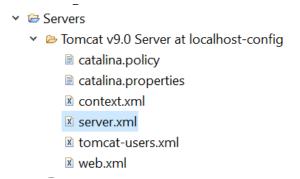
No servers are available. Click this link to create a new server...

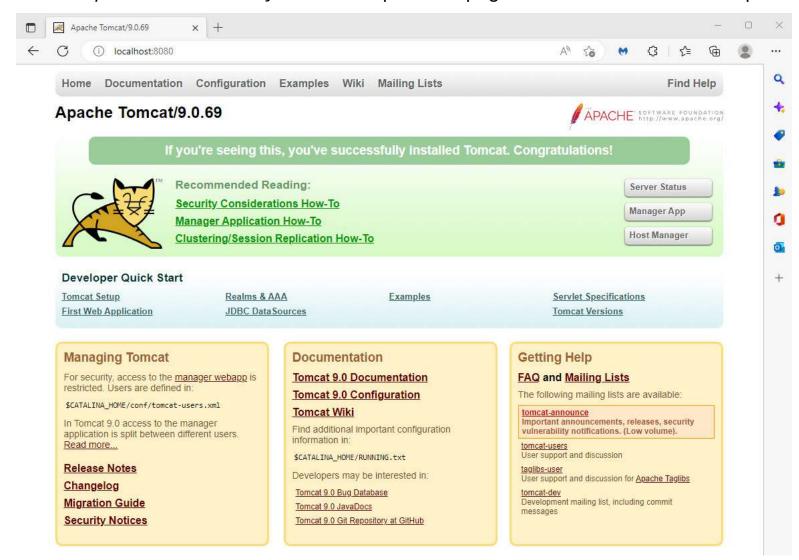
 Pornirea serverului se poate face din tab-ul Servers, făcând click dreapta pe server și alegând comanda Start sau acționând butonul Start precum în captura de mai jos

 Dacă portul implicit 8080 care este necesar serverului web Apache Tomcat este ocupat, acesta poate fi modificat din fişierul server.xml (care poate fi accesat prin project explorer) şi se poate introduce un alt port care este liber de exemplu 8081, 8082, etc

 Se testează funționarea corespunzătoare a serverului, pornind serverul şi apoi accesând în orice browser URL-ul http://localhost:nr_port unde nr_port este implicit 8080 (daca a fost schimbat se introduce noul număr al portului) Dacă Apache Tomcat funcționeză corespunzător pagina următoare ar trebui să apară

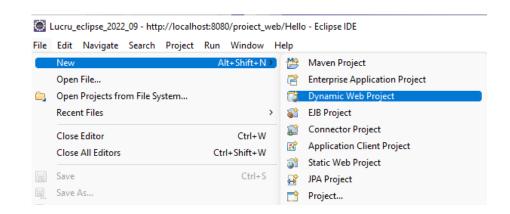

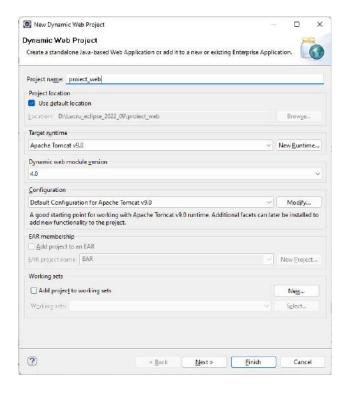

- Dacă în locul paginii precedente apare eroarea 404 The origin server did not find a current representation for the target resource or is not willing to disclose that one exists- cu toate că serverul este pornit, atunci trebuie realizate următoarele configurări:
  - Se opreşte serverul
  - Se face click dreapta pe server şi se alege opţiunea Properties
  - Dacă în fereastra care se deschide este completată opţiunea Location: [workspace metadata] atunci se schimbă locaţia cu ajutorul comenzii Switch location care va face ca noua locaţie să fie /Servers/ Tomcat v9.0 Server at localhost.server. Se aplică configurarea făcută şi se închide fereastra.
  - Se face dublu click pe server şi se schimbă valoarea proprietăţii Server locations din Use workspace metadata în Use Tomcat installation
  - □ Se porneşte serverul şi se testează din nou URL-ul http://localhost:8080
- Configurarea serverului web se poate face prin intermediul fişierelor XML de configurare din proiectul *Servers*, proiect care a fost creat în *workspace* odată cu introducerea serverului web sau prin intermediul fişierelor xml de configurarea din directorul apache-tomcat-9.0.34\conf

6.6 Crearea unui proiect web dinamic

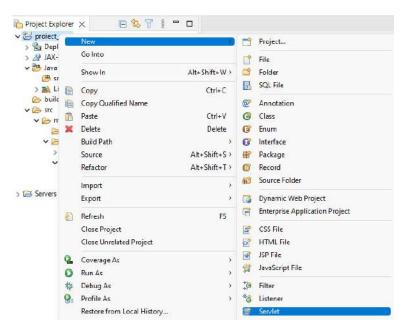
 Având o perspectivă în Eclipse adecvată dezvoltării de aplicații Java Enterprise Edition, se alege comanda File > New > Dynamic Web Project, se introduce numele projectului și se apasă Finish

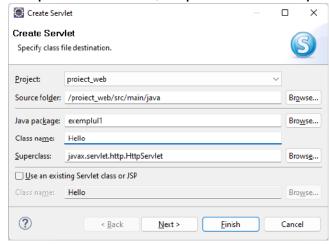

Se configurează browserul preferat pentru rularea proiectului web, mergând în opțiunea de meniu Window > Prefernces > General > Web Browser. În acest material s-a utilizat browser-ul încorporat în Eclipse, alegând opțiunea Use internal web browser

 În continuare se creează un servlet în proiectul web dinamic, făcând click dreapta pe proiect şi alegând New > Servlet

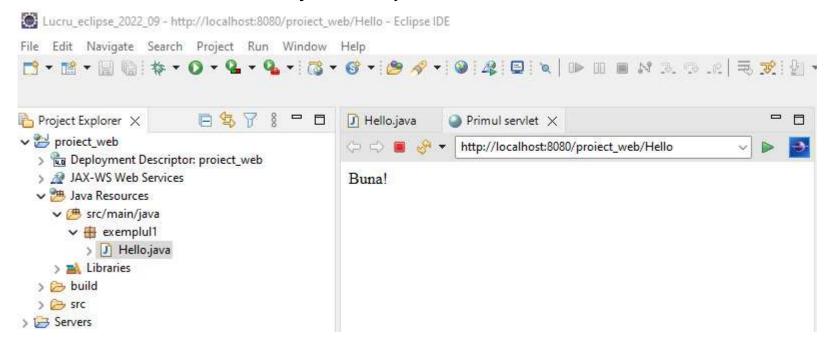
Servletul va fi amplasat în proiectul creat, în pachetul exemplul1

Se modifică servletul generat încât să conțină următorul cod

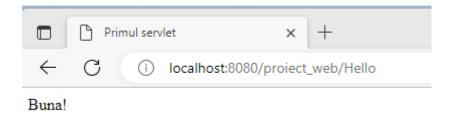
```
package exemplul1;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.HttpServlet;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
@WebServlet("/Hello")
public class Hello extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;
 public Hello() {
 super();
 protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse
 response) throws ServletException, IOException {
 PrintWriter pw=response.getWriter();
 pw.println("<html><head><title>Primul servlet</title></head><body>"
 +"Buna!</body></html>");
```

Rularea servletului determină afișarea mesajului "Buna!", titlul ferestrei va fi "Primul servlet"

 Servletul poate fi rulat din orice browser dacă se accesează URL-ul de mai jos, cu condiţia ca serverul Web să fie pornit

http://localhost:8080/proiect_web/Hello

În continuare se creează în proiectul web dinamic o pagina numere.html (paginile html, htm şi jsp se amplasează în directorul webapp) care afişează un formular cu două casete de text şi un buton care apelază servletul Calcul, din pachetul exemplul2. Servletul va extrage valorile din casetele de text, va calcula suma şi va trimite rezultatul către browser

```
<html>
 Project Explorer X
 <head>
 > 📆 Deployment Descriptor: proiect_web
 <title>
 > A JAX-WS Web Services

▼ 2 Java Resources

 Suma a doua numere
 </title>
 > # exemplul1
 </head>
 > Calcul.java
 <body>
 > M Libraries
 > 🗁 build
 <form method ="GET" action="Calcul">
 Numarul 1:<input type="text" name="nr1">
 > 🗁 java
 Numarul 2:<input type="text" name="nr2">
 webapp
 > > META-INF
 <input type="submit" value ="Trimite" >
 > > WEB-INF
 </form>
 numere.html
 </body>
</html>
```

Suma a doua numere X	
	9
Numarul 1:	
Numarul 2:	
Trimite	

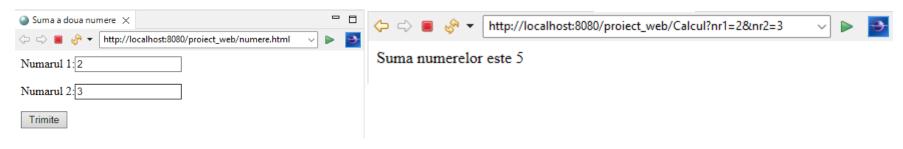
Servletul Calcul apelat de către form-ul din fişierul numere.html

```
package exemplul2;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.HttpServlet;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
@WebServlet("/Calcul")
public class Calcul extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;
 public Calcul() {
 super();
 protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 String nr1=request.getParameter("nr1");
 String nr2=request.getParameter("nr2");
 PrintWriter out = response.getWriter();
 9
 out.println("<html><head><title>Rezultatul</title></head><body>");
```

```
if(nr1==null || nr2==null) {
 out.println("Rulati intai fisierul numere.html</body></html>");
}
else {
 try {
 int x=Integer.parseInt(nr1);
 int y=Integer.parseInt(nr2);

 int suma=x+y;
 out.println("Suma numerelor este "+suma+"</body></html>");
 }
 catch(Exception ex) {
 out.println("Valori lipsa sau in format necorespunzator</body></html>");
 }
}
```

Capturile de ecran de mai jos ilustrează modul de rulare al exemplului 2

 Datorită utilizării metodei GET pentru transmiterea datelor din formular către servlet, URL-ul servletului include valorile completate în formular

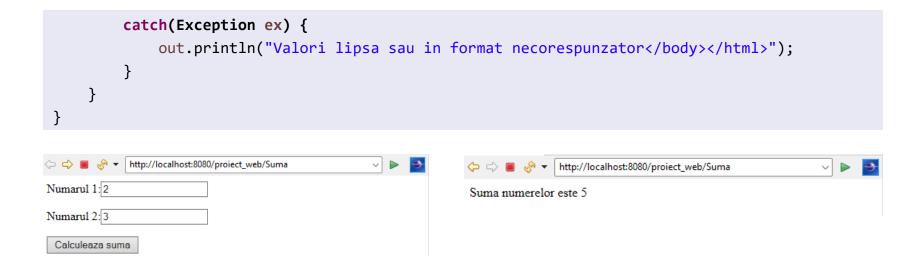
- Exemplul precedent calculează suma a două numere folosind un fișier html și un servlet.
- Exemplul următor calculează suma a două numere folosind un servlet şi metodele doGet() şi doPost() ale acestuia. Metoda doGet() va transmite către browser formularul în care utilizatorul poate introduce numerele pe care doreşte să le adune. Formularul utilizează metoda POST pentru transmiterea datelor, acest lucru va determina ca la apăsarea butonului din formular să se apeleze metoda doPost() a servletului care extrage valorile din casetele de text, calculează suma şi transmite rezultatul către browser

```
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.HttpServlet;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;

@WebServlet("/Suma")
public class Suma extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;

 public Suma() {
 super();
 }
}
```

```
protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 PrintWriter out = response.getWriter();
 out.println("<html><head><title></title><body>");
 out.println("<form method ='POST' action='Suma'>");
 out.println("Numarul 1:<input type='text' name='nr1'>");
 out.println("Numarul 2:<input type='text' name='nr2'>");
 out.println("<input type='submit' value ='Calculeaza suma' >");
 out.println("</form>");
 out.println("</body>");
 out.println("</html>");
}
protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 PrintWriter out = response.getWriter();
 String nr1=request.getParameter("nr1");
 String nr2=request.getParameter("nr2");
 out.println("<html><head><title>Rezultatul</title></head><body>");
 try {
 int x=Integer.parseInt(nr1);
 int y=Integer.parseInt(nr2);
 int suma=x+y;
 out.println("Suma numerelor este "+suma+"</body></html>");
 22
```


- Datorită utilizării metodei POST pentru transmiterea datelor din formular către servlet, URL-ul servletului nu va include valorile completate în formular
- Suma a două numere poate fi calculată folosind doar metoda goGet a servletului. În acest caz, dacă metoda doGet a fost apelată fără ca butonul din formular să fie apăsat, înseamnă că ea a fost apelată datorită rularii servletului şi ea va transmite către browser formularul. Altfel dacă metoda a fost apelată ca urmare a apăsării butonului se vor extrage valorile din casetele de text, se va calcula suma şi se va transmite către browser (vezi exemplul următor)

```
package exemplul4;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.HttpServlet;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
@WebServlet("/GetSuma")
public class GetSuma extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;
 public GetSuma() {
 super();
 }
 protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 PrintWriter out = response.getWriter();
 if(request.getParameter("aduna")==null) {
 out.println("<html><head><title></title><body>");
 out.println("<form method ='GET'>");
 out.println("Numarul 1:<input type='text' name='nr1'>");
 out.println("Numarul 2:<input type='text' name='nr2'>");
 out.println("<input type='submit' value = 'Suma' name='aduna'>");
 out.println("</form>");
 out.println("</body>");
 out.println("</html>");
 24
 }
```

```
else {
 String nr1=request.getParameter("nr1");
 String nr2=request.getParameter("nr2");
 out.println("<html><head><title>Rezultatul</title></head><body>");
 try {
 int x=Integer.parseInt(nr1);
 int y=Integer.parseInt(nr2);
 int suma=x+y;
 out.println("Suma numerelor este "+suma+"</body></html>");
 catch(Exception ex) {
 out.println("Valori lipsa sau in format necorespunzator</body></html>");

☑ GetSuma.java

 http://localhost:8080/proiect_web/GetSuma ×
 Rezultatul X

⟨□ □ № ▼ http://localhost:8080/proiect_web/GetSuma

 Suma numerelor este 5
Numarul 1:2
Numarul 2:3
 Suma
```


- În exemplul precedent, butonului din formular a primit numele aduna, acesta fiind utilizat pentru a verifica dacă metoda doGet() este apelată datorită rulării servletului sau datorită apelării servletului ca urmare a acționării acestui buton. Metoda request.getParameter("aduna") va returna valoarea null atunci când butonul nu a fost acționat și textul de pe buton în caz contrar
- Atributul action al tag-ului form nu a mai fost completat în exemplul precedent, acțiunea implicită fiind de reapelare a servletului. Atributul action putea sa fie completat şi să se specifice ca şi acțiune numele servletului GetSuma

6.7 Rularea proiectului web

- Servleturile, jsp-urile sau html-urile din proiect pot fi rulate făcând click dreapta pe ele şi alegând opţiunea Run As > Run on server
- Se poate face click dreapta pe proiectul web şi se alege obtiunea Run As > Run on server, în acest caz, în mod implicit, execuţia proiectului va începe cu una din paginile:
  - index.html, index.htm, index.jsp
  - default.html, default.htm, default.jsp
- Pagina de start a proiectului web dinamic poate fi schimbată. Configurarea paginii de start a proiectului se realizeaza cu ajutorul fişierului web.xml
- Fişierul web.xml se găseşte în folderul /webapp / web-inf, dacă atunci când se creează proiectul web dinamic se merge cu Next până în ultima fereastră şi se bifează opţiunea Generate web.xml deployment descriptor. Dacă nu s-a parcurs această etapă poate fi generat oricând făcând click dreapta pe proiect şi alegând Java EE Tools > Generate Deployment Descriptor Stub

Fişierul web.xml are următorul conţinut:

- Acest fişier se poate edita cu scopul de a asigura începerea execuţiei proiectului web cu fişierul care se doreşte
- Fişierele html şi jsp din proiect trebuiesc amplasate în folderul webapp
- Să se modifice fișierul web.xml și în locul fișierului index.html să se completeze întâi fișierul numere.html și apoi Suma. După ce se modifică și se salvează web.xml, se rulează proiectul web făcând clic drepta pe proiect_web și alegând Run as > Run on server. Dacă noua pagină configurată nu apare se dă refresh în browser și/sau se restartează serverul web

6.8 Adnotaţia @WebServlet

- Crearea unui servlet în cadrul unui proiect web dinamic determină crearea clasei servletului şi deasupra acesteia amplasarea adnotaţiei @WebServlet care primeşte ca şi parametru un şir de caractere care are aceeaşi valoare cu numele clasei servletului
- Acest şir de caractere este atribuit parametrului urlPatterns şi reprezintă numele care poate fi utilizat pentru a rula servletul
- De exemplu, se creează un pachet numit *exemplu5* și în cadrul lui se creeză servletul *UnServlet*:

```
package exemplu15;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.*;

@WebServlet("/UnServlet")
public class UnServlet extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;

 protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {

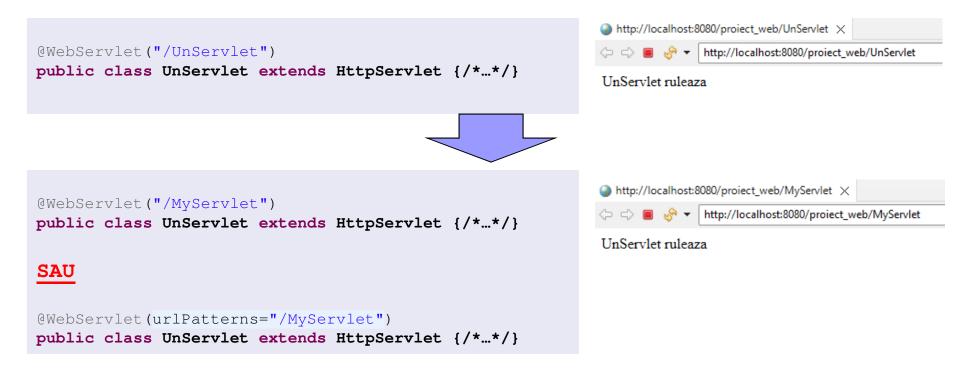
 PrintWriter out=response.getWriter();
 out.print("UnServlet ruleaza");
 }
}
```


Se execută acest servlet făcând click dreapta pe el şi alegând comanda *Run on Server*. Servletul rulează, iar în browser este afişat url-ul:

http://localhost:8080/proiect_web/UnServlet

 Se modifică parametrul adnotaţiei @WebServlet astfel încât să nu mai coincidă cu clasa servletului (se alege de exemplu denumirea MyServlet) şi se rulează servletul din nou. În URL nu apare denumirea clasei servletului ci valoarea parametrului adnotaţiei @WebServlet

- Stabilirea numelui de apel al servletului se poate realiza şi fără a utiliza adnotaţia
   @WebServlet, prin realizarea unor configurări în fişierul web.xml
- Fişierul web.xml poate fi accesat prin dublu click pe **Deployment descriptor** sau navigând în directorul **src\main\webapp\WEB-INF** şi deschizând fişierul
- În pachetul exemplul5 se creează UnAltServlet. Se șterge sau se pune în comentariu adnotația @WebServlet. Încercarea de a rula servletul eșuează cu codul de eroare 404.

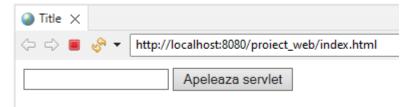
```
package exemplul5;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import javax.servlet.ServletException;
//import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.HttpServlet;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
//@WebServlet("/UnAltServlet")
public class UnAltServlet extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;
 public UnAltServlet() {
 super();
 protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 PrintWriter out=response.getWriter();
 out.print("UnAltServlet ruleaza");
 31
}
```

Se adaugă în fişierul web.xml următorul cod:

- După completarea şi salvarea fişierului web.xml servletul rulează, afişând mesajul din captura de ecran de mai sus
- Tagul servlet conţine tagurile servlet-name şi servlet-class prin care se specifică numele servletului şi clasa acestuia
- Specificarea denumirii care poate fi folosită pentru a rula servletul se realizeză în interiorul tagului servlet-mapping cu ajutorul tagurilor servlet-name şi url-pattern. Denumirea introdusă în tagul url-pattern apare în URL atunci când rulăm servletul cu denumirea din tagul servlet-name

6.9 Utilizarea sesiunilor

- În situația în care dorim să transmitem valori între diferite accesări ale unui servlet, sau între diferite servleturi, putem lucra cu sesiuni
- Se consideră servleturile WebServlet1 şi WebServlet2 în pachetul exemplu6 al proiectului proiect_web şi fişierul index.html în directorul webapp al aceluiaşi proiect
- Fişierul index.html, conţine un formular cu o casetă de text şi un buton. Apasarea butonului determină apelul servletului WebServlet1

■ Fişierul *WebServlet1.java* – conţine un servlet care preia în metoda *doGet()* textul introdus in caseta de text şi-l afişează în consolă. Apoi se realizează o redirectare către servletul *WebServlet2*

```
package exemplul6;
import java.io.*;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.*;
@WebServlet("/WebServlet1")
public class WebServlet1 extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;
 protected void doGet (HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 String s=request.getParameter("txt");
 PrintWriter out=response.getWriter();
 HttpSession session=request.getSession();
 if (!s.isBlank()){
 session.setAttribute("txt", s);
 System.out.println("webSerrvlet1: request.getParameter(\"txt\")="+s);
 response.sendRedirect("WebServlet2");
 else
 out.print("In caseta de text nu a fost introdusa nici o valoare");
 INFO: Server startup in 450 ms
 webSerrvlet1: request.getParameter("txt")=proba
```

Fişierul *WebServlet2.java* conţine un servlet care afişeaza în browser conţinutul casetei de text, transmis cu ajutorul sesiunilor şi arată că acesta nu poate fi preluat în cel de-al doilea servlet cu ajutorul parametrului de tip *HttpServletRequest*

```
package exemplu16;
 ServletContext X
 http://localhost:8080/project_web/WebServlet2
import java.io.*;
 webSerrvlet2: request.getParameter("txt")=null
import javax.servlet.ServletException;
 webSerrvlet2: (String) session.getAttribute("txt")=proba
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.*;
@WebServlet("/WebServlet2")
public class WebServlet2 extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;
 protected void doGet (HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 String s=request.getParameter("txt");
 PrintWriter out=response.getWriter();
 HttpSession session=request.getSession();
 out.print("<html><head><title>ServletContext</title></head><body>");
 out.print("webSerrvlet2: request.getParameter(\"txt\")="+request.getParameter("txt"));
 out.print("
br>webSerrvlet2: (String) session.getAttribute(\"txt\")="+(String)
 session.getAttribute("txt"));
 out.print("</body></html>");
```


- Un obiect de sesiune este creat per utilizator per browser
- Obiectele de sesiune sunt accesibile între diferite accesări ale aceluiaşi servlet sau între servleturi
- Fiecare obiect request conţine un mâner (handler) către un obiect de sesiune

6.10 Lucru cu obiecte de tip *ServletContext*

- Obiectele de tip ServletContext sunt folosite pentru a accesa date între diferiți utilizatori sau între diferite browsere sau pentru a prelua parametri de context din fișierul web.xml
- Dacă se copiază URL-ul http://localhost:8080/proiect_web/WebServlet2 din exemplul precedent într-un alt browser se va obţine valoarea null pentru obiectul de sesiune
- Dacă se adugă în fişierul WebServlet1.java următoarele linii de cod:

```
//...
 ServletContext context=request.getServletContext();

//...
 context.setAttribute("txt", s);
```

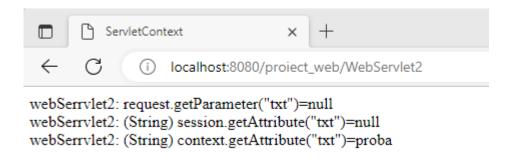
be.

Şi dacă se adugă în fişierul WebServlet2.java următoarele linii de cod:

```
//...
ServletContext context=request.getServletContext();

//...
out.print("
webSerrvlet2: (String) context.getAttribute(\"txt\")="+(String)
context.getAttribute("txt"));
```

După ce se rulează exemplul în Eclise se poate copia url-ul http://localhost:8080/proiect_web/WebServlet2 în orice alt browser, se va vedea că valoarea introdusă în caseta de text este accesibilă indiferent de browser, datorită utilizării obiectului ServletContext

- O altă utilitate a obiectului de tip ServletContext este să preia informaţiile de configurare din fişierul web.xml.
- Informaţiile utilizate de servleturile din cadrul proiectului web dinamic (cum ar fi diverse constante) pot fi completate în fişierul web.xml, folosind tagul <context-param>

```
<context-param>
 <param-name>...</param-name>
 <param-value>...</param-value>
</context-param>
```

- Exemplul de mai jos preia valorile unor parametri de context din fişierul fişierului web.xml cu ajutorul obiectului ServletContext
- Se deschide fişierul web.xml (prin dublu click pe Deployment descriptor) şi se completează în fişierul web.xml cu următorii parametri de context:

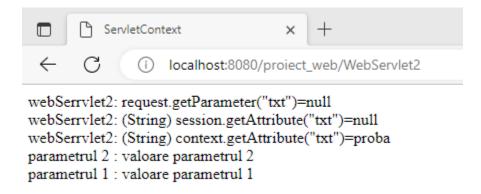
M

Se completează fişierul WebServlet2, din exemplul precedent, cu următoarele linii de cod:

```
Enumeration<String> e=context.getInitParameterNames();

String nume="";
while(e.hasMoreElements()){
 nume=e.nextElement();
 out.print("
 "+nume+" : "+context.getInitParameter(nume));
}
```

Output-ul programului este:

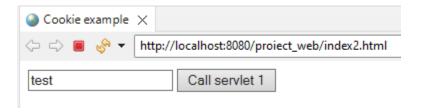
6.11 Utilizarea cookie-urilor în cadrul servelturilor

cookie-urile reprezinta	ă informatii care se	e transmit între	diferite cereri	i ale clientilor
<i>i</i>	,			,

	In	cook	10	Orai
	111	(1) ( ) K	10	41 P
_ ,	<i>-</i> 11	COOK		ai C.

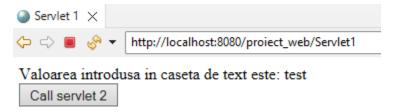
- □ O denumire
- O valoare
- Atribute opționale cum ar fi:
  - durata maximă de viață (în secunde)
  - Versiunea
  - Un comentariu
  - Etc
- Cookie-urile sunt stocate pe partea clientului, în memoria cache a browser-ului şi se transmit împreună cu răspunsul servletului
- Prin intermediul cookie-urilor se poate transmite doar informație textuală și pot fi utilizate doar dacă browser-ul este configurat să accepte cookie-uri
- Tipuri de cookie-uri:
  - Nepersistente sunt valide doar în cadrul unei sesiuni. Sunt distruse de fiecare dată când utilizatorul închide browser-ul
  - Persistente sunt valide în cadrul mai multor sesiuni. Nu se distrug dacă utilizatorul închide browser-ul.

- Exemplul 7, este compus din fișierele index2.html, Servlet1.java și Servlet2.java și ilustrează cum poate fi transmis un cookie
- Fișierul index2.html conține un formular care apelează Servlet1 și are conținutul următor:

■ Fișierul Servlet1.java are conținutul următor:

```
package exemplu17;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.Cookie;
import javax.servlet.http.HttpServlet;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
@WebServlet("/Servlet1")
public class Servlet1 extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;
 public Servlet1() {
 super();
 }
 protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 response.setContentType("text/html");
 PrintWriter pw=response.getWriter();
```


- Servletul 1, creează un cookie cu denumirea "cookie_txt" și valoarea egală cu cea introdusă în caseta de text
- Afișează un formular cu un buton care apelează metoda doPost() din Servlet2

 Fișierul Servlet2.java are conținutul de mai jos. Servletul 2, extrage din parametrul request cookie-urile sub forma unui vector și afișează valoarea cookie-ului transmis

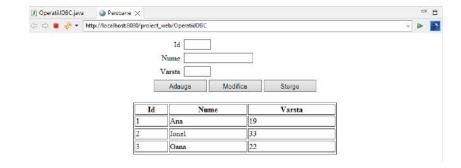
```
package exemplu17;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
 Servlet 2 X
import javax.servlet.http.Cookie;
 http://localhost:8080/proiect_web/Servlet2
import javax.servlet.http.HttpServlet;
 Cookie cu valoarea: test
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
@WebServlet("/Servlet2")
public class Servlet2 extends HttpServlet {
 public Servlet2() {
 super();
 protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
 ServletException, IOException {
 response.setContentType("text/html");
 PrintWriter out = response.getWriter();
 Cookie ck[]=request.getCookies();
 out.print("<html><head><title>Servlet 2</title></head><body>"
 + "<h1>Cookie cu valoarea: "+ck[0].getValue()+"</h1></body><html>");
 out.close();
 44
```


6.12 Servleturi şi JDBC

- Servleturile se pot utiliza împreună cu tehnologia JDBC pentru a realiza aplicaţii web cu baze de date
- Driverul de conectare la baza de date trebuie încărcat în directorul webapp / WEB-INF / lib.
- Pe calculatoarele din laborator acesta se găseşte pe calea C:\Program Files (x86)\MySQL\ Connector J 8.0\mysql-connector-java-8.0.19.jar sau se poate descărca de pe link-ul https://downloads.mysql.com/archives/c-j/
- Se creează pachetul exemplul8 şi în acesta servletul OperatiiJDBC
- Servletul realizează operaţiile elementare asupra tabelei MySQL persoane, tabelă cu câmpurile id, nume, varsta


```
import java.io.*;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.*;
import javax.servlet.http.*;
```

```
@WebServlet("/OperatiiJDBC")
public class OperatiiJDBC extends HttpServlet {
 private static final long serialVersionUID = 1L;
 public OperatiiJDBC() {
 super();
 protected void doGet (HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)
 throws ServletException, IOException {
 try{
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 Statement statement=null;
 ResultSet rs=null;
 Class.forName("com.mysql.cj.jdbc.Driver");
 Connection connection = DriverManager.getConnection(url, "root", "root");
 statement = connection.createStatement();
 if(request.getParameter("btnAdauga") ==null
 && request.getParameter("btnModifica") == null
 && request.getParameter("btnSterge") == null)
 rs = statement.executeQuery("select * from persoane");
 PrintWriter out=response.getWriter();
 out.println("<html><head><title>Persoane</title></head><body>");
 out.println("<form method='get'>");
 out.println("");
 out.println("Id<input type='text'"
 +" name='txtId' size='5'>");
```

```
out.println("Nume<input type='text'"
 + " name='txtNume'>");
out.println("Varsta<input type='text'"
 + " name='txtVarsta' size='5' maxlength='3'>");
out.println("<input type='submit'"
 + " name='btnAdauga' value='Adauga' style='width: 110px; height: 25px;'>");
out.println("<input type='submit' name='btnModifica' value='Modifica'"
 + " style='width: 110px; height: 25px;'>");
out.println("<input type='submit' name='btnSterge' value='Sterge'"
 + " style='width: 110px; height: 25px;'>");
out.println("</form>");
out.println("");
out.println("IdNumeVarsta");
if (request.getParameter("btnAdauga")!=null){
 int id=Integer.parseInt(request.getParameter("txtId"));
 String nume=request.getParameter("txtNume");
 int varsta=Integer.parseInt(request.getParameter("txtVarsta"));
 String comanda="insert into persoane values (?,?,?)";
 try {
 PreparedStatement ps=connection.prepareStatement(comanda);
 ps.setInt(1, id);
 ps.setString(2, nume);
 ps.setInt(3, varsta);
 ps.executeUpdate();
 ps.close();
 rs = statement.executeQuery("select * from persoane");
 47
```

```
catch (SQLException e) {
 System.out.println(comanda+"\n"+e);
if (request.getParameter("btnModifica")!=null) {
 int id=Integer.parseInt(request.getParameter("txtId"));
 String nume=request.getParameter("txtNume");
 int varsta=Integer.parseInt(request.getParameter("txtVarsta"));
 String comanda="update persoane set nume=?, varsta=? where id=?";
 try {
 PreparedStatement ps=connection.prepareStatement(comanda);
 ps.setString(1, nume);
 ps.setInt(2, varsta);
 ps.setInt(3, id);
 ps.executeUpdate();
 ps.close();
 rs = statement.executeQuery("select * from persoane");
 } catch (SQLException e) {
 System.out.println(comanda+"\n"+e);
if (request.getParameter("btnSterge")!=null){
 int id=Integer.parseInt(request.getParameter("txtId"));
 String comanda="delete from persoane where id=?";
 try {
 PreparedStatement ps=connection.prepareStatement(comanda);
```

```
ps.setInt(1, id);
 ps.executeUpdate();
 ps.close();
 rs = statement.executeQuery("select * from persoane");
 } catch (SQLException e) {
 System.out.println(comanda+"\n"+e);
 while(rs.next())
 out.println(""+rs.getInt("Id")+""+ rs.getString("nume")
 + ""+rs.getInt(3)+"");
 out.println("</body></html>");
 rs.close();
 statement.close();
 connection.close();
catch (Exception ex) {
 System.out.println(ex);
```

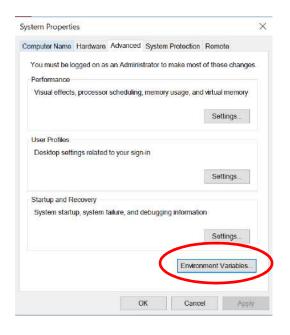
- Aplicaţia web îşi începe execuţia cu metoda doGet() a servletului. În această metodă se încarcă dinamic clasa driverului şi driverul este înregistrat de către managerul de drivere
- În continuare se creează o conexiune la baza de date test, în care a fost creat tabelul persoane şi se rulează o comandă SQL care preie în obiectul de tip ResultSet toate datele din tabela persoane

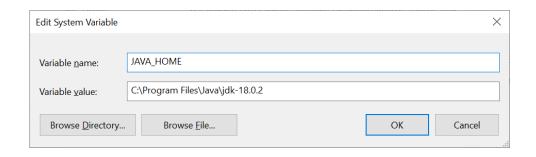
- M
  - Se crează şi se instanţiază obiectul de tip PrintWriter cu ajutorul căruia se transmite o pagină html către browser
  - În pagina html se creează un formular care apelează servletul OperatiiJDBC şi utilizează metoda get pentru a transmite datele catre acesta (servletul se autoapelează atunci când se apasă unul din cele 3 butoane)
  - Informaţia afişată în formular a fost pusă într-un tabel fară borduri, care a fost aliniat la centru şi pentru care s-a stabilit o laţime de 50% din laţimea browserului. S-a lasat un spatiu de dimensiune 5 între celule
  - Tabelul are 4 linii, primele 3 linii au câte două coloane (pe prima coloană este un text informativ aliniat la dreapta, iar pe a doua coloana sunt cele trei casete de text), iar a patra linie are o singură coloană şi conţine cele trei butoane. Atributul *colspan* specifică numărul de coloane pe care se va întinde o celulă.
  - Sub acest tabel s-a creat un tabel de bordura 1 în care au fost afişate datele preluate din tabela persoane
  - Dacă a fost apăsat butonul btnAdauga, se preiau datele din cele 3 caseste de text şi se construieşte comanda sql insert care se şi execută pentru a insera în baza de date persoana dorită. Dacă se produce vreo excepţie (duplicat de cheie primară, etc) aceasta este prinsă în blocul try ...catch interior şi se afisează un mesaj corespunzător

- Tabela a fost interogată din nou pentru a prelua în ResultSet inclusiv datele persoanei adăugate şi a le afişa în browser
- În mod similar se rulează comenzi sql pentru actualizarea datelor unei persoane referită prin id, repectiv pentru ştergerea unei persoane identificată prin câmpul id

6.13 Crearea și rularea fișierului war

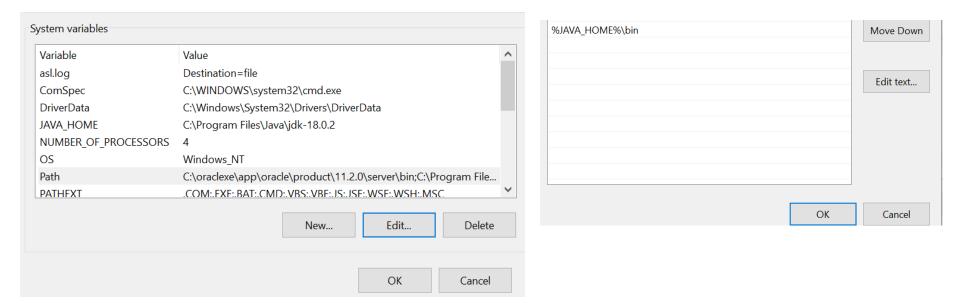
- Când se consideră că proiectul web dinamic a fost finalizat se poate construi fișierul war. Paşii care trebuie parcurși în acest scop sunt enumeraţi în continuare
- Se creează o variabilă de mediu (enviroment variable) în sistemul de operare, cu denumire
   JAVA_HOME prin care se specifică calea către JDK-ul instalat

Ŋ٨

În continuare se editează Path adăugând directorul bin al jdk-ului instalat

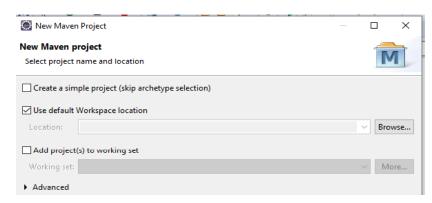

- În continuare se exportă proiectul web ca şi un fişier WAR, alegând opţiunea File > Export > Java > WAR file
- În fereastra următoare se alege o denumire pentru proiectul web dynamic şi se salveaza în folderul webapps din ApacheTomcat
- Se porneşte serverul web lansând ApacheTomcat \ bin \ startup.bat din line de comandă
- Se acceseaza în browser URL-ul http://localhost:8080/Denumire fisier war/

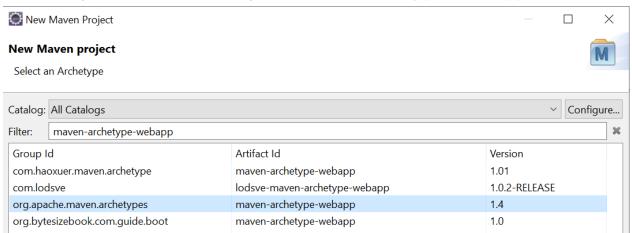
6.14 Crearea unui proiect web Maven

- Exemplul următor creează un proiect web cu Maven care se conectează la o tabelă MySQL, extrage datele din aceasta cu ajutorul JDBC şi le afişează în browser în format tabelar
- Versiunea de Eclipse utilizată este Eclipse 2022-06 (4.24.0), Eclipse IDE for Enterprise Java and Web Developers Aceasta poate fi descărcată de pe linkul: https://www.eclipse.org/downloads/packages/release/2022-06/r
- Apache Tomcat a fost configurat să utilizeze portul 8081 (vezi subcapitolul 7.5, pagina11)
- Se creează un proiect Maven şi se lasă debifată opțiunea Creat a simple project (Skip arhetype selection)

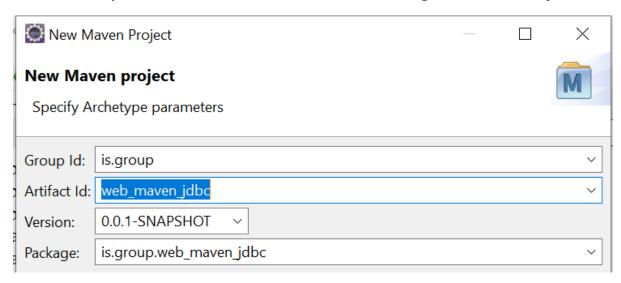

- În fereastra următoare trebuie specificat arhetipul după care se va crea proiectul
- Un arhetip este un model după care se face o lucrare
- În cazul de fata un prin arhetip se înţelege un model de proiect

se caută după cuvântul arhetipul maven-archetype-webapp

Se creează un proiect cu caracteristicile din imaginea de mai jos

• În pom.xml se elimină dependenţa de JUnit şi se adaugă următoarele două dependente, obţinute din depozitul *Maven* cental https://mvnrepository.com

- În urma salvării fișierului *pom.xml* dependențele *javax.servlet-api-4.0.1.jar și mysql-connector-java-8.0.19.jar* se descarcă din depozitul maven central în cel local și apoi se aduc în proiect putând fi vizualizate accesând calea Java Resources > Libraries > Maven Dependencies
- După adăugarea dependenţei de Servlet API şi salvarea fişierului pom.xml, se actualizează proiectul Maven (click dreapta pe proiect şi Maven > Update project), se dă un refresh proiectului (click dreapta pe proiect şi refresh) şi eroarea The superclass "javax.servlet.http.HttpServlet" was not found on the Java Build Path generată de fişierul implicit index.jsp va dispărea.
- Browser-ul în care va rula proiectul web dinamic poate fi configurat din meniul *Window* > *Preferences* > *General* > *Web browser*. În acest material s-a utilizat browser-ul intern din Eclipse fiind aleasă optiune *Use internal web browser*

• În continuare poate fi rulat fișierul *index.isp* pentru a testa funcționarea serverului web (click dreapta pe fișier și *Run as > Run on server*)

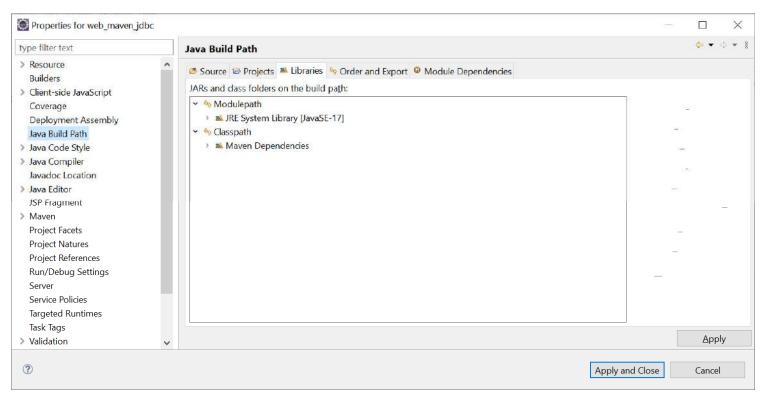
Conţinutul lui index.jsp:

In eclipse va apărea browser-ul intern care va afișa rezultatul rulării fișierului index.jsp

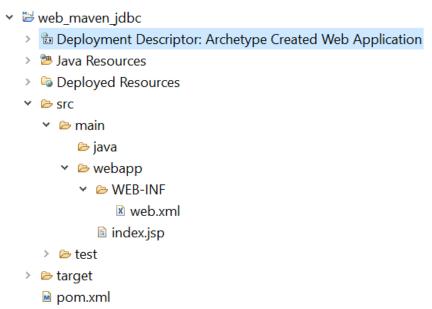

- În fișierul *pom.xml*, în tag-ul *properties* se modifică versiunea de Java utilizată pentru compilarea și interpretarea proiectului și se introduce versiunea instalată (în acest material a fost folosită versiunea 17). După fiecare modificare și salvare a fișierului pom.xml se actualizează proiectului *Maven* (click dreapta pe proiect *Maven* > *Update Project*)
- Se accesează proprietățile proiectului (prin click dreapta pe proiect şi apoi Project Properties) şi se verifică ca în secţiunile Java Build Path, Java Compiler şi Project Facets să fie completată aceeaşi versiune de Java care a fost completată în fişierul pom.xml (dacă nu este atunci se modifică)

M

Se accesează fișierul web.xml din proiect (cel mai simplu prin dublu click pe Deployment Descriptor)

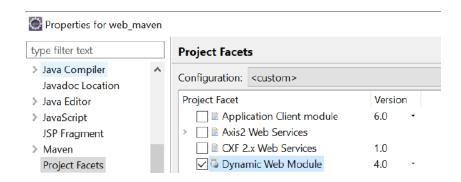

web.xml are conţinutul de mai jos

 Se înlocuiește acest conținut cu următorul actualizând în acest fel *Dynamic Web Module* de la versiunea 2.3 la versiunea 4.0

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<web-app xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xmlns="http://xmlns.jcp.org/xml/ns/javaee"
xsi:schemaLocation="http://xmlns.jcp.org/xml/ns/javaee
http://xmlns.jcp.org/xml/ns/javaee/web-app_4_0.xsd"
id="WebApp_ID" version="4.0">
<display-name>Archetype Created Web Application</display-name>
</web-app>
```

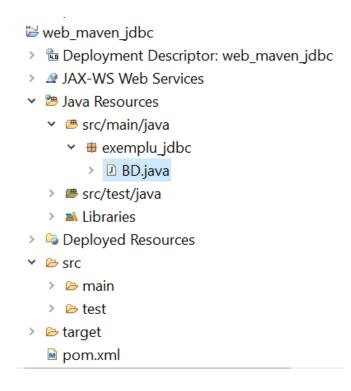
- După ce se fac schimbări asupra fişierelor pom.xml şi web.xml trebuie actualizat proiectul Maven (click drepta pe proiect > Maven > Update Project)
- Se intră în proprietățile proiectului (click dreapta pe proiect şi Project Properties) iar în secțiunea
   Project Facets se actualizează Dynamic Web Module la versiunea 4.0

În versiuni mai vechi de Eclipse este posibil să nu se permite schimbarea versiunii la 4.0, atunci se deschide Windows explorer şi se intră în workspace, nume proiect, subdirectorul .settings unde se găseşte fișierul de mai jos

web_maven\.settings\ org.eclipse.wst.common.project.facet.core.xml

- Se modifică versiunea 2.3 în 4.0 şi se salvează fişierul xml. În urma acestei modificări şi secţiunea
   Project Facets din Eclipse trebuie aibă versiunea 4 pentru dacă Dynamic web module
- Se creează un servlet în proiect (click drepta pe scrc/main/java) şi se alege New > Servlet. Clasa servletului se denumeşte BD şi pachetul care o conţine exemplu_jdbc

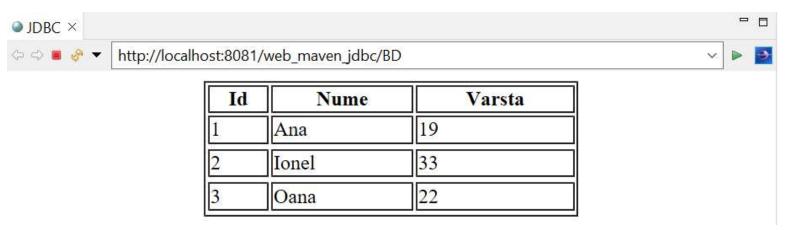

 Servletul BD se conectează la baza de date test, preia datele din tabelul persoane şi le afişează în format tabelar în browser. Servletul are următorul cod:

```
package exemplu_jdbc;
import java.io.IOException;
import java.io.PrintWriter;
import java.sql.Connection;
import java.sql.DriverManager;
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.SQLException;
import java.sql.Statement;
import javax.servlet.ServletException;
import javax.servlet.annotation.WebServlet;
import javax.servlet.http.HttpServlet;
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
@WebServlet("/BD")
public class BD extends HttpServlet {
private static final long serialVersionUID = 1L;
 public BD() {
 super();
```

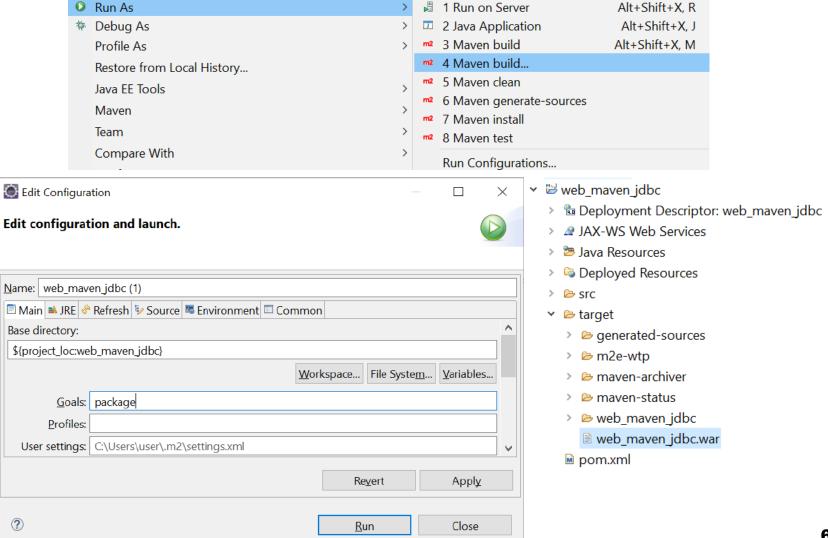
```
protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
ServletException, IOException {
 try {
 String url = "jdbc:mysql://localhost:3306/test";
 Class.forName("com.mysql.cj.jdbc.Driver");
 Connection connection = DriverManager.getConnection(url, "root", "root");
 Statement statement = connection.createStatement();
 ResultSet rs = statement.executeQuery("select * from persoane");
 PrintWriter out=response.getWriter();
 out.println("<html><head><title>JDBC</title></head><body>");
 out.println("");
 out.println("IdNumeVarsta");
 while(rs.next()) {
 out.println(""+rs.getString(1)+""+rs.getString(2)
 +""+rs.getString(3)+"");
 out.println("</body></html>");
 rs.close();
 statement.close();
 connection.close();
 } catch (SQLException | ClassNotFoundException e) {
 e.printStackTrace();
```


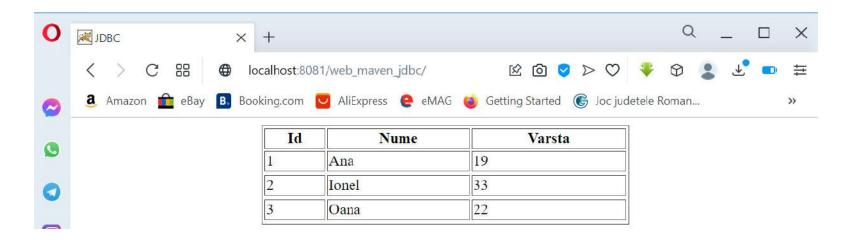

În continuare se specifică în fişierul web.xml pagina de start a proiectului web ca fiind servletul BD. Se salvează fişierul web.xml, se actualizează proiectul Maven (click deapta pe proiect Maven > Update Project) şi se verifică rulând proiectul prin click dreapta pe proiect Run as > Run on Server

În continuare se creează fişierul war. Într-un proiect Maven dezvoltat în Eclipse acesta se creează prin click dreapta pe proiect Run as > Maven build... şi introducând la Goals valoarea package. Apoi se face click dreapta pe proiect şi Refresh

- M
  - Fişierul war creat se copiază în directorul webapps din ApacheTomcat
  - Se închide Eclipse şi se porneşte serverul web lansând ApacheTomcat \ bin \
    startup.bat din line de comandă
  - Se deschide un browser şi se rulează fişierul war. http://localhost:numar_port/Denumire_fisier_war/
  - în captura de ecran de mai jos a fost rulat proiectul web_maven_jdbc care a fost configurat sa-şi inceapă execuţia cu servletul BD

7. Spring Framework

Sl. dr. ing. Raul Robu

2022-2023, Semestrul 2

CUPRINS

- 7.1 Noțiuni generale
- 7.2 Principiul de injectare al dependențelor
- 7.3 Injectarea dependențelor cu Spring framework
  - 7.3.1 Injectarea dependențelor cu ajutorul setterelor
  - 7.3.2 Injectarea dependențelor cu ajutorul constructorului
  - 7.3.3 Injectarea obiectelor
  - 7.3.4 Injectarea colecțiilor de obiecte
  - 7.3.5 Utilizarea atributului scope
  - 7.3.6 Relaţia de moştenire din cadrul definiţiei beanurilor
  - 7.3.7 Ciclul de viață al unui bean
  - 7.3.8 Utilizarea interfeţei *BeanPostProcessor*
  - 7.3.9 Utilizarea *PropertyPlaceholderConfigurer*
  - 7.3.10 Utilizarea interfeţelor
  - 7.3.11 Utilizarea adnotaţiilor @Autowired şi @Qalifier
  - 7.3.12 Utilizarea adnotaţiilor Spring JSR-250
  - 7.3.13 Utilizarea adnotaţiilor @Component şi @Value
- 7.4 Spring JDBC Framework

7.1 Noţiuni generale

- Spring framework este o platformă Java Open Source, care permite dezvoltarea ușoară şi rapidă a unor aplicații Java robuste
- Spring framework a fost inițial scris de Rod Johnson în 2003
- Spring framework furnizează un număr mare de module care pot fi folosite în funcție de cerințele aplicațiilor, dar el este popular pentru facilitățile de injectare a dependențelor (dependency injection)
- Termenul "dependenţă" desemnează o asociere dintre două clase. Clasa A este dependentă de clasa B dacă în clasa A avem o referinţă la un obiect de tip B. Termenul "Injectare" presupune că obiectele clasei B vor fi injectate în clasa A. Injectarea se poate realiza prin intermediul constructorului sau cu ajutorul setterelor.
- Când scriem aplicații Java complexe, clasele aplicației ar trebui să fie cât de independente se poate de alte clase Java pentru a creste posibilitatea de a refolosi aceste clase şi de a le testa independent de alte clase atunci când facem unități de testare

7.2 Principiul de injectare a dependentelor

În cazul în care se dorește realizarea unui program care calculează aria unor figuri geometrice se poate crea o clasă pentru fiecare figură. În acea clasă se introduce o metodă aria () care calculează aria figurii

```
package ex1;
class Cerc {
 public void aria() {
 System.out.println("Aria cercului");
class Dreptunghi {
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului");
class MainApp{
 public static void main(String[]args) {
 Cerc c=new Cerc();
 c.aria();
 Dreptunghi d=new Dreptunghi();
 d.aria();
```

• În încercarea de a obține independență față de clasele unor tipuri particulare de figuri, putem utiliza polimorfismul

```
package ex2;
abstract class Figura {
 public abstract void aria();
class Cerc extends Figura{
 @Override
 public void aria() {
 System.out.println("Aria cercului");
class Dreptunghi extends Figura{
 @Override
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului");
class MainApp{
 public static void main(String[]args) {
 Figura c=new Cerc();
 c.aria();
 Figura d=new Dreptunghi();
 d.aria();
```

În continuare clasa aplicaţiei este legată de clasele Cerc si Dreptunghi.

Metoda calculeaza_aria() este independentă de tipul figurii:

```
package ex3;
abstract class Figura {
 public abstract void aria ();
class Cerc extends Figura{
 @Override
 public void aria() {
 System.out.println("Aria cercului");
class Dreptunghi extends Figura{
 @Override
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului");
class MainApp{
 public static void main(String[]args) {
 calculeaza_aria(new Cerc());
 calculeaza_aria(new Dreptunghi());
 public static void calculeaza_aria(Figura f) {
 f.aria();
```

- Clasa ex4.Aria este independentă de tipul figurii pentru care calculează aria
- Clasa Aria poate calcula și afișa aria oricărei figuri care extinde clasa abstracta Figura, fără să existe nici o dependență între această clasă și un tip particular de figură
- Obiectul corespunzător figurii pentru care se va calcula aria este "injectat" în clasă cu ajutorul setterului. Acesta este principiul injectării dependențelor
- Injectarea dependențelor are ca scop decuplarea obiectelor, limitarea legăturilor dintre ele

```
package ex4;
abstract class Figura {
 public abstract void aria ();
class Aria{
 private Figura f;
 public void setFigura(Figura f){
 this.f=f;
 public void calculeaza_aria() {
 this.f.aria();
class Cerc extends Figura{
 @Override
 public void aria() {
 System.out.println("Aria cercului");
```



```
class Dreptunghi extends Figura{
 @Override
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului");
 }
}

class MainApp{
 public static void main(String[]args){
 Aria a=new Aria();
 a.setFigura(new Cerc());
 a.calculeaza_aria();
 }
}
```

Clasa aplicaţiei este cea care injectează dependenţele

7.3 Injectarea dependentelor cu Spring Framework

7.3.1 Injectarea dependențelor su ajutorul setterelor

- Nucleul lui Spring framework este reprezentat de Spring container. Containerul are rolul de a crea obiecte, de a le interconecta, de a le configura, de a gestiona întreg ciclul lor de viață de la creare la distrugere
- Containerul Spring folosește injectarea dependențelor pentru a gestiona componentele care compun o aplicație. Aceste obiecte se numesc Spring beans
- Containerul își preia instrucțiunile cu privire la ce obiecte să instanţieze citind metadatele de configurare furnizate. Aceste metadate pot fi furnizate cu ajutorul fişierului XML, cu ajutorul adnotaţiilor sau a codului Java
- Spring furnizează următoarele două tipuri de containere:
  - BeanFactory este cel mai simplu container care frunizeaza suport pentru injectarea dependențelor și este definit de interfața org.springframework.beans.factory.BeanFactory. Cea mai comună implementare a acestei interțete este XmlBeanFactory care preia metadatele de configurare dintr-un fişier XML
  - ApplicationContext include toata funcționalitatea lui BeanFactory şi alte functionalități în plus, cum ar fi abilitatea de a rezolva mesajele textuale dintr-un fişier de proprietăți și abilitatea de a publica evenimentele aplicației către ascultătorii corespunzători. Acest container este definit de interfața org.springframework.context.AplicationContext

- Un Spring bean este un obiect care este instanțiat, asamblat și gestionat de un container Spring. Containerul creează astfel de obiecte pe baza metadatelor de configurare furnizate printr-un fișier XML, prin intermediul tagului bean
- În continuare se creează un proiect Maven şi se completează în fișierul pom.xml versiunea de Java utilizată pentru compilarea proiectului şi dependențele necesare rulării proiectului. Dependențele s-au obținut din depozitul Maven central https://mvnrepository.com.

- Fişierul pom.xml se salvează şi apoi se actualizează proiectul Maven (în Eclipse click dreapta pe proiect şi apoi Maven > Update Project..., iar în IntelliJ Load Maven Changes (Ctrl + Shift +O))
- Dependențele necesare rulării proiectului sunt aduse din depozitul Maven central în cel local şi apoi încărcate în proiect

 Se creează clasele Dreptunghi şi MainApp în pachetul exemplul01 şi fişierul beans01.xml

```
package exemplul01;
import org.springframework.beans.factory.BeanFactory;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;
class Dreptunghi {
 private int lungime;
 private int latime:
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului: "+(lungime*latime));
 public int getLungime() { return lungime; }
 public void setLungime(int lungime) {
 this.lungime = lungime;
 public int getLatime() { return latime; }
 public void setLatime(int latime) {
 this.latime = latime;
class MainApp{
 public static void main(String []args) {
 BeanFactory factory=new ClassPathXmlApplicationContext("beans01.xml");
 Dreptunghi d=(Dreptunghi) factory.getBean("dreptunghi");
 d.aria();
 Aria dreptunghiului: 6
```

М

Fişierul beans01.xml, amplasat în directorul src/main/resources:

- Tagul beans se amplasează la începutul fişierului spring de configurare. Acesta are atribute care îi specifică parserului XML din java de unde să işi ia informaţiilele necesare pentru a valida fisierul XML.
- Parserul XML din Java va citi valoarea atributului schemaLocation şi va încerca să acceseze schema de pe Internet cu scopul de a valida fişierul XML. Spring va intercepta această cerere de accesare şi va servi informatiile necesare din interiorul jar-urilor sale.
- Tagul bean are atributul class, care reprezintă clasa obiectelor create de container şi atributul id, prin care poate fi identificat beanul

- Prin intermediul celor doua proprietati lungime şi latime se dau valori variabilelor membre cu acceasi denumire din clasa Dreptunghi
- Valorile specificate pentru lungime şi latime sunt injectate în clasa dreptunghi cu ajutorul setterelor
- În programul principal se foloseste metoda getBean() a interfeţei BeanFactory pentru a crea un obiect de tip Dreptunghi instanţiat prin intermediul setterelor cu valorile completate în fişierul XML
- Obiectul de tip *Dreptunghi* din programul principal a fost instanțiat fără a folosi operatorul *new*
- În mod similar se pot crea obiecte instanțiate cu aceleași valori în oricâte fișiere

7.3.2 Injectarea dependențelor cu ajutorul constructorului

```
package exemplul02;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;
class Dreptunghi {
 private int lungime;
 private int latime;
 public Dreptunghi(int lungime, int latime) {
 this.lungime = lungime;
 this.latime = latime;
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului: "+(lungime*latime));
class MainApp {
 public static void main(String []args) {
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans02.xml");
 Dreptunghi d=(Dreptunghi) context.getBean("dreptunghi");
 d.aria();
```

Fişierul beans02.xml, amplasat în directorul src/main/resources:

- În programul principal a fost creat un bean folosind containerul ApplicationContext
- Pentru ca injectarea dependenţelor să se facă prin constructor în fişierul xml a fost folosit tagul constructor-arg
- Tagul constructor-arg fost scris de două ori pentru a da valori celor 2 parametri
- Valorile au fost completate ca şiruri de caractere (punându-le între ghilimele),
   frameworkul fiind cel care le converteşte la întregi
- Dacă în clasă am avea încă un constructor care primeşte ca şi parametri două stringuri, frameworkul nu ar stii pe care din cei doi constructori să-i apeleze

- Această situație se poate rezolva utilizând atributul type
- În exemplul de mai jos apelăm constructorul cu 2 parametri întregi

```
//...
<constructor-arg type="int" value="2"/>
<constructor-arg type="int" value="3"/>
```

- În situația în care se dorește precizarea poziției parametrului care primește o anumită valoare se poate utiliza atributul index
- Valoarea unui parametru a constructorului poate fi precizată cu ajutorul atributului value sau a tagului value

7.3.3 Injectarea obiectelor

■ Fișierul *Persoana.java*

```
package exemplul03;
public class Persoana {
 private String nume;
 private int varsta;
 private Adresa adresa;
 public String getNume() { return nume; }
 public void setNume(String nume) { this.nume = nume;}
 public int getVarsta() {return varsta;}
 public void setVarsta(int varsta) {this.varsta = varsta;}
 public Adresa getAdresa() {return adresa;}
 public void setAdresa(Adresa adresa) {this.adresa = adresa;}
 @Override
 public String toString() {
 return nume + ", " + varsta + ", "+adresa.toString();
```

Fişierul Adresa.java

```
package exemplu103;
public class Adresa {
 private int nr;
 private String strada;
 private String localitatea;
 public Adresa(int nr, String strada, String localitatea) {
 this.nr = nr; this.strada = strada; this.localitatea = localitatea;
 }
 public String toString() {
 return nr + ", " + strada + ", "+ localitatea;
 }
}
```

■ Fişierul *MainApp.java*

```
package exemplul03;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;
class MainApp {
 public static void main(String []args) {
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans03_1.xml");
 //ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans03_2.xml");
 //ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans03_3.xml");
 Persoana p=(Persoana)context.getBean("pers");
 System.out.print(p);
 }
}
```


■ Fișierul *beans03_1.xml*

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans xmlns="http://www.springframework.org/schema/beans"</pre>
 xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
 xsi:schemaLocation="http://www.springframework.org/schema/beans
 http://www.springframework.org/schema/beans/spring-beans-3.0.xsd">
 <bean id="pers" class="exemplul03.Persoana">
 cproperty name="nume" value="Popescu"/>
 cproperty name="varsta" value="20"/>
 cproperty name="adresa" ref="adr"/>
 </bean>
 <bean id="adr" class="exemplul03.Adresa">
 <constructor-arg value="2"/>
 <constructor-arg value="Venus"/>
 <constructor-arg value="Timisoara"/>
 </bean>
</beans>
```

- A fost creat câte un bean, atât pentru obiectul de tip Adresa cât şi pentru cel de tip Persoana
- numele, varsta şi adresa au fost injectate în obiectul de tip Persoana prin intermediul setterelor

- M
  - numarul, starda şi localitatea au fost injectate în obiectul de tip Adresa prin intermediul constructorului
  - Injectarea obiectului adresa în obiectul persoana s-a realizat specificand prin intermediul atributului ref, referinţa către bean-ul adr
  - O alternativă la utilizarea atributului ref o constituie lucru cu bean-uri interioare.
     Fișierul beans03_2.xml:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans xmlns="http://www.springframework.org/schema/beans"</pre>
 xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
 xsi:schemaLocation="http://www.springframework.org/schema/beans
 http://www.springframework.org/schema/beans/spring-beans-3.0.xsd">
 <bean id="pers" class="exemplul03.Persoana">
 cproperty name="nume" value="Popescu"/>
 cproperty name="varsta" value="20"/>
 property name="adresa">
 <bean class="exempluL03.Adresa">
 <constructor-arg value="2"/>
 <constructor-arg value="Venus"/>
 <constructor-arg value="Timisoara"/>
 </bean>
 </property>
 </bean>
 21
</beans>
```


- În exemplul precedent atributul ref a proprietaţii adresa a fost şters, iar Beanul corespunzător adresei a fost introdus în proprietatea adresa
- Întrucât atributul id al bean-ului corespunzator adresei nu mai este utilizat, se poate renunţa la acest atribut
- Dacă pentru bean-uri se folosesc aceleaşi denumiri pe care le au variabilele membre din clasă, se poate configura atributul autowire astfel încât Spring va face singur legătura între variabilele membre şi beanuri:
- Fişierul beans03_3.xml:

- In fişierul beans03_3.xml, pentru bean-ul pers a fost configurat atributul autowire la valoarea byName
- În consecință, în situația în care nu se folosesc configurări explicite, *Spring* va lega automat variabilele membre din clasă de beanurile cu aceleași nume. Astfel beanul "adresa" va fi folosit pentru a injecta obiectul cu același nume în clasa *Persoana*

7.3.4 Injectarea colecțiilor de obiecte

- În fişierul XML, se foloşete unul din tagurile list, set, map sau props în funcţie de tipul colecţiei
- În interiorul tagului colecţiei pot fi introduse:
  - □ Taguri *ref*, pentru a face referire la bean-uri din afara colecţiei
  - □ Bean-uri interioare, corespunzătoare obiectelor care alcătuiesc colecţia
  - □ Taguri value, pentru situaţia în care colecţia este de Stringuri sau de valori numerice
- Se consideră exempul precedent, cu menţiunea că o persoană poate avea mai multe adrese
- Pentru a reţine adresele s-a ales o colecţie de tip Set

Fişierul *Persoana.java*

```
package exemplul04;
import java.util.Set;
import exemplul03.Adresa;
public class Persoana {
 private String nume;
 private int varsta;
 private Set<Adresa> adrese;
 public String getNume() { return nume; }
 public void setNume(String nume) { this.nume = nume; }
 public int getVarsta() { return varsta; }
 public void setVarsta(int varsta) { this.varsta = varsta; }
 public Set<Adresa> getAdrese() { return adrese; }
 public void setAdrese(Set<Adresa> adrese) { this.adrese = adrese; }
 @Override
 public String toString() {
 return nume + ", " + varsta + ", "+adrese.toString();
```

 Clasa Persoana reutilizează clasa Adresa din pachetul exemplul03 care este importată. Fişierul MainApp.java este similar cu cel de la exemplul precedent, cu menţiunea că îşi extrage metadatele de configurare din fişierul beans04.xml

Fişierul beans04.xml:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans xmlns="http://www.springframework.org/schema/beans"</pre>
 xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
 xsi:schemaLocation="http://www.springframework.org/schema/beans
 http://www.springframework.org/schema/beans/spring-beans-3.0.xsd">
 <bean id="pers" class="exemplul04.Persoana">
 cproperty name="nume" value="Popescu"/>
 cproperty name="varsta" value="20"/>
 cproperty name="adrese">
 <set>
 <ref bean="adr1"/>
 <ref bean="adr2"/>
 </set>
 </property>
 </bean>
 <bean id="adr1" class="exemplul03.Adresa">
 <constructor-arg value="2"/>
 <constructor-arg value="Venus"/>
 <constructor-arg value="Timisoara"/>
 </bean>
 <bean id="adr2" class="exemplul03.Adresa">
 <constructor-arg value="3"/>
 <constructor-arg value="Uranus"/>
 <constructor-arg value="Timisoara"/>
 </bean>
 25
</beans>
```

• În locul utilizării tagului *ref* ar fi putut fi introduse cele doua beanuri corespunzatoare celor doua adrese, direct în colecția *Set*

7.3.5 Utilizarea atributului *scope*

- În fişierul XML de configurare, putem să utilizăm atributul scope, al tagului bean, pentru a determina Sping să:
  - Creeze o nouă instanţă a obiectului bean, oricând este nevoie de una. Acest lucru se va întâmpla când scope primeste valoarea prototype
  - Returneze acceaşi instanţă a obiectului bean, atunci când este nevoie de ea.
     Acest lucru se întâmplă când atributul scope primeste valoarea singleton
- Fişierul Mesaj.java:

```
package exemplu105;

public class Mesaj {
 private String mesaj;

 public String getMesaj() {
 return mesaj;
 }

 public void setMesaj(String mesaj) {
 this.mesaj = mesaj;
 }

 @Override
 public String toString() {
 return mesaj;
 }
}
```

Fişierul beans05.xml:

Fişierul MainApp.java:

```
package exemplu105;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;

class MainApp {
 public static void main(String []args) {
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans05.xml");
 Mesaj m1=(Mesaj)context.getBean("mesaj");
 System.out.println("Obiectul m1 dupa creare:"+m1);

 m1.setMesaj("Al doilea mesaj!");
 System.out.println("Obiectul m1 dupa setare:"+m1);

 Mesaj m2=(Mesaj)context.getBean("mesaj");
 System.out.println("Obiectul m2 dupa creare:"+m2);
 }
}
```


Rularea programului când scope="singleton" (în mod implicit atributul scope are valoarea singleton)

```
Obiectul m1 dupa creare:Primul mesaj!
Obiectul m1 dupa setare:Al doilea mesaj!
Obiectul m2 dupa creare:Al doilea mesaj!
```

Rularea programului când scope="prototype"

```
Obiectul m1 dupa creare:Primul mesaj!
Obiectul m1 dupa setare:Al doilea mesaj!
Obiectul m2 dupa creare:Primul mesaj!
```


7.3.6 Relația de moștenire din cadrul definiției beanurilor

- Definiția unui bean poate să conțină foarte multe informații de configurare, cum ar fi argumente ale constructorului sau valorile unor proprietăți
- Un bean copil moștenește metadatele de configurare de la beanul părinte
- Un bean copil poate să suprascrie unele valori sau să adauge altele, după cum este nevoie
- Relaţia de moştenire din cadrul definiţiei bean-urilor (bean definition inheritance) nu obligă la existenţa unei relaţii de moştenire între clasele corespunzătoare bean-urilor, deşi aceasta poate să existe
- Conceptul de moștenire din cadrul definiției beanurilor, este același cu cel de moștenire al claselor din java
- Într-un fișier de configurare xml se poate specifica un bean copil dacă se utilizează atributul parent și se specifică cu ajutorul acestuia id-ul bean-ului părinte.

■ Fişierul *DouaMesaje.java:*

```
package exemplul06;
class DouaMesaje {
 private String mesaj1;
 private String mesaj2;
 public DouaMesaje(){}
 public String getMesaj1() {
 return mesaj1;
 public void setMesaj1(String mesaj1) {
 this.mesaj1 = mesaj1;
 public String getMesaj2() {
 return mesaj2;
 public void setMesaj2(String mesaj2) {
 this.mesaj2 = mesaj2;
 @Override
 public String toString() {
 return mesaj1 + ", " + mesaj2;
```

Fişierul *TreiMesaje.java:*

```
package exemplul06;
class TreiMesaje {
 private String mesaj1;
 private String mesaj2;
 private String mesaj3;
 public TreiMesaje(){}
 public String getMesaj1() {
 return mesaj1;
 public void setMesaj1(String mesaj1) {
 this.mesaj1 = mesaj1;
 public String getMesaj2() {
 return mesaj2;
 public void setMesaj2(String mesaj2) {
 this.mesaj2 = mesaj2;
 public String getMesaj3() {
 return mesaj3;
 public void setMesaj3(String mesaj3) {
 this.mesaj3 = mesaj3;
 @Override
 public String toString() {
 return mesaj1 + ", " + mesaj2+ ", " + mesaj3;
```

■ Fişierul *beans06.xml*:

Fişierul *MainApp:*

```
package exemplul06;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;
public class MainApp {
 public static void main(String []args) {
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans06.xml");
 DouaMesaje m1=(DouaMesaje)context.getBean("mes1");
 System.out.println(m1);
 TreiMesaje m2=(TreiMesaje)context.getBean("mes2");
 System.out.println(m2);
 }
 System.out.println(m2);
 }
}
```


- Clasele DouaMesaje şi TreiMesaje nu sunt legate prin relaţie de moştenire
- Bean-ul mes2 este beanul copil şi moşteneşte metadatele de configurare de la beanul parinte mes1
- Proprietatea mesaj2 primeşte valoarea stabilită în cadrul beanului mes1
- Între clasele Java poate exista relaţie de moştenire, vezi exemplul următor


```
package exemplul07;
class Persoana {
 private String nume;
 private int varsta;
 public Persoana(){}
 public Persoana(String nume, int varsta) {
 this.nume = nume;
 this.varsta = varsta;
 @Override
 public String toString() {
 return nume + ", " + varsta;
class Angajat extends Persoana{
 private int vechime;
 public Angajat(){}
 public Angajat(String nume, int varsta, int vechime) {
 super(nume, varsta);
 this.vechime = vechime;
 @Override
 public String toString() {
 return super.toString()+", "+vechime;
```

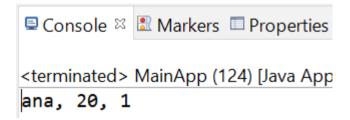
■ Fişierul *beans07.xml*:

Fişierul *MainApp:*

```
package exemplul07;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;

public class MainApp {
 public static void main(String []args) {
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans07.xml");
 Persoana p=(Angajat)context.getBean("angajat");
 System.out.print(p);
 }
}
```


- Cele două clase Angajat şi Persoana sunt legate prin relaţie de moştenire
- Variabilele membru *nume* și *varsta* primesc valori prin constructorul beanului părinte
- Variabila membru vechime primeşte valori prin intermediul constructorului beanului copil

7.3.7 Ciclul de viață al unui bean

- Când un bean se instanțiază, poate fi necesar, în anumite situații, să facem anumite prelucrări specifice
- În mod similar, pot fi necesare unele prelucrări când beanul nu mai este necesar şi este eliminat din container
- Atributele init-method şi destroy-method ale tagului bean, permit specificarea unor metode din clasa bean-ului care se vor executa imediat ce obiectul este instanţiat, respectiv imediat ce obiectul este eliminat din container
- Clasa beanului poate implementa interfețele *InitializingBean* (conține metoda *afterPropertiesSet()* care se apelează când beanul se inițializează) și *DisposableBean* (conține metoda *destroy()* care se apelează când beanul se distruge)
- Configurările realizate le nivelul documentului XML, permit stabilirea denumirilor dorite pentru metodele de initializare, respectiv distrugere

Fişierul *Dreptunghi.java:*

```
package exemplul08;
import org.springframework.beans.factory.DisposableBean;
import org.springframework.beans.factory.InitializingBean;
class Dreptunghi implements InitializingBean, DisposableBean{
 private int lungime;
 private int latime;
 public Dreptunghi(int lungime, int latime) {
 this.lungime = lungime;
 this.latime = latime;
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului: "+(lungime*latime));
 public void init(){
 System.out.println("init()");
 public void disp(){
 System.out.println("disp()");
 @Override
 public void afterPropertiesSet() throws Exception {
 System.out.println("InitializingBean - afterPropertiesSet()");
 @Override
 public void destroy() throws Exception {
 System.out.println("DisposableBean - destroy()");
 38
```

M

Fişierul Dreptunghi.java:

```
package exemplul08;
import org.springframework.context.support.AbstractApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;
class MainApp {
 public static void main(String []args){
 AbstractApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans08.xml");
 Dreptunghi d=(Dreptunghi)context.getBean("dreptunghi");
 d.aria();
 context.registerShutdownHook();
 context.close();
 }
}
```

Fişierul beans08.xml:


```
© Console ⋈ Markers □ Properties ા Servers □ Data Source Explorer

<terminated > MainApp (125) [Java Application] D:\kituri diverse\eclipse-jee-
InitializingBean - afterPropertiesSet()
init()
Aria dreptunghiului: 6
DisposableBean - destroy()
disp()
```

- ApplicationContext este interfaţă
- AbstractApplicationContext este clasă abstractă
- AbstractApplicationContext implementeaza mai multe interfeţe printre care şi ApplicationContext, BeanFactory, ConfigurableApplicationContext, etc.
- ConfigurableApplicationContext are metoda registerShutdownHook(), care apelează metodele de distrugere relevante

7.3.8 Utilizarea interfeţei *BeanPostProcessor*

- Dacă vrem ca frameworkul să facă aceleași prelucrări după ce iniţializează fiecare bean, indifferent de tipul acestuia, putem să utilizăm interfaţa BeanPostProcessors
- Metodele interfeţei BeanPostProcessor o să ruleze pentru fiecare bean pe care îl avem fără să conteze câte beanuri avem sau care este tipul acestora
- Realizăm o clasă care implementează interfaţa BeanPostProcessor
- Fişierul AnyBeanPostProcessor.java:

```
package exemplu109;
import org.springframework.beans.BeansException;
import org.springframework.beans.factory.config.BeanPostProcessor;

class AnyBeanPostProcessor implements BeanPostProcessor{
 @Override
 public Object postProcessAfterInitialization(Object bean, String beanName)
 throws BeansException {
 System.out.println("Bean name after initialization:"+beanName);
 return bean;
 }
 @Override
 public Object postProcessBeforeInitialization(Object bean, String beanName)
 throws BeansException {
 System.out.println("Bean name before initialization:"+beanName);
 return bean;
 }
}
```


Fişierul *Dreptunghi.java*

```
class Dreptunghi {
 private int lungime;
 private int latime;

 public Dreptunghi(int lungime, int latime) {
 this.lungime = lungime;
 this.latime = latime;
 }
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului: "+(lungime*latime));
 }
}
```

■ Fişierul *Triunghi.java*

```
package exemplu109;

class Triunghi {
 //...
}
```

■ Fişierul *beans09_1.xml:*

Fişierul *MainApp.java*

```
package exemplu109;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;

class MainApp {
 public static void main(String []args) {
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans09_1.xml");
 //ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans09_2.xml");
 Dreptunghi d=(Dreptunghi) context.getBean("dreptunghi");
 d.aria();
 }
}
```



```
© Console

MainApp (126) [Java Application] D:\kituri diverse\eclipse-jee-Bean name before initialization:dreptunghi
Bean name after initialization:triunghi
Bean name after initialization:triunghi
Bean name after initialization:triunghi
Aria dreptunghiului: 6
```

- Așa cum arată captura de la rulare, cele două metode de inițializare se rulează pentru fiecare bean declarat în fișierul XML, chiar dacă în programul principal nu se creează obiecte decât pentru unul din beanuri
- Fișierul xml de configurare conține un bean a cărui clasă implementează interfața BeanPostProcessor
- Pentru acest bean nu a fost ales un id, întrucât el nu va fi referit prin id
- Oricâte beanuri ar fi în fisierul xml de configurare şi oricare ar fi tipul acestor beanuri, după initializarea fiecărui bean se vor apela cele două metode din clasa ce implementează BeanPostProcessor
- Metodele din clasa ce implementează interfața BeanPostProcessor se rulează pentru fiecare bean din fișierul XML în ordinea apariției, la instanțierea obiectului de tip ApplicationContext
  44

7.3.9 Utilizarea *PropertyPlaceholderConfigurer*

- Valorile de configurare pot să nu fie introduse în fişierul XML ci în afara acestuia, întrun fişier de configurare
- În acest caz în fişierul de configurare XML, în locul valorilor se vor utiliza substituenţi (placeholders), care vor fi introduşi prin notaţia "\${placeholder}"
- Se va crea un fişier de configurare în care se vor introduce pe câte un rând valorile în formatul placeholder=valoare
- Fişierul beans09_2.xml:

Fişierul in.properties:

```
in.properties x=2
y=3
```

- Se va crea un bean a cărui clasă este *PropertyPlaceholderConfigurer*. Această clasă va inspecta fişierul de configurare, apoi fisierul XML şi va înlocui placeholderii cu valorile din fişierul de configurare
- Specificarea fişierului de configurare în care sunt completate valorile se face cu ajutorul proprietăţii *locations*, care primeşte ca şi valoare numele fişierului de configurare
- Se modifică clasa exemplul09.MainApp încât metadatele de configurare să fie preluate din fişierul beans09_2.xml şi se rulează programul

7.3.10 Utilizarea interfețelor

■ Fişerul *Figura.java*

```
package exemplul10;
interface Figura {
 public void aria();
}
```

■ Fişierul *Dreptunghi.java*

```
class Dreptunghi implements Figura{
 private int lungime;
 private int latime;

 public Dreptunghi(int lungime, int latime) {
 this.lungime = lungime;
 this.latime = latime;
 }
 public void aria() {
 System.out.println("Aria dreptunghiului: "+(lungime*latime));
 }
}
```

■ Fişierul *Cerc.java*

```
package exemplul10;

class Cerc implements Figura{
 private double raza;

 public void aria() {
 System.out.println("Aria cercului: "+Math.PI*raza*raza);
 }

 public double getRaza() {
 return raza;
 }

 public void setRaza(double raza) {
 this.raza = raza;
 }
}
```

Fişierul beans10.xml

Fişierul *MainApp.java*

```
package exemplul10;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;

class MainApp {
 public static void main(String []args)
 {
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans10.xml");
 //Figura f=(Figura)context.getBean("cerc");
 Figura f=(Figura)context.getBean("dreptunghi");
 f.aria();
 }
}
```

- Prin intermediul fişierului xml de configurare au fost injectate dependenţele în clasa
   Dreptunghi cu ajutorul constructorului, iar în clasa Cerc cu ajutorul setterului
- Programul principal este dependent de interfaţă, nu de o implementare specifică a acesteia
- În programul principal nu se cunoaşte aria cărei figuri se va calcula, se cunoaşte doar că se va calcula aria unei figuri care implementează interfaţa Figura
- Extinderea programului cu facilități de a calcula aria altor figuri este foarte uşoară

7.3.11 Utilizarea adnotaţiilor @Autowired şi @Qalifier

- Injectarea dependenţelor poate fi configurată cu ajutorul adnotaţiilor
- Legăturile dintre beanuri pot fi specificate în fişierul XML sau în clasele java, cu ajutorul adnotaţiilor
- Adnotatiile pot fi plasate deasupra claselor, metodelor sau declaraţiilor de câmpuri
- Injectarea adnotaţiilor se realizează înaintea injectării XML
- Pentru a putea utiliza adnotaţiile este necesară adăugarea dependenţei de springaop în fişierul pom.xml

- Activarea utilizării adnotaţiilor se realizează adăugând tagul <context:annotationconfig/> în fişierul XML de configurare
- Atributele tagului beans trebuie extinse, adăugând şi atributul xmlns:context, precum în fişierul beans11.xml:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans xmlns="http://www.springframework.org/schema/beans"</pre>
 xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
 xmlns:context="http://www.springframework.org/schema/context"
 xsi:schemaLocation="http://www.springframework.org/schema/beans
 http://www.springframework.org/schema/beans/spring-beans-3.0.xsd
 http://www.springframework.org/schema/context
 http://www.springframework.org/schema/context/spring-context-3.0.xsd">
 <context:annotation-config/>
 <bean id="pers" class="exemplul11.Persoana">
 cproperty name="nume" value="Dana"/>
 </bean>
 <bean id="jobul" class="exemplul11.Job">
 cproperty name="firma" value="BestCompany"/>
 cproperty name="functia" value="sef"/>
 </bean>
</beans>
```

 În clasa exemplul11.Persoana adnotaţia @Autowired se amplasează deasupra setterului. Adnotaţia @Autowired poate fi amplasată deasupra setterelor, constructorilor sau variabilelor membre ale clasei

```
package exemplul11;
import org.springframework.beans.factory.annotation.Autowired;
class Persoana {
 private String nume;
 private Job job;
 public Persoana(){}
 public String getNume() {
 return nume;
 public void setNume(String nume) {
 this.nume = nume;
 public Job getJob() {
 return job;
 @Autowired
 public void setJob(Job job) {
 this.job = job;
 @Override
 public String toString() {
 return nume + ", " + job;
 52
```


■ Fişierul *Job.java:*

```
package exemplul11;
public class Job {
 private String firma;
 private String functia;
 public String getFirma() {
 return firma;
 public void setFirma(String firma) {
 this.firma = firma;
 public String getFunctia() {
 return functia;
 public void setFunctia(String functia) {
 this.functia = functia;
 public String toString() {
 return firma + ", " + functia;
}
```


Fişierul MainApp.java are următorul conţinut:

```
package exemplul11;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;

class MainApp {
 public static void main(String []args){
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans11.xml");
 Persoana p=(Persoana)context.getBean("pers");
 System.out.println(p);
 }
}
Console MainApp (128) [Java Appl
Dana, BestCompany, sef
```

- Când Spring găsește o adnotație @Autowired deasupra unui setter, încearcă să realizeze legătura byType
- În mod implicit, adnotatia @Autowired implică că dependența este cerută. Se poate modifica comportamentul implicit dacă se utilizează opțiunea@Autowired (required=false)
- Se poate testa adăugând adnotaţia @Autowired (required=false) în clasa exemplul11.Job deasupra setterului setFirma(String firma) şi punând în comentariu în fişierul beans11.xml proprietatea prin care se injectează valorarea "BestCompany" în proprietatea firma. Datorită valorii lui required nu se generează nici o excepţie. Dacă required are valoarea true se va genera excepţie

Adnotaţia @Qualifier

- Pot fi situaţii când în fişierul de configurare XML se creează mai multe beanuri de acelaşi tip şi se doreşte legarea unui singur bean la o proprietate. În acest caz se utilizează adnotaţia @Qualifier împreună cu adnotaţia @Autowired, pentru a specifica care este beanul de legătură
- Se consideră fișierul beans12.xml, care conține două beanuri de tip Job

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans xmlns="http://www.springframework.org/schema/beans"</pre>
 xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
 xmlns:context="http://www.springframework.org/schema/context"
 xsi:schemaLocation="http://www.springframework.org/schema/beans
 http://www.springframework.org/schema/beans/spring-beans-3.0.xsd
 http://www.springframework.org/schema/context
 http://www.springframework.org/schema/context/spring-context-3.0.xsd">
 <context:annotation-config/>
 <bean id="pers" class="exemplul12.Persoana">
 property name="nume" value="dana"/>
 </bean>
 <bean id="job1" class="exemplul11.Job">
 property name="firma" value="BestCompany"/>
 property name="functia" value="sef"/>
 </bean>
 <bean id="job2" class="exemplul11.Job">
 property name="functia" value="sef"/>
 </bean>
 55
</beans>
```

• În fişierul *Persoana.java* se specifică cu ajutorul adnotaţiei @Qualifier, amplasată deasupra variabilei membru corespunzătoare, care din cele două beanuri va fi injectată în varibila membru job

```
package exemplul12;
import org.springframework.beans.factory.annotation.Autowired;
import org.springframework.beans.factory.annotation.Qualifier;
import exemplul11.Job;
class Persoana {
 private String nume;
 @Autowired
 @Qualifier("job2")
 private Job job;
 public Persoana(){}
 public String getNume() { return nume; }
 public void setNume(String nume) { this.nume = nume; }
 public Job getJob() { return job; }
 public void setJob(Job job) { this.job = job; }
 ■ Console
 Markers
 Properties
 Servers
 public String toString() {
 <terminated> MainApp (130) [Java Application] D:\
 return nume + ", " + job;
 dana, TheOtherBestCompany, sef
```

 Clasa Persoana reutilizează clasa exemplul11. Job care este importată, iar clasa exemplul12. MainApp este similară cu clasa exemplul11. MainApp cu menţiunea că preia metadatele de configurare din fişierul beans12.xml

7.3.12 Utilizarea adnotaţiilor Spring *JSR-250*

- JSR-250 (Java Specification Request) este un standard care definește un set de adnotații care se pot utiliza împreună cu diferite tehnologii și diferite frameworkuri
- JSR-250 are obiectivul de a defini un set de adnotații care pot fi utilizate de multe componente Java EE (enterprise edition)
- @PostConstruct această adnotație se aplică unei metode pentru a indica că aceasta trebuie apelată după ce injectarea dependențelor este completă
- @PreDestroy aceasta adnotație se aplică unei metode pentru a indica că acea metodă se va apela înainte ca obiectul bean să fie eliminat din containerul Spring (înainte ca acesta să fie distrus)
- @Resource permite specificarea numelui beanului care va fi injectat, reprezentând o alternativă la utilizarea adnotațiilor @Autowired şi @Qualifier
- Adnotația @Resource marchează o resursă care este necesară aplicației. Când adnotația este aplicată unui câmp sau unei metode, containerul va injecta o instanță a resursei cerute în componenta aplicației, atunci când componenta este inițializată

- Adnotația @Resource are atributul name, care reprezintă numele beanului care va fi injectat
- Adnotația @PreDestroy este utilizată de către metode de notificare, pentru a semnaliza că instanța este în proces de a fi eliminată de către container.
- Adnotaţiile JSR250 se găsesc în pachetul javax.annotation.*. Utilizarea acestui pachet necesită adăugarea dependenţei de javax.annotation-api în fişierul pom.xml, salvarea acestui fişier şi actualizarea proiectului Maven

■ Fişierul *Persoana.java:*

```
package exemplul13;
import javax.annotation.*;
import exemplul11.Job;
class Persoana {
 private String nume;
 @Resource(name="job1")
 private Job job;
 public Persoana(){}
 public String getNume() { return nume; }
 public void setNume(String nume) { this.nume = nume; }
 public Job getJob() { return job; }
 public void setJob(Job job) { this.job = job; }
 public String toString() { return nume + ", " + job; }
 @PostConstruct
 public void init(){
 System.out.println("init()");
 @PreDestroy
 public void destroy(){
 System.out.println("destroy()");
```

- М
  - Clasa Persoana este dependentă de clasa exemplul11.Job, aceasta fiind importată din exemplul precedent
  - Fişierul beans13.xml diferă de beans12.xml doar prin faptul că va injecta valori în obiectele clasei exemplul13.Persoana
  - Fişierul MainApp.java:

```
package exemplul13;
import org.springframework.context.support.AbstractApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;

class MainApp {
 public static void main(String []args) {
 AbstractApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans13.xml");
 Persoana p=(Persoana) context.getBean("pers");
 System.out.println(p);
 context.registerShutdownHook();
 context.close();
 }
}
```


7.3.13 Utilizarea adnotaţiilor @Component şi @Value

- Adnotaţia @Component se poate pune deasupra unei clase pentru a marca că acea clasă corespunde unui bean.
- Amplasarea adnotaţie @Component deasupra unei clase este echivalentă cu introducere unui bean fără constructor şi fără proprietăţi în fişierul de configurare XML
- Dacă se lucrează cu fişierul XML de configurare în acesta se pot introduce mai multe beanuri pentru o clasă, lucru care nu se poate realiza cu ajutorul adnotaţiilor
- Spring framework trebuie să ştie că avem beanuri în cadrul condului, pe care el trebuie să le găsească. Acest lucru se specifică adăugând în XML tagul de mai jos:

<context:component-scan base-package="denumire_pachet"/>

Adnotaţia @Value se poate utiliza pentru a injecta o valoare într-o variabilă membră

Fişierul *Job.java*

```
package exemplul14;
import org.springframework.beans.factory.annotation.Value;
import org.springframework.stereotype.Component;
@Component
public class Job {
 private String firma;
 private String functia;
 public String getFirma() {
 return firma;
 @Value("TheBestCompany")
 public void setFirma(String firma) {
 this.firma = firma;
 public String getFunctia() {
 return functia;
 @Value("Boss")
 public void setFunctia(String functia) {
 this.functia = functia;
 @Override
 public String toString() {
 return firma + ", " + functia;
```

Fişierul *Persoana.java*

```
package exemplul14;
import org.springframework.beans.factory.annotation.Autowired;
import org.springframework.beans.factory.annotation.Value;
import org.springframework.stereotype.Component;
@Component
class Persoana {
 @Value("John")
 private String nume;
 @Autowired
 private Job job;
 public Persoana(){}
 public String getNume() {
 return nume;
 public void setNume(String nume) {
 this.nume = nume;
 public Job getJob() {
 return job;
 public void setJob(Job job) {
 this.job = job;
 public String toString() {
 return nume + ", " + job;
 63
```


■ Fişierul *MainApp.java*

```
package exemplul14;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;

class MainApp {
 public static void main(String []args) {
 ApplicationContext context=new ClassPathXmlApplicationContext("beans14.xml");
 Persoana p=(Persoana)context.getBean("persoana");
 System.out.println(p);
 }
 John, TheBestCompany, Boss
```

Fişierul beans14.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans xmlns="http://www.springframework.org/schema/beans"
 xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
 xmlns:context="http://www.springframework.org/schema/context"
 xsi:schemaLocation="http://www.springframework.org/schema/beans
 http://www.springframework.org/schema/beans/spring-beans-3.0.xsd
 http://www.springframework.org/schema/context
 http://www.springframework.org/schema/context/spring-context-3.0.xsd">
 <context:annotation-config/>
 <context:annotation-config/>
 <context:component-scan base-package="exemplul14"/>
</beans>
```


- Atât clasa Persoana cât şi clasa Job au fost marcate cu adnotaţia @Component,
- În clasa Job, injectarea dependenţelor s-a realizat cu ajutorul setterelor şi a adnotaţiei
   @Value
- În clasa Persoana, injectarea dependenţelor s-a realizat cu ajutorul adnotaţiei
   @Value şi a adnotaţiei @Autowired, ambele amplasate deasupra variabilelor membru corespunzătoare
- Adnotaţia @Autowired a permis realizarea legăturii dintre variabila membru job şi beanul job. În mod alternativ, s-ar fi putut utiliza adnotaţia @Resource

7.4 Spring JDBC Framework

- Permite accesul la funcționalitățile JDBC din containerul Spring
- Oferă câteva simplificări în comparație cu clasicul JDBC în ceea ce privește managementul conexiunilor şi tratarea excepțiilor
- În fișierul pom.xml trebuie adăugate următoarele dependențe:

■ Fişierul *Persoana.java*

```
package exemplul15;
class Persoana {
 private int id; //in BD se seteaza sa fie autoincrement
 private String nume;
 private int varsta;
 public int getId() {
 return id;
 public void setId(int id) {
 this.id = id;
 public String getNume() {
 return nume;
 public void setNume(String nume) {
 this.nume = nume;
 public int getVarsta() {
 return varsta;
 public void setVarsta(int varsta) {
 this.varsta = varsta;
 @Override
 public String toString() {
 return id + ", " + nume + ", " + varsta;
 67
```

M

Fişierul *PersoanaMapper.java*

```
import java.sql.ResultSet;
import java.sql.SQLException;
import org.springframework.jdbc.core.RowMapper;

class PersoanaMapper implements RowMapper<Persoana> {
 public Persoana mapRow(ResultSet rs, int rowNum) throws SQLException {
 Persoana persoana = new Persoana();
 persoana.setId(rs.getInt("id"));
 persoana.setNume(rs.getString("nume"));
 persoana.setVarsta(rs.getInt("varsta"));
 return persoana;
 }
}
```

- Datele preluate din baza de date se găsesc sub formă tabelară într-un obiect de tip ResultSet
- Parcurgerea înregistrărilor din ResultSet se realizează cu ajutorul cursorului. Acesta este poziționat inițial înaintea primei linii
- Metodele first(), previous(), next(), last(), absolute() permit deplasarea cursorului
- Metodele getInt(), getString() permit obţinerea valorilor câmpurilor specificate ca şi parametru de pe rândul indicat de cursor
- Metoda mapRow() din interfaţa RowMapper, mapează un rând din ResultSet indicat de parametrul rowNumber la un obiect de tip Persoana

100

■ Fişierul *OperatiiBD.java*

```
package exemplul15;
import java.util.List;
import javax.sql.DataSource;
import org.springframework.jdbc.core.JdbcTemplate;
class OperatiiBD {
 private DataSource dataSource;
 private JdbcTemplate jdbcTemplateObject;
 public void setDataSource(DataSource dataSource) {
 this.dataSource = dataSource;
 this.jdbcTemplateObject = new JdbcTemplate(dataSource);
 public void insert(String nume, int varsta) {
 String SQL = "insert into persoane (nume, varsta) values (?, ?)";
 jdbcTemplateObject.update(SQL, nume, varsta);
 public void update(int id, int varsta) {
 String SQL = "update persoane set varsta = ? where id = ?";
 jdbcTemplateObject.update(SQL, varsta, id);
 public void delete(int id){
 String SQL = "delete from persoane where id = ?";
 jdbcTemplateObject.update(SQL, id);
```


- Un obiect de tip *DataSource* permite obținerea unei conexiuni la BD. Parametrii conexiunii sunt injectați în parametrul dataSource cu ajutorul setterelor (vezi fișierul *beans15.xml*). Aceştia sunt clasa driverului, url-ul de conectare la baza de date, utilizatorul şi parola
- Clasa JDBCTemplate este clasa centrala din Spring JDBC. Ea simplifică utilizarea JDBC-ului şi ajută la evitarea erorilor comune. Clasa execută interogările SQL sau update-urile, inițiind iterații asupra ResultSet-ului, prinzând excepțiile JDBC şi translatându-le în excepții generice, mult mai informative
- Sursa de date este transmisă ca şi parametru prin constructor, la instanţierea obiectului de tip JDBCTemplate

- M
  - Metoda update din clasa JdbcTemplate, permite rularea unor comenzi SQL nonquery
  - Interogări SQL pot fi rulate cu ajutorul metodelor query() şi queryForObject(). Metoda queryForObject() permite rularea unor interogări care produc un singur rezultat
  - Maparea rezultatului obţinut la un obiect de tip Persoana se face cu ajutorul clasei
     PersoanaMapper
  - Fişierul *beans15.xml*

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans xmlns="http://www.springframework.org/schema/beans"</pre>
 xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
 xsi:schemaLocation="http://www.springframework.org/schema/beans
 http://www.springframework.org/schema/beans/spring-beans-3.0.xsd">
 <bean id="operatiiJDBC" class="exemplul15.0peratiiBD">
 property name="dataSource" ref="dataSource" />
 </bean>
 <bean id="dataSource"</pre>
 class="org.springframework.jdbc.datasource.DriverManagerDataSource">
 property name="driverClassName" value="com.mysql.cj.jdbc.Driver" />
 property name="url" value="jdbc:mysgl://localhost:3306/TEST" />
 property name="username" value="root" />
 property name="password" value="root" />
 </bean>
</beans>
```

Fișierul beans15.xml conține metadatele de configurare necesare pentru injectarea parametrilor necesari pentru realizarea unei conexiuni cu baza de date în obiectul dataSource cu ajutorul setterelor

■ Fişierul *MainApp.java*

```
package exemplul15;
import java.util.List;
import org.springframework.context.ApplicationContext;
import org.springframework.context.support.ClassPathXmlApplicationContext;
public class MainApp {
 public static void main(String[] args) {
 ApplicationContext context = new ClassPathXmlApplicationContext("Beans20.xml");
 OperatiiBD operatiiBD = (OperatiiBD) context.getBean("operatiiJDBC");
 System.out.println("- Adaugare in BD");
 operatiiBD.insert("Mia", 11);
 operatiiBD.insert("Moni", 2);
 operatiiBD.insert("Oana", 15);
 System.out.println("- Afisarea persoanelor din BD:");
 List<Persoana> persoane = operatiiBD.getListaPersoane();
 for (Persoana p : persoane) {
 System.out.println(p);
 System.out.println("- Actualizarea varstei pentru persoana cu id-ul 3");
 operatiiBD.update(3, 21);
 System.out.print("- Afisarea datelor persoanei cu id-ul 3: ");
 Persoana p = operatiiBD.getPersoana(3);
 System.out.println(p);
```


 În programul principal se creează beanul operatiiBD şi cu ajutorul lui se adaugă date în BD, se modifică aceste date şi se afişează conţinutul tabelei persoane

